

Η Νεογραφία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29 (80)
20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1940 - Ε!

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΣΙΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1.700α
ΗΜΕΡΟΜ. 18.8.85
ΑΡΙΘ. 36000

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις
καὶ ἐκπρῶσται ταύτην, ἀντιπροσώπων ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωφόρου 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
Συντάξεως 34-425

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωφόρου 19

Ἀρ. Τεύχ. 29 - 20 Ἀπριλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀρ. Ἀγγλίας
Ἀμερικῆς Δολ. 16
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκδόσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ ΛΑΡΙΣΗΣ (παλαιὸν τύπον)
Ε' ΤΑΞΙΣ

Ποῖται αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς φιλαργυρίας ἀπὸ εὐρυτέρας
ἀπόψεως.

Τι νὰ σὰς ἀραδιάσω πάλι σήμερα, μέλισσες, μυρμηγκία καὶ προϊστορικοὺς ἀν-
θρώπους;

Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσες φορές τᾶχουμε πῆ ὅλα αὐτὰ ὥς τώρα. Φέτος μὰς ἀλ-
λάξατε κάπως τὸν τίτλον καὶ φυσικὰ θάχετε κάποια ἀπαίτησι νὰ σὰς ἀναπτύξουμε τὸ
θέμα «ἀπὸ εὐρυτέρας ἀπόψεως», χωρὶς ν' ἀρχίσουμε πάλι νὰ ἐπαινοῦμε τὸ μυρμηγκί
καὶ νὰ κοροϊδεύουμε τὸ κακόμοιρο τὸ τζίτζικι. Μὰς ζητᾶτε νὰ σὰς δείξουμε διαφορὰς.
Διαφορὰς μεταξὺ δύο πραγμάτων πού λίγο νὰ φύγῃ τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀπ' τὸ δρόμο
πού τοῦ χάραξε ἡ Ἀρετὴ, πλησιάζουν μεταξὺ τους καὶ γίνονται ἓνα πρᾶγμα.

Πρέπει νὰ περιορισθοῦν καὶ τὰ δύο στοὺς δρόμους των, γιὰ νὰ ὑπάρχουν
διαφορὰς.

Ἀπέχει πολὺ τὸ κομπόδεμα ἀπὸ τὸ καμάρισμα «τοῦ παρᾶ» μέσα στὸ σκοτεινὸ
δωμάτιο. Ὑπάρχει πολὺς δρόμος μεταξὺ τοῦ Ταμιευτηρίου καὶ τοῦ διπλοκλειδωμένου
σεντουκιοῦ. Τὸ βλέπετε τὸ σεντουκί; Οὔτε Ἐγγλέζικο θωρηκτὸ νὰ ἦταν. Εἶναι τὸ κα-
μάρι ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἡ δυστυχία τοῦ ἀφέντη του. Γι' αὐτὸ ζῇ, γι' αὐτὸ ἀναπνέει,
μὲ τ' ὄνομά του στὰ χεῖλη πεθαίνει ὁ φιλάργυρος.

Βλέπετε τὸν οἰκονόμο καὶ τὸν φιλάργυρο νὰ περνοῦν ἀπ' τὰ ἐμπορικά. Ὁ πρῶ-
τος στέκεται μπροστὰ στὴ βιτρίνα, δὲν φοβᾶται νὰ κυττάξῃ τὸ κασμηρί, γιατί ξέρει
πὼς μιὰ μικρὴ ἀφαιμαξοῦλα ἀπ' τὸ Ταμιευτήριον θὰ τοῦ δώσῃ τὸ κοστοῦμι πού
ζηλεύει.

Ὁ ἄλλος περνάει, τὸ βλέπει, τὸ ζηλεύει, θέλει νὰ τὸ πάρῃ, μὰ φεύγει μακριά.
Δὲν μπορεῖ νὰ φαντασθῇ τὸ σεντουκάκι του ἔστω καὶ λιγάκι ἐλαφρῶμένο.

Ὑπάρχουν πολλὰς - πολλὰς διαφορὰς μεταξὺ τους στὸ κάθε τι. Ἀκόμα καὶ στὰ
μοῦτρα τους. Τὸν βλέπεις τὸν οἰκονόμο εὐθύμο νὰ κυττᾷ τὸ μέλλον θαρρετά. Βλέπεις
καὶ τὸν φιλάργυρο σκυθρωπὸ, μελαγχολικὸ καὶ κἀτηφῆ, μὲ τὸ κεφάλι πάντα κατεθα-
μένο, αἰωνίως παραπονούμενο γιὰ τὴν ζωὴ καὶ γιὰ τὴν μοῖρα του.

Εἶναι νὰ τὸν λυπᾶται κανεὶς ἀλήθεια.

Εν Λαρίσῃ τῇ 31ῃ Ὀκτωβρίου 1939.

ΚΑΚΙΑ Ν. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ

ΟΙ Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ

«Τὴν σωματικὴν ἀσκήσιν συμβάλλεσθαι πρὸς
ἀρετὴν ἀνάγκη...». ΔΙΟΓΕΝ. ΛΑΕΡΤ. 2

Τὴν πρώτην ἡμέρα τοῦ Πάσχα ἀρχίζουν πανηγυρικὰ
οἱ Β' Πανελλήνιοι Ἀγῶνες τῆς Ε.Ο.Ν. ἡ ἀθλητικὴ δὲ
αὕτη ἐξόρμησι, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα πού καθώρισε
ἡ Ἀνωτάτη Ἐπιτροπὴ Ἀθλητισμοῦ (Α.Ε.Α) τῆς Διευθύν-
σεως Ἀθλητισμοῦ τῆς Κ. Δ., μὲ τὴν ἐφετηνὴν μάλιστα
ἱδρῶσι ἀθλητικῆς κατασκηνώσεως, πρέπει ἀσυζητήτα νὰ
θεωρηθῇ ἓνας μεγάλος σταθμὸς στὴ νέαν Ἑλλάδα.

Ὑστερὰ ἀπὸ τὴν κατάλυσιν τῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων τῆς
ἀρχαίας Ὀλυμπίας ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο τὸν Β' - πού στά-
θηκαν ἡ ἀκλόνητη βάσι καὶ ὁ θεσμὸς στὸ σημερινὸ σύ-
στημα τῆς ἀθλητικῆς καὶ σωματικῆς ἀγωγῆς ὁλόκληρου
τοῦ πολιτισμένου κόσμου - μόλις σήμερα, ὕστερὰ ἀπὸ χί-
λια πεντακόσια τόσα χρόνια, ὁ «ἀθλητικὸς χώρος», τὸ
ἀθλητικὸ χωριό, ὅπως λέμε μ' ἄλλα λόγια, ἐξανγεννιέται,
γιὰ πρώτη φορά πάλι στὸν τόπο μας ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν.
στοὺς Β' Πανελλήνιους τῆς.

Οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες καὶ οἱ ἐπιδείξεις τῆς σωματικῆς
ἀγωγῆς στὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα - ὅπως καὶ στὸ σύγχρονο
πρόγραμμα τῆς Ε.Ο.Ν. - δὲν ἀποσκοποῦσαν τὴν ἀνά-
δειξιν τῶν καλυτέρων ἀθλητῶν στὸν δρόμο, στὸ πῆδημα,
στὸ ἀκόντιο, στὸ λιθάρι ἢ στὸ πένταθλο, καὶ τῇ στέψῃ
τους σὲ Ὀλυμπιονίκες, μὲ μοναδικὴ διάθεσι καὶ τάσι τὴν
κατάρτισιν τῶν προηγουμένων ἐπιδόσεων, «τῶν παγκο-
σμίων ρεκόρ», ὅπως λέμε σήμερα.

Οἱ ἀγῶνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἔννοια τῆς παραστάσεως,
ἐκτὸς ἀπὸ μιὰν εὐχαρίστησι πού χαρίζουν στὴν ὄρασι,
ἓνα θέαμα δηλαδὴ, θέαμα εὐγενικό, ὑγιεινὸ καὶ ἀλτρουϊ-
στικό, πού συντελεῖ στὴν πιδό λογικευμένη καὶ σοβαρὴ δια-
φήμισι τοῦ ὅλου ἀθλητισμοῦ καὶ στὴν πρόσκλησι τῆς με-
γάλῃς μάζας τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς νεότητος στὶς τάξεις τῆς
σωματικῆς ἀγωγῆς, οἱ ἀγῶνες ἀποσκοποῦν βασικὰ καὶ
πρωταρχικά: τὴν ψυχικὴ γνωριμία μεταξὺ τῶν ἀθλητῶν,
τὴν ἀπὸ φιλικῆς συζητήσεως ἀναμεταξὺ τῶν ψυχικὴν ἀνα-
γνώρισι, τὴν ἀνταλλαγὴ σκέψεων καὶ ἰδανικῶν, τὸ κυριώ-
τερο δὲ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὴν βασικὴν διαπαιδα-
γωγίαν καὶ προπόνησι στοὺς αὐστηροὺς νόμους τῆς σω-
ματικῆς ἀγωγῆς, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀθῶου ὀλικοῦ τοῦ κορ-
μιοῦ τῶν ἀθλουμένων ἀπὸ τοὺς παιδοτρίβας, τοὺς γυμνα-
στάς καὶ τοὺς προπονητάς τῶν διαφόρων ἀγωνισμάτων.

Ἡ διαπαιδαγώγησι αὕτη τοῦ σώματος τῶν ἀθλουμέ-
νων εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτελεσθῇ ὁλοκληρωτικὰ μονάχα
σὲ ἰδιαίτερους χώρους, μακριὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη φθοροποιό
ἰσως ἐπίδρασι, σὲ ἄρτιους τεχνικά χώρους, ὅπου ἀνεύ-
χλητος ἡ διδασκαλία μπορεῖ ὄχι μονάχα νὰ ἐφαρμοσθῇ
ἀρτία, ἀλλὰ καὶ νὰ παρακολουθηθῇ ἡ προσαρμογὴ τῆς
καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς βαθμιαίας τῆς ἐξελιξεως.

Τέτοιοι χώροι δὲν εἶναι βέβαια τὰ ἀθλητικὰ γυμναστή-
ρια, πού δέχονται γιὰ ὥρισμένες μονάχα ὥρες τὶς ὁμά-
δες τῶν ἀθλουμένων, ἀλλὰ αἱ ἀθλητικὰ κατασκηνώσεις,
τὰ ἀθλητικὰ στρατόπεδα, μέσα στὰ ὁποῖα προσφέρεται
συνετὰ, λογικὰ καὶ ἀμόλυντα ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμον, ἡ
ἐφαρμογὴ μιᾶς τέλει ἀθλητικῆς πολιτείας, συντονι-
σμένη στὰ καλύτερα ἠθικὰ διδάγματα τῆς ἀλτρουϊτικῆς
ἀθλητικῆς σκέψεως, ὁλοκληρωμένη δὲ στὴν ἔννοια τῆς μη-
τέρας πατρίδος.

Εἶναι αὐτονόητο πὼς ἡ συντονισμένη αὕτη διαπαιδα-
γώγησι τοῦ σώματος τῶν ἀθλητῶν ἐπεκτείνεται καὶ στὴν
ἀριστη καὶ εὐγενικὴν ἀνάπτυξι τῆς ψυχῆς των. Ἡ ἔννοια
δὲ τῆς κατασκηνώσεως αὕτη τὴν τάσι ἔχει κι' ἐκεῖ, στὴν
ψυχικὴν ἀναδιοργάνωσι ἀποβλέπει, τὴν ψυχικὴ ἀναδημι-
ουργίαν, βελτίωσι καὶ ἀνωτερότητα ἔχει γιὰ τελικὸ τῆς
σκοπῆς. Τὸ ἀρχαῖο ρητὸ «νοῦς ὕγιος ἐν σώματι ὑγιεῖ» εἶ-
ναι βασικὸ ἀξίωμα, ἀναντίρρητο. Ἡ σωματικὴ ἀγωγή εἶ-
ναι ἀναπόσπαστη ἀπὸ τὴν γνώσιν κι' ἡ γνώσι συμβαδίζει
καλύτερα, τὸ πνεῦμα κι' ἡ ψυχὴ δημιουργοῦνται ἐντονώ-
τερα, ὅταν ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος εἶναι ὀνίκα καὶ ὄχι
ἀρρωστιάρικα καὶ βλαμμένα. Ἀκόμα δὲ εἶναι ἱατρικὰ
ἀποδεδειγμένο πὼς ἓνα προπονημένο κορμὶ, δυνατό καὶ
δεμένο, ἀντέχει εὐκολώτερα καὶ καλύτερα στὶς πνευματι-
κὰς μελέτας καὶ στὴ βάσανον κάθε διανοητικῆς μαθήσεως.

Τὰ προτερήματα μιᾶς συστηματικῆς σωματικῆς ἀγω-
γῆς στοὺς ἀθλουμένους εἶναι τόσα ὅσες καὶ οἱ ἀρετὲς πού
ἀναμένει ἡ Κοινωνία, ἡ Πολιτεία κι' ἡ μεγάλη Πατρίδα
ἀπὸ τὸν καλὸ καὶ ἀντάξιό της πολίτη.

Σὲ μιὰν ἀθλητικὴν κατασκηνώσι ἡ ἐφαρμογὴ κάθε δι-
δασκαλίας εἶναι τόσο μετρημένη, ὥστε ὁ ἀθλούμενος πρέ-
πει νὰ παραμερίσῃ κάθε ἀναβολὴ καὶ κάθε ἐμφυτὴ παι-
διάστικη ὀκνηρία γιὰ νὰ συμβαδίσῃ, νὰ βελτιώσῃ καὶ νὰ
παρακολουθῇ τὴν ἐπιτελούμενη συστηματικὴ καὶ κλι-
μακωτὴν αὐξήσει καὶ πρόσκτησι τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ.

Ὁ παραμερισμὸς τῆς ὀκνηρίας καὶ τὸ ἀκούραστο μα-
θηματικὸ βοήθημα τῶν σωματικῶν ἱκανοτήτων στὴν καλυ-
τερη τους δυνατὴ διάπλασι, αὐξήσει καὶ βελτίωσι ἐπιφέρει
στὸν ἀθλούμενον τὸ προτέρημα τῆς ἐπιμονῆς. Τὸ προτέ-
ρημα αὐτὸ προσκτάται γιὰ τὸ ἴδιο τὸ σῶμα, ἡ ψυχὴ καὶ
τὸ πνεῦμα αἰσθάνονται βαθμιαίᾳ τὴ συντελούμενη συντο-
νισμένη ἀνάπτυξι καὶ πρόοδο. Ἡ ἐπιμονὴ λοιπόν, πού ἀσυ-
ναίσθητα εἰσέρχεται στὰ κύτταρα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρ-
ξεως, προσφέρει κι' αὕτη τὸ δῶρό της μὲ τὴν γένεσι τῆς
ὑπομονῆς, πού εἶναι ἀναγκαῖα γιὰ νὰ γίνουν σῶμα καὶ
πνεῦμα ἀντάξια τῶν κανόνων καὶ νόμων τῆς ἀληθινῆς σω-
ματικῆς ἀγωγῆς.

Ἡ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ ὁλοκληρώνονται ὕστερὰ στὸ
ψυχικὸ θάρρος, τὸ θάρρος στὴν εὐθυκρισία καὶ στὴν ἐλευ-
θερὴ σοβάρην ἀτομικότητα. Τὰ χαρίσματα τοῦ καλοῦ πο-
λίτη μονάχα μ' αὕτη τὴ μέθοδο εἶναι δυνατόν νὰ ἀναπτυ-
χθοῦν - ἑνὸς πολίτη πού θέλει καὶ ποθεῖ ἀληθινὰ νὰ βοη-
θῇ τὸ περιβάλλον πού ζῇ καὶ πού θὰ ζήσῃ - καὶ κάθε
ἀληθινὸς καὶ πραγματικὸς ἀθλητὴς βγαλμένος ἀπὸ μιὰν
ἀθλητικὴν κατασκηνώσι ἔχει ὅλα αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα καὶ
χρηστὰ προτερήματα:

Θάρρος, γενναιότητα, ἐπιμονή, ὑπομονή, τιμιότητα, εὐ-
θυκρισία, δικαιοσύνη, ἀλτρουϊσμό, μεγαλοψυχία καὶ ἐλευ-
θερὴν ἀτομικότητα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ψυχικὴν ἀνωτερότητα, αὕτη προέρχε-
ται ἀπὸ τὴν ὅλη συστηματικὴν προεργασία καὶ ὁλοκληρω-
ταὶ στὴ βράβευσι τοῦ πρώτου ἀνάμεσα στοὺς πρώτους.
Ἐσφαλμένα πολλοὶ νομίζουν πὼς ἡ βράβευσι τοῦ πρώ-
του νικητοῦ εἶναι πρωταθλητισμός. Τί εἶναι ἐξ ἄλλου ὁ
πρωταθλητισμός; Μία ἀέναντι ἀλλαγὴ προσώπων, μία ἀέ-
ναντι καλυτέρευσι πρὸς τὸ τέλειον κι' ἓνα παράδειγμα γιὰ
τοὺς ἐρχομένους, ἓνα κέντρισμα γιὰ νὰ ξεπεράσῃ ὁ ἀθλού-
μενος καὶ διανοούμενος ἄνθρωπος τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν,
ὄχι γιὰ ὕλικα ὀφέλη, ἀλλὰ ἀπλᾶ γιὰ ν' ἀποκτήσῃ καὶ νὰ
αἰσθανθῇ τὸ συναίσθημα τῆς πραγματικῆς ἀνωτερότητος,
πού σφραγίζεται μ' ἓνα ἀπλό κι' ἐγκάρδιο «πράξος», μὲ
μιὰ χαρμόσυνη ζητωκραυγὴ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του,
ἀπὸ τὸν περιβάλλον του, ἀπ' ὅλους ὅσοι τὸν βλέπουν καὶ
τὸν χαίρουν στὴν ἀνθρωπινὴν του τελειότητα. Αὕτη ἡ ἀν-
θρώπινη τελειότης ἄλλως τε δημιουργεῖ τὴν τέλεια Πο-
λιτείαν, τὸ ὠραιότερον κοινωνικὸ σύστημα: Νὰ κυττάξῃ ὁ
καθένας μας νὰ ξεπεράσῃ τὸν ἑαυτὸν του, νὰ γίνῃ κα-
λύτερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, παράδειγμα στοὺς ἄλλους!

Κι' ἐδῶ δημιουργεῖται, προστίθεται, ὁλοκληροῦται καὶ
γιγαντώνεται ἡ μεγαλύτερη δυνατὴ ἔννοια:

Ἡ ἔννοια τῆς Πατρίδος.

Ναί. Ὅταν ἓνας ἀθλητὴς ἀγωνίζεται, ἀγωνίζεται γιὰ
τὴν Πολιτείαν του, γιὰ τὴν πόλιν πού τὸν ἐγέννησε καὶ τὸν
ἔστειλε διαλεγμένο, καλύτερο ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ
τῆς γιὰ νὰ τὴν βγάλῃ ἀσπροπρόσωπη. Ἐστὶ ὁποῦνεί-
δητα, ἀναγκαῖα, μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἀθλήσεως μεγαλώνει,
ἀνδρῶται, ὁλοκληρώνεται στὴν ψυχὴ μέσα τῶν ἀθλητῶν
ἡ ἔννοια, ἡ συνειδητὴ πιά ἐνόρασι τῆς πατρίδας, ἡ ἀναγ-
καία γιὰ τὴν νίκη, καὶ στὴ νίκη, ἡ μεγάλη μίση πού
θέλει νὰ καμαρώσῃ τὰ παιδιὰ τῆς στὴν ἑνοδο, στὸ στε-
φάνωμα καὶ γενικὰ στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν πιδό εὐγενικίαν
ἐπικράτησι, σ' ἓνα διαγωνισμὸν παρθένο ἀπὸ κάθε ὕλι-
στικὴ τάσι, ἀπὸ κάθε ἁλλοπρόσβαλλο καὶ ἀνισόροπο βα-
σκάναμα τῆς πνευματικῆς ἀνωτερότητος τῆς ζωῆς τῆς.

Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ μεγαλύτερος σκοπὸς τοῦ ἀθλητισμοῦ:
Ὁ Πατριωτισμός! Ἡ ἀπόλυτη κι' ἀκαταμάχητη φιλοπα-
τρία! Αὐτὸ εἶναι!

P. A. Δ.

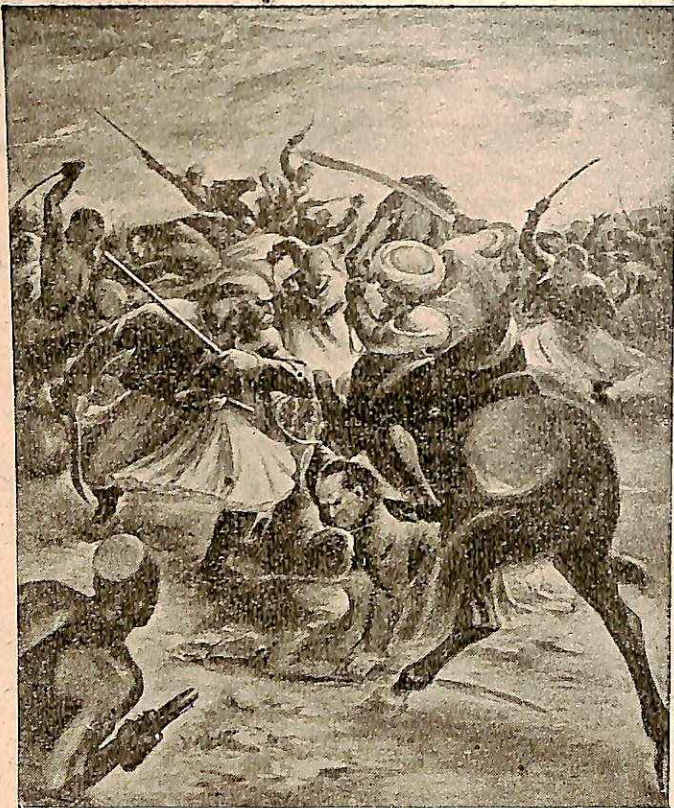
ΟΤΑΝ ΕΠΕΣΕ ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ...

22-23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1826

Το Μεσολόγγι έπεσε τη νύχτα της 22ας προς την 23ην 'Απριλίου 1826. Καμιά καταστροφή δεν είχε βαθύτερη απήχηση μέσα στην ψυχή των 'Ελλήνων καθ' όλη τη διάρκεια της 'Επανάστασης. Στην είδηση της πτώσεως δλους κατέλαβε ή απόγνωση και πολλοί ντύθηκαν στα μαύρα. Στην άμυνα του Μεσολογγίου στήριξαν όλες τους τις ελπίδες. Όταν έπεσε όλοι απέλπιστηκαν. 'Επί μήνες ακούγοντας οι 'Ελληνες τις νίκες και τους θριάμβους της φρουράς και πιστεύοντας στο απόρητο της πόλεως, όταν έμαθαν την πτώση του σάστισαν και καθέναν αναλογιζόταν την ίδια του καταστροφή. 'Ο 'Ιμβράιμ γυρίζοντας στο Μωρηά κι' ο Κιουταχής διασχιζόντας τη Στερεά κι' υποτάζοντας, όσους ακόμη κρατούσαν άρματα, θάπνιγαν την 'Επανάσταση κι' ο άγώνας θα τελείωνε με την υποταγή, τη δούλωσι και την αιχμαλωσία. 'Η τύχη του Μεσολογγίου στη σκέψη των περισσοτέρων παρουσιάζονταν σαν ή κοινή τύχη των έπιζώντων. «'Η πτώσις του Μεσολογγίου, γράφει ο Γέρω Κολοκοτρώνης, όχι μόνον δειλίαν και ανανδρίαν προς πάντας έπροξένησεν, αλλά και απέλπισία μεγάλη». Πολλοί προσκυνούν ή από τότε αρχίζει ή τραγικότερη φάσι της 'Επανάστασεως. 'Αλλοι διαθέτοντας χρήματα ζητούν άδεια για ν' αναχωρήσουν στην Εύρώπη κι' άλλοι έτοιμάζονταν να δραπετεύσουν στην 'Επτάνησο. Οι 'Υδραίοι ιδίως, έχοντας κατά νου το μίσος του 'Ιμβράιμ έναντίον τους, συζητούν σοβαρά ν' αφήσουν το νησί τους και να πλεύσουν στην 'Αμερική ιδρύοντας εκεί ιδιαίτερη ναυτική κοινότητα! 'Αλλ' ο λαός, ή μεγάλη εκείνη μάζα του έλληνικού κόσμου, που τόσο είχε δοκιμασθή, ποῦχε κρατήσει τον άγώνα και συνεισέφερε τὰ περισσότερα, ώρθώθηκε θαρραλέα απέναντι των δειλίων και των απέλπισμένων. Αυτός άγρυπνούσε για την τύχη της 'Ελλάδος. Αυτός έμπίδξε τη φυγή των πλουσίων. Αυτός ανέλαβε τον άγώνα της έγκαρδιώσεως. Με συνεχείς πράξεις δείχνει την πίστι του στην 'Επανάσταση. Πολλοί που σκέπτονται να φύγουν, συνέρχονται. Αυτός ο Λάζαρος Κουντουριώτης αρνιέται ν' αναχωρήσει και προτρέπει και τους άλλους να μείνουν και πεθάνουν στον τόπο τους.

Αν κι' οι περισσότεροι ζητούσαν μια λύσι της καταστάσεως, άπυδησμένοι από τον πολυχρόνιο, τον πολύκαιρο και σκληρότατον άγώνα, όμως κανένας δεν τόλμησε να προτείνει ή συνεννόησι με τους Τούρκους. Αυτή ή απόφασι της Συνελεύσεως, ποῦχε δεχθή τη μεσολάθεσι της 'Αγγλίας κρατήθηκε μυστική. 'Αλλ' όπως συμβαίνει στις στιγμές της άπογνώσεως να παραινώνται οι πιο παράτολμες άποφάσεις, έτσι και τώρα ή άποτυχία συγκεντρώνει όλες τις δυνάμεις του 'Εθνους.

Και πραγματικώς, ενώ ή απέλπισία ζωγραφίζεται στα πρόσωπα των απέλπισμένων και καμιά άκτίδα φωτός δεν φαίνεται μέσα στη νύχτα του γάους, να, παρουσιάζονται μερικοί έμπνευσμένοι, που αναλαμβάνουν το έργο της άνωψεως του ήθνικού των κατοίκων και της Κυβερνήσεως. 'Ας τους παρακολουθήσουμε έμπνεύοντας, εξέγειρόντας, ένθουσιάζοντας. Οι στιγμές αυτές από τις οποίες πέρασε ή έλληνική ένότητα, οι τραγικές και μεγάλες αυτές στιγμές, άποτελούν για το ήθικόν ύψος της θεικότερη σκηνή του δράματος της 'Επανάστασεως. Κάθε 'Ελληνας αναλογιζόμενος τις περιστάσεις εκείνες της άφάνταστης άγωνίας και τις ελπίδες των ανθρώπων της εποχής θα μπορή να καυχιέται για τη φυλή που τον γέννησε. Κάθε άνάνησι των στιγμών αυτών, τοποθετημένη μέσα στο ήθικό της πλαίσιο, θα φέρνει στα μάτια τὰ ελκρινέστερα δάκρυα και θα διεγείρη στην ψυχή τὰ γενναίτερα αισθήματα. Κάθε λέξι, κάθε χειρονομία των ανθρώπων εκείνων, κάθε τι τέλος, είναι μεγάλο, τολμηρό, υπεράνθρωπο. 'Αλλά τί είναι ή 'Ελλάδα αυτή τη στιγμή για να ξεσηκώσει τὰ τεράστια συναισθήματα; Περιορίζεται στο Ναύπλιο, στην 'Αθήνα και σε μερικά νησιά, όπου έχουν καταφύγει οι κάτοικοι κι' αυτοί απέλπισμένοι και πεινασμένοι... Αυτό το Νάύπλιο, ή πρωτεύουσα της έπαναστατημένης 'Ελλάδος, βρίσκεται στην τραγικότερη κατάσταση: «'Εμβάντες εις την πόλιν, λέει ο Ζαΐμης, δεν εύρομεν μήτε τροφάς, μήτε πολεμοφόδια. 'Ολη ή έν αυτή προμήθεια συνίστατο εις όλον μπαρουτί και τριών ήμερών ψωμί. Εύρομεν τον λαν

Έξοδος του Μεσολογγίου. (Πίναξ Σόλωνος Γ. Φραγκουλίδη).

απέλπισμένων δια την πτώσιν του Μεσολογγίου, τὰ στρατεύματα διαλελυμένα, το Ναύπλιον γέμον από στρατιώτας άργούς, όργανα των φατριών και της Ιδιοτελείας».

Αυτός ο Κολοκοτρώνης φαίνεται για μια στιγμή πως λύγισε κι' έγραψε απέλπισμένος στον Καποδίστρια πως ή πατρίδα του καταστρέφεται. Κι' όμως, ή φυλή αυτή, ή πατρίδα του κατόικων πολλαπλασιάστηκε. Πλείστοι σπεύδουν στην είσοδο της πόλεως και χαίρετον τους ήρωες εκείνους. Τὰ σπίτια άνοιγονται κι' υποδέχονται τους στρατιώτες σαν άδερφούς. Νέοι έρρανοι ενεργήθηκαν τότε για τη φρουρά. 'Η κυβέρνησι διαθέτει και τὰ τελευταία γρόσια του ταμείου για τους μισθούς τους. Τὰ μέτρα αυτά άνακουφίζουν τους δυστυχείς εκείνους και το σπουδαιότερο τονώνουν το πνεύμα των κατοίκων κι' οι συνεισφορές συνεχίζονται άποδοτικώτατα. 'Ενθουσιώδεις ρήτορες αναλαμβάνουν συγχρόνως το έργο της άνωψεως του φρονήματος. Προτρέπουν σε νέες θυσίες. 'Ο πατριώτης Σκοφός, αφού ανέθηκε σε κάποια πέτρα κάτω από τον μεγάλο πλάτανο της πλατείας του Ναυπλίου μιλεί στα πλήθη και τὰ ένθουσιάζει:

«'Ο άγών ματαιούται, λέει, ή έλευθερία εκπνέει. 'Απαιτείται βοήθεια σύντομος. Πρέπει οι άνδρείοι αυτοί του Μεσολογγίου, οίτινες έφαγον πυρίτιν και άνέπνευσαν φλόγας και ήδη άργοι και λιμώττοντες μάς περιτοχιζούσι, να σπεύσουν προς νέους κινδύνους. Προς τοῦτο απαιτούνται νέοι πόροι και πόροι έλλείπουσι. 'Αλλ' άν θέλωμεν να έχωμεν πατρίδα, άν είμεθα άξιοι να ζώμεν έλεύθεροι, πόρους εύρίσκομεν. 'Ας δώση έκαστος ό,τι έχει και δύνатаι. 'Ιδού ή πεινχρά προσφορά μου, άς με μιμηθή όποιος θέλει!».

Δέχεται ακόμη να πωληθή ως δούλος και το τίμημά του να χρησιμεύσει «εις περίθαλψιν των γενναίων υπερασπιστών του Μεσολογγίου». Οι χρόνοι εκείνοι ήσαν μεγάλοι κι' ή πτώσις του Μεσολογγίου άναρχήσε τον ένθουσιασμό των 'Ελλήνων. 'Αντί ν' άποκαρδίωση κι' απέλπιση, άπεναντίς για τελευταία φορά διεγείρη τὰ ήρωϊκότερα συναισθήματα. Αυτοί οι στρατιώτες δέχονται να υπηρετήσουν χωρίς μισθό και πουλούν ό,τι έχουν, προσφέροντες το αντίτιμο στους έράνους. Την εποχή εκείνη ή 'Ελλάδα έζησε τις τραγικότερες στιγμές και συγχρόνως τὰ ήψηλότερες κι' ήρωϊκότερες. 'Ο ύστατος άγώνας είχε δλους μεταμορφώσει, τους είχε μεταρσιώσει, τους είχε μεθύσει.

Θάνης Μιχαλόπουλος

θούμε και ο Θεός το λόγο του δεν τον ΠΑΙΡΝΕΙ ΠΙΣΩ».

Συγχρόνως κυκλοφόρησε προκήρυξι γιαμάτη ύψηλά αισθήματα, που τοιχοκολλήθηκε σ' όλους τους δρόμους του Ναυπλίου καλώντας όλους τους πολίτες να υπερασπίσουν την έλληνική έλευθερία μ' όλα τὰ μέσα, που υπήρχαν ακόμη. 'Ελληνες ακούστε τις θαρραλέες υποθήκες των προγόνων σας κατά τις στιγμές εκείνες, που παίζονταν ή τύχη της πατρίδος σας: «'Ανδρες και νέοι, όσοι σεμνύνεσθε με του Χριστού το όνομα, όσοι έχετε αίμα έλληνικόν εις τὰς φλέβας σας, όπλίσατε τους Ισχυρούς βραχίονας έναντίον του μισοχρίστου τυράννου. 'Ο κληρός, οι πρόκριτοι, οι πλούσιοι και εύκατάστατοι, συνδράμετε με τὰς γενναίας συνεισφοράς σας την κινδυνεύουσαν πατρίδα. Κοινός είναι ο άγών, κοινός ο πόλεμος και ή αυτή τύχη προσμένει όλους μας. 'Ας δείξωμεν και πάλιν πως είμεθα χριστιανοί, ότι είμεθα 'Ελληνες πιστοί εις τον όρκον μας και ότι με τον Σταυρόν έμπρός και με τὰ όπλα εις τὰς χείρας προτιμώμεν να κατεβώμεν εις τους τάφους έλεύθεροι παρά να ζώμεν σκλάβοι, χωρίς ήθησκίαν, χωρίς πατρίδα, χωρίς τιμήν».

Τους λόγους τούτους ακολούθησαν έργα, έργα μεγάλα. Οι περιστάσεις εκείνες ζητούσαν μέτρα δραστήρια και σωστικά. 'Η γενική άρχηγία άνετέθηκε και πάλι στον Κολοκοτρώνη κι' ή απόφασι αυτή άναφερόνται το φρόνημα των στρατιωτών και των χωρικών. 'Ολοι σπεύδουν στην προσκλησι της στρατολογίας. 'Απ' το Μωρηά, τὰ νησιά και τη Ρούμελη τρέχουν στρατιώτες στο Ναύπλιο, στην τελευταία αυτή έλπίδα της 'Επανάστασεως, όπου το φρόνημα είναι έξημμένο κι' ο ένθουσιασμός άκράτητος. Το Ναύπλιο και τὰ γύρω μέρη δίνουν την έντύπωσι στρατοπέδου. 'Ολόκληρη ή πολεμική 'Ελλάδα εκεί έχει συγκεντρωθή. 'Αλλά πως να τραφή τόσος στρατιωτικός όχλος, πως να όπλισθή, πως να νικήση; Χρήματα δεν υπάρχουν. 'Η νέα κυβέρνησις δεν βρήκε στο ταμείο παρά έξηντα γρόσια! 'Αλλ' άκριβώς έντελώς αυθόρμητα παρουσιάζονται στη μέση μερικοί παράτολμοι που προτείνουν την ένέργεια συνεισφορών για τη συνέχισι του άγώνα. Και πραγματικά κατάλογοι άνόληθηκαν άμέσως σ' όλες τις πόλεις της έπαναστατημένης 'Ελλάδος.

Όταν μάλιστα τὰ ρακένδυτα ύπολείμματα της θάλαπης φρουράς του Μεσολογγίου κατέφθασαν στο Νάύπλιο, έχοντας επί κεφαλής το Νότη Μπότσαρη, το Τζαβέλλα και τους άλλους Ρουμελιώτες άρχηγούς, τότε ο ένθουσιασμός των κατοίκων πολλαπλασιάστηκε. Πλείστοι σπεύδουν στην είσοδο της πόλεως και χαίρετον τους ήρωες εκείνους. Τὰ σπίτια άνοιγονται κι' υποδέχονται τους στρατιώτες σαν άδερφούς. Νέοι έρρανοι ενεργήθηκαν τότε για τη φρουρά. 'Η κυβέρνησι διαθέτει και τὰ τελευταία γρόσια του ταμείου για τους μισθούς τους. Τὰ μέτρα αυτά άνακουφίζουν τους δυστυχείς εκείνους και το σπουδαιότερο τονώνουν το πνεύμα των κατοίκων κι' οι συνεισφορές συνεχίζονται άποδοτικώτατα. 'Ενθουσιώδεις ρήτορες αναλαμβάνουν συγχρόνως το έργο της άνωψεως του φρονήματος. Προτρέπουν σε νέες θυσίες. 'Ο πατριώτης Σκοφός, αφού ανέθηκε σε κάποια πέτρα κάτω από τον μεγάλο πλάτανο της πλατείας του Ναυπλίου μιλεί στα πλήθη και τὰ ένθουσιάζει:

«'Ο άγών ματαιούται, λέει, ή έλευθερία εκπνέει. 'Απαιτείται βοήθεια σύντομος. Πρέπει οι άνδρείοι αυτοί του Μεσολογγίου, οίτινες έφαγον πυρίτιν και άνέπνευσαν φλόγας και ήδη άργοι και λιμώττοντες μάς περιτοχιζούσι, να σπεύσουν προς νέους κινδύνους. Προς τοῦτο απαιτούνται νέοι πόροι και πόροι έλλείπουσι. 'Αλλ' άν θέλωμεν να έχωμεν πατρίδα, άν είμεθα άξιοι να ζώμεν έλεύθεροι, πόρους εύρίσκομεν. 'Ας δώση έκαστος ό,τι έχει και δύνатаι. 'Ιδού ή πεινχρά προσφορά μου, άς με μιμηθή όποιος θέλει!».

Δέχεται ακόμη να πωληθή ως δούλος και το τίμημά του να χρησιμεύσει «εις περίθαλψιν των γενναίων υπερασπιστών του Μεσολογγίου». Οι χρόνοι εκείνοι ήσαν μεγάλοι κι' ή πτώσις του Μεσολογγίου άναρχήσε τον ένθουσιασμό των 'Ελλήνων. 'Αντί ν' άποκαρδίωση κι' απέλπιση, άπεναντίς για τελευταία φορά διεγείρη τὰ ήρωϊκότερα συναισθήματα. Αυτοί οι στρατιώτες δέχονται να υπηρετήσουν χωρίς μισθό και πουλούν ό,τι έχουν, προσφέροντες το αντίτιμο στους έράνους. Την εποχή εκείνη ή 'Ελλάδα έζησε τις τραγικότερες στιγμές και συγχρόνως τὰ ήψηλότερες κι' ήρωϊκότερες. 'Ο ύστατος άγώνας είχε δλους μεταμορφώσει, τους είχε μεταρσιώσει, τους είχε μεθύσει.

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

'Αγαπητοί μου φίλοι

'Η συναγωνίστρια Βασιλική Κ. Καλέμη σ' ένα άραιο γράμμα της μάς άφηγείται ένα χαρακτηριστικό και συγκινητικό έπεισόδιο που έγινε στο χωριό της Φίλιας (Μετλιγαλά). Πρόκειται για έναν έρρημο και ξένο γέρο, που στην αρχή του φετινού χειμώνα ήρθε κι' έμεινε στο χωριό τους. Δεν ήξεραν ούτε θέλησαν να μάθουν από που έρχόταν και γιατί ήρθε εκεί. 'Ηταν τόσο εύγενικός, τόσο σεμνός και συμπαθητικός ο άγνωστος γέρος που δεν θέλησαν να τον ένοχλήσουν με τις έρωτήσεις τους. Ποιός ξέρει άν οι έρωτήσεις αυτές δεν θα του έφερναν θλιβερές άναμνήσεις, άν δεν θα του άνέξεναν παλιές πληγές... Τον άφησαν λοιπόν στην ήσυχία του, στην άπομόνωσί του και στη σιωπή του και του προσέφεραν τη συμπάθειά τους και τη στοργή τους.

Ξαφνικά, όπως άθόρυβα, ήσυχα και σιωπηλά ήρθε στο χωριό τους κι' έμεινε μερικούς μήνες, έτσι άθόρυβα, ήσυχα και σιωπηλά έσθησε μια μέρα ο ξένος κι' άγνωστος γέρος. Όταν αυτό έγινε γνωστό στο χωριό, όλοι έξεδήλωσαν τη λύπη τους, μα πιο πολύ άπ' όλους τὰ παιδιά της 'Οργανώσεώς μας, που άσυνεννόητα κι' έντελώς αυθόρμητα έτρεξαν στην καλύβα του νεκρού γέρο. 'Εκει έφθασε και ο Λοχίτης της Νεολαίας, που ήταν και δάσκαλος του χωριού, κι' αφού στάθηκε σιωπηλός, κυττάζοντας με πονετική ματιά τον νεκρό, στράφηκε στα παιδιά της Νεολαίας και τους είπε:

— Παιδιά, όπως βλέπετε, ο νεκρός δεν έχει συγγενείς, δεν έχει παιδιά, να φροντίσουν για την ταφή του. 'Εμείς θα γίνουμε παιδιά του και θα φροντίσουμε για όλα.

Κι' έγιναν πραγματικά παιδιά του και φρόντισαν για όλα. Κι' όταν ο άγνωστος γέρος ώδηγόταν σε λίγο στην τελευταία ανθρώπινη κατοικία, σιωπηλά, σοβαρή και συγκινημένη τον συνόδευε μια σεμνή τιμητική συνοδεία, όλόκληρος ο εκεί Λόχος της 'Οργανώσεώς μας.

«'Η εύγενική και άξιοπρεπής συμπεριφορά της Νεολαίας μας, καταλήγει ή συναγωνίστρια Καλέμη, έπροκάλεσε δάκρυα και πραγματική συγκίνησι στους χωρικούς μας».

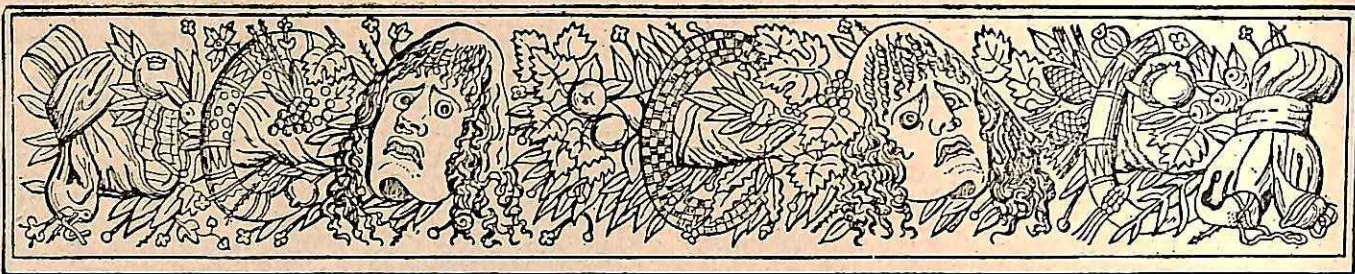
«Όχι μόνο στους χωρικούς μας, εύγενικοί φίλοι του μικρού έκείνου χωριού, αλλά και σ' όλους έμεις που μάθαμε τη συμπεριφορά σας και σ' όλους όσοι θα την μάθουν».

'Η άγάπη, ή στοργή κι' ή φροντίδα που δείξατε στον άγνωστο γέρο όταν ζούσε κι' όταν πέθανε στο χωριό σας, δεν έδόθηκαν σ' έναν ώρισμένον άνθρωπο' έδόθηκαν στον 'Α ν θ ρ ω π ο. Κι' όταν ο Λοχίτης σας φώναζε: «έμεις θα γίνουμε παιδιά του», δεν έξέφραζε τη σκέπη ενός άτόμου' έξέφραζε την ψυχή όλων σας, την ψυχή όλων των παιδιών της 'Οργανώσεώς μας, την άληθινή, τη γνήσια 'Ελληνική ψυχή.

'Η άληθινή 'Ελληνική ψυχή είναι εκείνη που σάς υπαγόρευσε την εύγενική διακριτικότητα μπροστά στο σιωπηλό μυστήριο της ζωής του συνανθρώπου σας' ή ίδια 'Ελληνική ψυχή είναι εκείνη που σάς έδωσε κατόπιν το πρόσταγμα της σεμνής ποιμπής, που σχηματίσατε πίσω από το άλλο ιερό μυστήριο, το μυστήριο του θανάτου. 'Η άληθινή, ή γνήσια 'Ελληνική ψυχή, που σημαίνει εύγένεια, φιλοξενία, άγάπη, ανθρωπισμός, άλληλεγγύη, με μια λέξη: άρετή.

'Εκδηλώνοντας αυτή την ψυχή, άγαπητοί μου φίλοι, άποδείχνασθε άξια 'Ελληνόπουλα, άξια παιδιά της 'Οργανώσεώς μας, που ένας από τους πιο βασικούς σκοπούς της είναι αυτός που της καθώρισε ο 'Αρχηγός: ή άσκησι της άρετής.

Μα όλη μου την άγάπη
Μελίς Νικολαΐδης

ΑΙΣΧΥΛΟΝ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κι' ὁ Ἀγαμέμνωνας: — Βαρὺ πολὺ βαρὺ, λέει, τὸ λόγο ν' ἀκησῇς μὰ καὶ βαρὺ τὴν κόρη μου νὰ σφάζω ποδῶν καμάρη καὶ παρηγορία μου, στ' ἀδῶ τὸ αἷμα τῆς νὰ βάψω μπρὸς στοὺς βωμοὺς τὰ χερίά ἀπὸ τὰ πατρικά μου.

Φρικτότερη εἶναι συμφορὰ; Προδότης πῶς μπορῶ νὰ γίνω κι' ἀπ' τοὺς συντρόφους νὰ μακρύνω πού μὲ τὸ δίκιο τοὺς ζητοῦνε καὶ πεθύνουν μὲ τὴν καρδιά τους νὰ πνέουν ἀνεμοὶ καλοὶ καὶ μὲ τῆς κόρης τὴ θυσία νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὰ βέβαια τοὺς; Μὰ τῆς ἀνάγκης σὺν τὸν βάρυνε ὁ ζυγὸς τὸ νοῦ τοῦ ἀνάποδος ἀγέρας συνταράζει, σκληρὰ, παρ' ὅσοις, ἀμαρτωλὸς, καὶ κείθε γυνὴ ἀλλὰζοντας θαρρεῖ, πῶς κάθε πράξη στὸ ἐνὶ τῷ ταίριαί, — Γιατί εἶναι ἡ παραζάλη τοῦ μυαλοῦ τῆς ἀμαρτίας ἡ πρώτη ρίζα — Ἔτσι λοιπὸν γὰρ νὰ βοηθῇ στὸν πόλεμο πού μιά γυναίκα εἶχε ἀφορμὴ [τοῦ

καὶ τὰ καράβια νὰ νικήσῃ, δὲ δέιλαν νὰ σφάζῃ τὸ παιδί του. Τοῦ κάκου ἡ κόρη παρακάλεσε, τοῦ κάκου ἀναθυμήθηκε τὴν πατρικὴ στοργή, τὰ τρυφερά τῆς νεῖστα δὲ λυπήθηκαν οἱ πολεμῶντες ἀρχηγοί.

Κι' ὄντας τὴν προσευχὴ τοῦ εἶχε τελειώσῃ στοὺς δούλους δίνει διατὰ ὁ βασιλεὺς νὰ τὴ σπῇσιν γρήγορα μὲ χερί δυνατό στὰ πέπλα τὰ μακρὰ τῆς τυλιγμένη καὶ στοὺς βωμοὺς σὺν τῷ ριψάκῳ ἀναγερτὴ νὰ τὴν κρατοῦν τὰ πιστώματα ριγμένη μὲ στόμα σφαλιστὸ τὸ σπῇ τὸν νὰ μὴν καταραστῇ.

Τὶς πλάκες βάφει τ' αἷμα τῆς αἵμα. Ρίχνει τὴ θλιβερὴ ματιά της, σὺν τῇ σατῇ ἡ κόρη ὀλόγυρά της καὶ τοὺς φονιάδες γιὰ στερνὴ φῶς κοιτάζει. Κι' ἐμοίαν σὺν τῇ ζωγραφίᾳ, ποθεῖται κατὰ νὰ σὺ πᾶ καὶ δὲν μποροῦς κατὰ ἀπὸ τὰ τραγούδια πού συχνὰ στὰ πλοῦσια τοῦ πατέρα τῆς τραπεζία τραγουδοῦσε [γνοῦσθε

Μὰ ὁ Καλκας εἶχε πῇ καὶ ἄλλα. Προφῆτεψε τὸ τί θ' ἀκολουθῇ στὸ παλάτι τῶν Μυκηνῶν ὕστερα ἀπὸ τὴ θυσία τῆς Ἰφιγένειας. Καὶ δὲν ἦταν βέβαια τὰ λόγια τοῦ καθαροῦ τόσο πού νὰ πῇ: «αὐτὸ κι' αὐτὸ θὰ γίνῃ δίχως ἄλλο, ἀς πάρω τὰ μέτρα μου», βάζουν ὅμως σὲ ἀνησυχία τοὺς γέροντες.

Ὡς τόσο νὰ πού ἀνοίγει ἡ μεγάλη χαλκοντυμένη πόρτα τοῦ παλατιοῦ καὶ παρουσιάζεται ἡ βασίλισσα Κλυταιμῆστρα.

Τὰ μαλλιά της ἀρχίζουν ν' ἀσπρί- ζουν ὄχι τόσο ἀπὸ τὰ χρόνια δὺο ἀπὸ τὸν καὶ μὲ τῆς κόρης της. Τὸ πρόσω- πὸ της εἶναι ὠχρὸ πολὺ ἔτσι τὰ μαύ- ρα μακροτάινουρα μάτια της ξεχω- ρίζουν σὰ δὺο σκοτεινὲς πηγὲς πού δὲν ξέριε τί κρύβουν στὰ μυστικά βά- θη τους.

Κάνει λίγες κι' ἀπότομες κινήσεις πού δείχνουν τόλμη καὶ σκληρότητα. Βραχιόλια, πλήθος χρυσὰ βραχιόλια στὰ γυμνά μπράτσα της κουδουνίζουν σὲ κάθε τῆς κίνησι.

Οἱ γέροι δὲν τὴν ἀγαποῦν. Δὲν τοὺς

ἀρέσει ἡ διαγωγή πού ἔδειξε ὅσο και- ρὸ ἔλειπε ὁ ἀντρας της. Θαρροῦν ὅ- μως πῶς ἔχουν χρέος σὰ βασίλισσα πού εἶναι νὰ τὴ σέβωνται. Γι' αὐτὸ καὶ τὴ χαιρετοῦνε μὲ τέτοια λόγια:

Σέβας κρατῶ στὴν ἐξουσία σου Κλυταιμῆστρα γιατί εἶναι δικίω τῇ γυναίκα νὰ τιμᾷ τοῦ βασιλεῖς ὅταν ὀρφανὸς ὁ θρόνος μένει.

Κι' εὐτὺς παίρνουν τὴν εὐκαιρία νὰ τὴ ρωτήσουν γιὰ ποῦ λόγῳ κάνει αὐ- τὲς τίς θυσίες. Ἐφ' ὅσον κανένα χα- ροῦμενο μαντάτο: Ἀκουσε τίποτα; Ἀνάμεσα στοὺς γέροντες τότε καὶ τὴ βασίλισσα γίνεται ὁ παρακάτω διά- λογος:

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Ἄμποτε σὸν γὰρ νὰ γεννηθῇ καλομηνύτρα ἀπὸ μιά τέτοια μάνα νύχτα, ὡς λέει κι' ὁ [λόγος, γιατί θ' ἀκούσης μιά χαρὰ πού δὲν ἐλπίζεις. Πατήσαν οἱ Ἕλληνες τοῦ Πριάμου τὸ κάστρο.

ΧΟΡΟΣ
Τί λές; Τ' ἀκούω καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ πι- [στέψω.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Μὰ καθαρά δὲν τόσα; Πήραμε τὴν Τροία.

ΧΟΡΟΣ
Τέτοια χαρὰ, ὦ νά, τὰ δάκρυα μ' ἀνεβάζει.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Κι' αὐτὰ τὰ δάκρυα τὴν καλὴ σου γνώμη [δείχνουν.

ΧΟΡΟΣ
Κρατεῖς σωτὰ γιὰ τοῦτο ἀλάθευτο σημάδι;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Τὸ δίχως ἄλλο, ἂν οἱ θεοὶ δὲ μὲ γελᾶν.

Ἡ Κλυταιμῆστρα λέγει στοὺς γέροντες τὸ χαροῦμενο μαντάτο.

ΧΟΡΟΣ
Μὴ τάχα σ' ὄνειροφαντάσματα πιστεύεις;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Ὡ δὲν μπιστεύομαι στὸ νοῦ τὸν ὄντων.

ΧΟΡΟΣ
Λόγια τοῦ ἀνέμου μὴ σοῦ δίνουν τέτοια ἐλ- [πίδα;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Σὰ νᾶμουν νιὸ κοράσι ἀνέμωλο μιλάς.

ΧΟΡΟΣ
Καὶ πότε ἀλήθεια, καὶ πῶς πάρηκεν ἡ Τροία;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Τὴ νύχτα πού τὴ μέρα τοῦτ' ἔχει γεννησῇ.

ΧΟΡΟΣ
Τόσο γοργὰ τὸ μήνυμα ποῖος τῶς φέρει; ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Φωτιά σκορπίζοντας ἀπὸ τὴν Ἰδα λάμψη δίνει τὸ μήνυμα σ' ἄλλη φωτιά πού ἀνάβει κι' ἀπὸ κορφή σ' ἄλλη κορφή εἶναι δῶ φτα- [σμένη, καὶ κείθε τὴν τρανὴ φωτιά παραλαβαίνει ἡ Ἀγιοιορήτικη ψηλὴ κορφή τοῦ Ζήνα κι' ἔτσι πηδώντας πάντα ἀπ' τοῦ πελάου τὰ τὰ χρυσολαμπαδίσματα τοῦ πύκου [πλάτῃ τὴ λάμψη τοὺς παντοῦ σὰν ἥλιος ν' ἀντιφέγγῃ. Κάποτε καὶ σὺν Ἀτρεΐδων τὴ στέγη φτάνει τὸ φῶς πούχει προπάππου τοῦ τὸ φῶς τῆς Ἰδας. Ἐχουν μιά τέτοια προσοχὴ οἱ λαμπαδοφόροι σείρᾳ νὰ παίρνῃ καὶ νὰ δῇν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο κι' ὅμοια ὁ στερνὸς εἶναι ἀξίος ὅσο κι' ὁ [πρωτός, Τέτοια μηνύματα σοῦ λέω καὶ σημάδια ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὴν Τροία πῶς μοῦχει στείλει.

ΧΟΡΟΣ
Τὴν προσευχὴ μου πρέπει στοὺς θεοὺς νὰ [κάνω Μὰ θάβελαι τὰ λόγια σου πάλε ν' ἀκούσω κι' ἀκατάπαυστα νὰ τ' ἀκούω καὶ νὰ θαμάζω.

Ἡ χαρὰ τῶν γέρον βέβαια εἶναι μεγάλη καὶ τῆς Κλυταιμῆστρας ἀκό- μη μεγαλύτερη. Χαίρεται γιὰ τὴν Ἑλ- ληνικὴ νίκη σὺν Ἑλληνοποῦλα πού εἶναι. Χαίρεται γιατί ὁ Πάρις καὶ ἡ ἀδερφή της ἡ Ἑλένη θὰ τιμωρηθοῦν τέλος πάντω γιὰ τὴν ἄνομη πράξη τοὺς πού ἔγινε ἀφορμὴ νὰ χάσῃ αὐτὴ τὴν ἀγαπημένη τῆς κόρη. Μὰ ἔχει κι' ἕνα λόγο ἀκόμα παραπάνω νὰ χαίρε- ται. Ἡρθε ἡ στιγμή νὰ ἀνακοφιστῇ ἡ ἐκδικητικὴ τῆς ψυχῇ... Σὰν τίγρις- σα παραμονεύει τόσο καὶρὸ κρυμμένη στὰ βασιλικά παλάτια καὶ περιμένει... Τὸ μῖσος πού ἔχει γιὰ τὸν ἀντρα τῆς τὸν Ἀγαμέμνονα εἶναι τρανότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο αἶσθημα. Ἐγινε πάθος, λύσσα καὶ μαζί ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς της. Ὅσοι εἶναι πρόθυμοι νὰ τὴ βοηθήσουν οὗτοι μονάχα εἶναι φίλοι της: τοὺς ἄλ- λους, ὅποιοι κι' ἂν εἶναι, ἀκόμα καὶ παιδιὰ της, τοὺς λογαριάζει γιὰ ἐχ- τρούς. Μὲ τὴ νίκη τοῦτ' ὁ ἀνθρώπος, πού τόσο θανάσιμα μισεῖ, κερδίζει βέ- βαια τιμὴ καὶ δόξα ἀθάνατη, μὰ τί σημαίνει. Αὐτὸ πού τὸν δοξάζει θὰ τὸν φέρῃ κατὰ φυσικὸ λόγο καὶ στὸ σπῇ τὸν, ὅπου μὲ τέχνη καὶ λαχτάρα τοῦ ἔχει στήσει δολερὴ παγίδα. Ἡ

σκέψι μονάχα πῶς ἐσημάνε τέλος πᾶν- των ἡ ὥρα πού τόσο καὶρὸ περίμενε τὴν κάνει νὰ παραφέρεται, νὰ δραμα- τίζεται σ' ὅλες τοὺς τίς λεπτομέρειες τὸ περιστάτικὸ πού τῆς χάρισε αὐτὴ τὴν ἀφάνταστη χαρὰ.

— Ὡ! τί βουὴ πού θ' ἀνεβαίνει τώρα ἀπὸ τὴ σκλαβωμένη Τροία. Οἱ Τρῶα- δίτισες γυναῖκες γύρω ἀπὸ τὰ κοντά- ρια τῶν σκοτωμένων καθισμένες θὰ μοιρολογοῦν τοὺς ἀντρες καὶ τ' ἀ- δέρφια τους. Τὰ παιδιὰ θὰ μοιρολο- γοῦν τοὺς γονιοὺς τους. Ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος τοὺς Ἕλληνες...

... νυχτοπλάνητος καὶ κουρασμένος τοὺς φέρνει ἡ πείνα στὸ καλύτερο πού βρί- [σκουν, ὄχι μὲ πρόσταγμα καὶ τάξη, μὰ ὅπως λᾶχει. Στὰ πατημένα σπῖτα κάθονται τῶν Τρῶων... Ἀπὸ τὴν παγωνιά τοῦ κάμπου ἔχουν γλυτώσει κι' ἀφύλαχτοι θὰ κοιμηθοῦν ὅλη τὴ νύχτα.

Ὡς τόσο ἡ Κλυταιμῆστρα ἔχει καὶ μιά ἀνησυχία. Θὰ σεβαστοῦνε ἄραγε οἱ Ἕλληνες τὸν Θεοὺς πού προστα- τεύουν τὴν πολιτεία καὶ τοὺς πρᾶτους τοὺς; Μήπως μέσα στὸ μεθύσι τῆς νί- κης παραφερθοῦνε; Γιατὶ ἔχουν πολὺ δρόμο νὰ κάμουν ὥς ὅπου γυρίσουν στὴν πατρίδα τοὺς καὶ οἱ θεοὶ μπο- ροῦν σὲ μιά τέτοια περιστάσει νὰ τοὺς τιμωρήσουν σκληρὰ, σηκώνοντας λό- γου χάρι φορτοῦντες κι' ἀνεμους ἐνάν- τious πού θὰ τοὺς ρίξουν σὲ μακριν- οὺς καὶ ἀφιλόξενους τόπους. Ὡ δὲν τὸ εὐχεται καθόλου κατὰ τέτοιο ἡ Κλυ- ταμῆστρα. Αὐτὴ θέλει νὰ γυρίσῃ ὁ ἀντρας της δοξασμένος, περήφανος, νὰ μῇ στὸ σπῖτι τοῦ μὲ τὴν ἰδέα, πῶς θὰ ἔξουοραστῇ πιά, ὕστερα ἀπὸ τόσους κόπους καὶ κινδύνους καὶ θὰ περάσῃ τὴν ἐπιλοιπὴ ζωὴ του εἰρηνικά, ἀνά- μεσα στοὺς δικούς του καὶ τότε... ἀ- κριβῶς ἐκεῖνη τὴ στιγμή...

Τὸ φόβος τῆς τότε λέει μὰ τὴν ἀφορ- μὴ τοῦ φόβου τῆς τὴν κρατᾷ μυστι- κή... Γιατὶ κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ξέρῃ τὰ σχέδιά της... Εὐχεται μονάχα:

Ἄμποτε τὸ καλύτερο ἂς γενῇ μὲ εἰρήνη πότερον ἀπ' ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦτο προκρίνω.

Ἡ Βασίλισσα ὕστερα ἀπὸ τοῦτα τὰ λόγια μπαίνει στὸ παλάτι. Οἱ γέροι μένουν μονάχοι στὴ μεγάλη πλακο- στρωμένη αὐλὴ. Μιλοῦν συναμεταξύ τους. Τὰ αἰσθηματὰ τους καὶ οἱ σκέ- ψεις τοὺς ὅμως εἶναι διαφορετικές.

Ἄλλοι πιστεύουν στὰ λόγια τῆς Κλυταιμῆστρας κι' εὐχαριστοῦν τὸ Δία γιὰ τὴ νίκη πού χάρισε στὰ Ἕλληνικά ὅπλα:

Ὡ Δία μου βασιλεῖ, κι' ὦ νύχτα πολυαγαπημένη μὲ τ' ἄστρα τὰ λαμπρὰ σου πυκνὰ πλεμάτια μὲ ἀπλῶς στὴ γῆ τὴν [Τρωική, κι' οὕτε μεγάλος, οὕτε κι' ὄγυρος παιδί δὲ θὰ ξεφύγῃ τὴ σκλαβιά σου.

Ἄλλοι ὡς τόσο πού ξέρουν τί γί- νεται στὸ παλάτι κ' ὑποψιάζονται τί θ' ἀκολουθῇ, ἅμα ἔρῃ ὁ Ἀγαμέ- μνων, ἐκφράζουν μαύρα προαισθήμα- τα ὀδύσσεια.

Φόνοι φοβεροί, αἷμα, πολὺ αἷμα, πού βουὰ ἐκδίκηση, ἔχει χυθῇ σὲ διαφορὲς περιστάσεις στὰ παλάτια τῶν Ἀτρεΐ- δων. Παλιὰ κατὰρ καὶ κυνηγετὴ τὴν οὐ- γόνειαν τοῦτ' ὅπου τὰ μέλη της τρώ- γονται καὶ σφάζονται συναμεταξύ τους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ

Τὰ ἑλληνοποῦλα πού ἀποτελοῦν ζω- τικὴν ἱκμάδα τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ παί- ζουν τὸν ρόλο τους στὴ ζωὴ τοῦ τό- που, δὲν μποροῦν παρὰ νὰ ἐνδιαφέ- ρωνται καὶ γιὰ τὸν πόλεμο πού ἐξέπα- σε ἀπρόοπτα καὶ στὴ μακρινὴ χώρα πού λέγεται Νορβηγία, στὴν Σκανδι- ναυικὴ χερσόνησο. Εἶναι μιά ἀπὸ τίς περισσότερες πολιτισμένες χώρες, γιατί ἔχει κι' αὐτὴ παλὰ ἱστορία καὶ γιατί ἀκόμη δὲν εἶχε λόγους νὰ διεξαγάγῃ σκληρὸς καὶ αἱματηρὸς πολέμους, ὅπως αὐτοὶ πού γεμίζουν τὴν ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ ζωὴ τῶν Νορ- βηγῶν ὑπῆρξεν ἡρεμὸς καὶ ἡ ναυτικὴ- τῆς τοῦ νορβηγικοῦ λαοῦ ἔδωσε στὴ Νορβηγία τὰ μέσα νὰ εὐημερῇ καὶ δὲν ἦταν ὀλιγώτερο ἀξιοπλογο ὅπλο γιὰ ἕναν ἐργατικὸ, θετικὸ καὶ ἐξυπνο λαὸ εἶναι πάντοτε τὸ στοιχεῖο ἐκείνου ἐπάνω στὸ ὅποιον βασιλεῖ τὸ οἰκοδό- μημα τῆς εὐημερίας του.

Αὐτὴ ἡ εἰρήνη ὅμως σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ παραβλέπῃ καὶ τὰ ἔργα τοῦ πολέμου;

Ἀσφαλῶς, ὄχι. Τὸ λατινικὸ ἀξίωμα ἰσχύει σὲ κάθε ἐποχὴ καὶ γιὰ ὅλους τοὺς λαούς, ἂν θέλουν οἱ λαοὶ αὐτοὶ νὰ εἶναι βέβαιοι ὅτι δὲν θάρρη μιά στιγμή νὰ χάσουν ὅτι σπουδαιότερο μπορεῖ νὰ διαθέσῃ μιά χώρα: τὴν ἐ- λευθερίαν. Ἀκριβῶς, γιὰ νᾶναι καὶ ἡ Ἑλλάδα χαλκόφρακτὴ καὶ νύχῃ τὴν βεβαιότητα ὅτι κανεὶς δὲν θὰ μπορού- σε νὰ ἀπειλήσῃ τὴν ἐλευθερίαν πού μὲ τόσο αἷμα κατέκτησε, ὁ ἑλληνικὸς λα- ὅς ἔδωσε ἀπὸ τὸν ἰδρωτὰ τοῦ δέκα δισεκατομμύρια καὶ δίδει, καθημερι- νῶς. Ἔτσι ὅμως γενεὶται τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἔχει τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι κατέχει τὴν θέσι του ἀνάμεσα στοὺς ἐλευθέρους λαούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κανεὶς ὅπως αὐτὸς δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ἱστο- ρία πέντε χιλιάδων ἐτών.

Ἐνας πόλεμος ὅμως φέρνει καὶ με- ρικοὺς ἄλλους στοχασμούς. Στὴ Νορ- βηγία ὅπως καὶ στὴ Φινλανδία πρῖν, οἱ ἀντίπαλοι ἔρριξαν στὴ μάχῃ ὄχι μόνον τὸ στρατὸ τους, ἀλλὰ καὶ τὰ τελε- ῖτερα πολεμικὰ μηχανήματα ἐξ ὧσων ἐφάντασθ' ὁ ἀνθρώπος. Ἀεροπλάνα πού διασχίζουν τοὺς αἰθέρας μὲ τὴν ἱλιγγιώδη ταχύτητα τῶν ἐπτακοσίων χιλιόμετρων τὴν ὥρα, τορπίλλες τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, μαγνητικὰς νάρκας, πού θὰ μπορούσαμε νὰ τίς θεωρήσουμε ἕνα εἶδος ρομπὸτ τῶν νε- ϱῶν, κανόνια πού χτυποῦν ἀπὸ ἀπο- στάσι δεκάδων χιλιόμετρων, βόμβες, ἄρματα μάχης κλπ.

Ἐδῶ ὅμως ἀκριβῶς προσδύλλει ἕνα ἐρώτημα.

Ἐπειδὴ οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι δια- θέτουν παρόμοια ὅπλα, εἶναι κατὰ πολ- λὸ φοβερότεροι τῶν ἀρχαίων; Ἀμφιβάλλω πολὺ. Τὰ ἀποτελέσμα- τα θὰ ἦσαν πράγματι φοβερά ἂν ἐπρό- κειτο νὰ συγκρουσθῇ ἕνας σημερινὸς στρατὸς μὲ ἕναν ἄλλον πού θὰ τὸν ἀπετέλουν ἄνδρες ὀπλισμένοι ὅπως οἱ ἀρχαῖοι. Ὅταν ὅμως λάβουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι στὴν ἀρχαιότητα συνεκροδοῦντο στρατοὶ πού εἶχαν στὸν ὀπλισμὸ τους καὶ τίς ψυχικὰς ἱκανότητες τίς ἴδιες

διαφορὲς πού ἔχουν οἱ σημερινοὶ στρα- τοὶ μεταξὺ τους, τότε θ' ἀντιληφθοῦμε ὅτι τὰ πράγματα παίρνουν ἄλλην ὄψιν.

Ὁ σημερινὸς στρατιώτης εἶναι βέ- βαια ὀπλισμένος μὲ πυροβόλον ὅπλον καὶ εἶναι ἐπικίνδυνος ἀπὸ σημαντικὴ ἀ- πόστασι. Καὶ ὁ ἀρχαῖος ὅμως ἦταν τὸ ἴδιο ἐπικίνδυνος ἂν καὶ ὀπλισμένος μὲ ἀκόντιον, λόγχῃ καὶ τόξῳ, γιατί ἐπο- λεμοῦσαν ἀπὸ κοντὰ καὶ οἱ στρατιῶ- ται τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης ἦσαν τὸ ἴδιο ἡ- σκημένοι στὴν τοξοβολία, ὅσο καὶ ἕ- νας σημερινὸς στρατιώτης στὴν σκοπο- βολή. Ἐκτὸς τούτου, ἂν οἱ σημερινοὶ διασέθεντο τὸ κανόνι, οἱ ἀρχαῖοι διέ- θεταν ἄλλα μέσα, τὰ ὅποια ἦσαν τὰ μηχανήματα τῆς ἐποχῆς. Ἡ βαλλίστρα δὲν ἦταν ὀλιγώτερο ἀξιοπλογο ὅπλο ἀπὸ ἕνα πυροβόλο. Ἦταν ἕνα εἶδος κινήτης πολεμικῆς μηχανῆς πού ἐστι- ναν ὅπου ἤθελεν καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἔρριχναν κατὰ δεκάδας τὰ τόξα στὸν ἀντίπαλό τους. Εἶχαν ἀκόμη τὸν κατα- πέλτῃ πού ἐκοφενδόνιζε σὲ σημαντικὴ ἀπόστασι μεγάλα βέλη καὶ ἄλλα ἀνά- λογα ὅπλα, τὰ ὅποια ἐπροκαλοῦσαν θραῦσι στὶς τάξεις τῶν ἀντιπάλων.

Ὅταν λέγομε ὅμως ἀρχαῖοι, πρέ- πει, ἐμεῖς τοῦλάχιστον οἱ Ἕλληνες, νὰ ἐννοοῦμε τοὺς προγόνους μας, γιὰ- τί αὐτοὶ ἐτελειοποίησαν τὸ πολεμικὸ ὅ- πλο καὶ ἔθεσαν τὴν βάσει τῆς ἀλη- θινῆς στρατιωτικῆς ὀργανώσεως. Θὰ μὲν στοὺς αἰῶνες φαινόμενο ἐπινοή- σεως ὁ τρόπος μὲ τὸν ὅποιον μετέ- δωσαν ἀπὸ τὴν Ἀσία μὲ πυρὴς αὐθη- μερὸν οἱ ἐκπολιορκηταὶ τῆς Τροίας τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως τοῦ Πριά- μου καὶ ὅπως ξεύραμε σήμερα, οἱ πρόγονοί μας διέθεταν ἀρτίωτατο σύ- σστημα μεταδόσεως εἰδήσεων καὶ πλη- ροφοριῶν πού θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε ὡς ὀπτικὸ τηλε- γραφῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ἀλε- ξάνδρου θὰ μπορούσε νὰ πραγματο- ποιηθῇ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ, ἂν δὲν ἦταν ἡ ὀργάνωσις πού κατέστησε τὸ στρατὸ τοῦ χαλύβδινου τεύχος; Βέβαια, εἶναι μέγα πρᾶγμα καὶ ἀνυπολόγιστου ἀξί- ας ἐφόδιο ἡ ψυχὴ. Μὰ μ' αὐτὴ ὅμως μόνον καὶ χωρὶς τὰ ἄλλα στοιχεῖα πού ἀπαιτοῦνται σ' ἕνα στρατὸ, δὲν κερ- δίζονται οἱ μάχες καὶ οἱ πόλεμοι. Οἱ εἰδικοί ξεύρουν ὅτι ἡ ὀργάνωσις τοῦ μακεδονικοῦ στρατοῦ ἀπὸ τὸν Φίλιπ- πο καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἦταν κάτι πού καὶ σήμερα προκαλεῖ τὸ θαυμασμό. Ἡ ἀσπίς αὐτῆς ὑπῆρξε τὸ ὅπλον πού ἐπε- νόησεν ὁ Φίλιππος καὶ τόσο ρόλο ἐ- παίξε στὴ νίκη τοῦ Ἰδίου καὶ τοῦ Ἀλέξανδρου καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ μα- κεδονικοῦ μηχανικοῦ ἦταν τέτοια πού θὰ ἐξήλθε καὶ καὶ σημερινὸς στρατός. Τάχα ὅμως καὶ τὸ ὕγρον πῦρ πού ἐ- χρησιμοποιοῦσαν οἱ Βυζαντινοὶ δὲν ἦταν κάτι πού θυμίζει τὸν σημερινὸ χημικὸ πόλεμο; Κι' ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ τὸν αἰμῶν πρῶτον οἱ Ἕλ- ληνες ἐχρησιμοποίησαν στὸν πόλεμο, δὲν βλέπουμε ὅτι ὁ Ἕλληνας λαὸς πάντοτε καὶ τώρα διατηρεῖ τίς προ- γονικὰς του ἀρετὰς στὸν πόλεμο, στὸ ὀργανωτικὸ πνεῦμα καὶ στὴν εἰρήνη; Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελολομάτης

ΤΑ ΦΙΔΙΑ

Ο λαός μας έχει πολλές παραδόσεις σχετικές με τα φίδια. Αλλά σχετίζονται μ' αυτά και αρκετές λαϊκές συνήθειες.

Τα έρπετα αυτά είναι άφθονα σε πολλά σημεία της Ελλάδος. Πρό πάντων στα πόδια θάνατο και γύρω στα ποτάμια και στις λίμνες. Υπάρχει μάλιστα μεγάλη ποικιλία φιδιών. Οι αγρότες τα έχουν χωρίσει σε δυο μεγάλες τάξεις: Στα φαρμακερά και άκακα. Τα πρώτα έχουν στο στόμα τους δηλητήριο και με το δάγκωμά τους δηλητηριάζουν τον άνθρωπο ή τ' άλλα ζώα. Μπορούν να προκαλέσουν στα πόδια θάνατο, προπάντων στα παιδάκια. Η δεύτερη κατηγορία, δηλαδή τα άκακα, δεν έχουν δηλητήριο και δεν μπορούν να πειράξουν καθόλου τον άνθρωπο.

Τα φαρμακερά φίδια είναι τα διάφορα είδη χιιδνών, που οι αγρότες ξεχωρίζουν με τα όνόματά όχια και χεντρα, μονομερίδα, άστρίτης, άφρίτης και σασίτης.

Τα άκακα είναι διάφορα είδη που ζουν στα χωράφια και άκόμα και στα υπόγεια ή στις σοφίτες των σπιτιών. Αυτά τα τελευταία ο λαός τα λέει σπιτικά φίδια και δεν τα πειράζει.

Τα φαρμακερά φίδια οι αγρότες θεωρούν ύποχρεω να τα σκοτώνουν για να προσφέρουν μια εύεργεσία στο σύνολο. Τα γνωρίζουν δε εύκολα γιατί είναι πλουμισμένα με διάφορα κοσμήματα, ενώ τα άκακα είναι μονόχρωμα.

Το πιο φαρμακερό φίδι θεωρείται ο άστρίτης. Λένε πως όποιος δαγκωθεί απ' αυτόν πεθαίνει. Υπάρχει και σχετικό λαϊκό γνυμικό σε στίχους που παρουσιάζει την σύγκριση της όχιας και του άστρίτη. Είν' αυτό:

«'Αν σε φάη ή όχια,
έχει ο Θεός κι' ή Παναγία.
'Αν σε φάη ο γιός μ' άστρίτης
πάρτε φτυάρια και ξινάρια
και σαράντα παλληκάρια».

Μα γενικά τα φαρμακερά φίδια είναι επικίνδυνα. Χρειάζεται προσοχή να μη τα πατήση κανείς, χωρίς να το θέλη, μέσα στα χόρτα, γιατί τότε κάνουν επίθεσι και δαγκώνουν. Όταν δεν τα πειράζει κανείς, τότε δεν πειράζουν κι' αυτά.

Πολύ άρεσει στα φίδια το γάλα. Γι' αυτό όταν φάη κανείς γάλα και κοιμηθώ στο ύπαιθρο τον πλησιάζουν τα φίδια και υπάρχουν φόβος να φοβηθούν από ξαφνική κίνησι του κοιμώμενου και να τον δαγκώσουν.

Για να φυλαχθούν οι αγρότες από το δηλητήριο των φιδιών, πίνουν τους «δσκριούς». Για να φτιάσουν τους δσκριούς βράζουν φίδια με διάφορα χόρτα, καθώς και σκορπιούς και πι-

νουν αυτό το ζουμί. Φαίνεται πως οι δσκριοί είναι είδος έμβολιασμού του οργανισμού του ανθρώπου. Γι' αυτό αν δαγκωθεί από φίδι, ή από σκορπιό, εκείνος που έχει πιη δσκριούς δεν διατρέχει κίνδυνο. Ο αυτοεμβολιασμός ματαιώνει την ενέργεια του δηλητηρίου των φιδιών.

Τα άκακα φίδια, που ζουν μέσα στα σπίτια και κατοικούν στους τοίχους των ή στα υπόγεια ή στις σοφίτες, δεν τα σκοτώνουν ποτέ και λένε ότι είναι ιερό ζώο και φίδι του σπιτιού. Αυτή ή περίεργη παράδοσι φαίνεται πως είναι μια μακρινή άπήχησι της λατρείας του αρχαίου 'Ασκληπιού και της θεάς 'Υγείας, που απεικονίζοντο μ' ένα φίδι στα χέρια τους. Έθεωρείτο δε το φίδι εκείνο ιερό σύμβολο της υγείας του ανθρώπου.

Στη Μακεδονία υπάρχουν και μεγάλα μεγέθους φίδια, που δεν είναι φαρμακερά. Είναι ένα είδος πύθωνες, που έχουν μεταβληθώ κάπως. Η Μακεδονία στην αρχαιότητα είχαν άπεραντα δάση, όπου έζοσαν τεράστια φίδια. Από εκείνα φαίνεται κατάγονται αυτά που υπάρχουν άκόμη και σήμερα.

Είναι γνωστόν ότι τα φίδια κατά τον χειμώνα συνήθως ναρκώνονται, όπως και άλλα έρπετα και αρχίζουν πάλιν να κινούνται κατά την άνοιξη. Οι αγρότες μας πιστεύουν πως τον χειμώνα τα φίδια «μπαίνουν βαθειά στη γη σαράντα όργυιες» και ότι κατά τους χειμωνιάτικους μήνες «ζούν με χόμας». Η αλήθεια όμως είναι ότι τρώνουν χόμα, αλλά μένουν νηστικά τελείως.

Μόλις λοιπόν τα φίδια φανούν την άνοιξη, αρχίζει το κυνηγητό τους, αν είναι φαρμακερά. Και λένε πως διώχνονται εύκολα τα φίδια από τις φωνές τους, αν κάψουν απέξω έλαφοκέρατο. Όταν όμως ιδώ κανείς φίδι στο δρόμο, πρέπει να το τρυπήσει με καλάμι. Μόνον έτσι τραυματίζεται θανάσιμα και φοβά. 'Αν του κόψη κανείς με μαχαίρι δόλοκληρο κομμάτι του σώματός του, το φίδι εξακολουθεί να ζή. Λένε μάλιστα ότι το κομμάτι εκείνο ξαναγίνεται.

Πολλά περίεργα λένε για τα μυστηριώδη φίδια. Έξαφνα λένε πως ένα φίδι έχει στο κεφάλι δύο κέρατα και πως, αν σκοτωθώ το φίδι αυτό, τα κερατάκια του γίνονται κόσμημα για τα παιδάκια... Φαίνεται όμως ότι πρόκειται περί όπτικής άπάτης, που προέρχεται από τα

χρώματα της κεφαλής των φιδιών. Ένα είδος φιδιού ο λαός του Μωριά όνομάζει σάιτα, δηλαδή βέλος. Και λένε ότι το φίδι αυτό τρέχει γρήγορα σαν βέλος.

Παραδόσεις και μύθοι κυκλοφορούν με άφθονία σχετικά με τα φίδια.

Στα όρεινά χωριά της Κορινθίας διηγούνται αυτό το τερατολόγημα:

«Ένας τσοπάνης κοιμόντανε στο βουνό. Και άπάνου στον ύπνο του ένα φίδι μεγάλο τον... έρρούφηξεν ως την κοιλιά. Το φίδι όσο να'ναι μακρύ γίνεται οδλο στόμα! Το κατάλαθε όμως ο τσοπάνης, βγάζει το μαχαίρι απ' το σελάχι του και με μια μαχαίρια έσκισε το φίδι από το στόμα ως την ουρά κι' έτσι γλύτωσε.

Ο μύθος είναι άφάνταστα τερατολογικός. Μα θυμίζει κάπως και τον αρχαίο μύθο του Περσέως με τον δράκοντα...

Σ' ένα πάλι δημοτικό τραγούδι του 16ου ή 17ου αιώνα, ένας φανταστικός ήρωας περιγράφεται ότι έπηγε «στης 'Αλεξάνδρειας τα βουνά», εκεί όπου:

«Σύν δυο σύν τρείς δεν περπατούν
πέντε δεν κουθεντιάζουν
παρά πενήντα κι' έκατό
και πάλε φοβισμένοι».

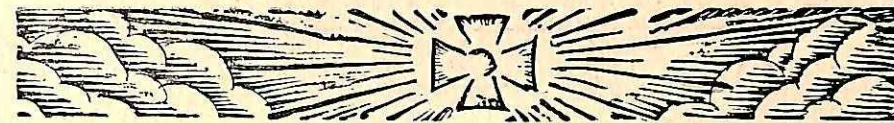
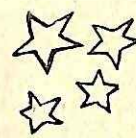
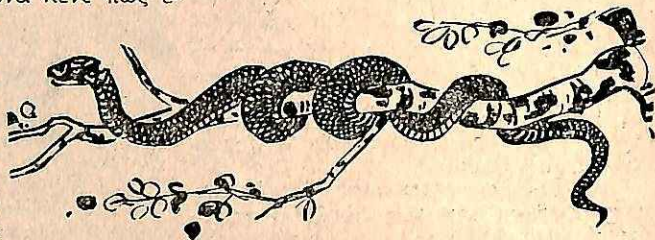
Στα μέρη λοιπόν αυτά ο φανταστικός ήρωας τί έκαμε; 'Ακούστε το τραγούδι:

«Με πενταπίθαιο σπαθί
με τρείς όργυες ντουφέκι,
δώδεκα άρκούδια σκότωσε
και δεκοχτώ λιοντάρια
και πέντε φίδια με φτερά
κ' εκείνα στοιχειωμένα...»

Φίδια με φτερά βέβαια δεν υπάρχουν. Φαίνεται όμως πως τα μυθολογήματα του 'Ηροδότου για φτερωτά φίδια έφθασαν ως τους τελευταίους αιώνες και μπηκανε και στα δημοτικά μας τραγούδια.

Άλλη μυθική παράδοσι για τα φίδια είναι τούτη: Λένε ότι πολλές φορές που πέφτει άστραπή στα βουνά, πέφτει και σκοτώνει φίδια στοιχειωμένα. Η περίεργη αυτή λαϊκή παράδοσι φαίνεται πως έχει σχέση με το ότι ή άστραπή πολλές φορές παρουσιάζεται με μια σπασμένη γραμμή, που μοιάζει σαν φίδι που τρέχει.

Φ. Γιοφύλλης

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (28ης 'Απριλίου Πάσχα)

Έν αρχή ήν ο Λόγος, και ο Λόγος ήν προς τον Θεόν, και ο Θεός ήν ο Λόγος. Ούτος ήν έν αρχή προς τον Θεόν, Πάντα δι' αυτού έγένετο, και χωρίς αυτού έγένετο ουδέ έν ο γέγονεν. Έν αυτό ζωή ήν, και ή ζωή ήν το φώς των ανθρώπων. Και το φώς έν τη σκοτία φαίνει, και ή σκοτία αυτό ου κατέλαθεν.

Έγένετο άνθρωπος άπεισταλμένος παρά Θεού, όνομα αυτό 'Ιωάννης' ούτος ήλθεν εις μαρτυρίαν, ίνα μαρτυρήσθι περί του φωτός. 'Ην το φώς το αληθινόν, ο φωτίζει πάντα άνθρωπον, έρχόμενον εις τον κόσμον. Έν τω κόσμω ήν, και ο κόσμος ουκ έγνω, εις τα ίδια ήλθε, και οι ίδιοι αυτόν ου παρέλαβον. 'Όσοι δε έλαβον αυτόν, έδωκεν αυτοίς έξουσίαν τέκνα Θεού γενέσθαι, τοίς πιστεύουσιν εις το όνομα αυτού, οι ουκ έξ αιμάτων, ουδέ εκ θελήματος σαρκός, ουδέ εκ θελήματος ανδρός, αλλά εκ Θεού έγεννήθησαν. Και ο Λόγος σάρξ έγένετο και έσκήνωσεν έν ήμιν, και έθεασάμεθα την δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενοῦς παρά Πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας. 'Ιωάννης μαρτυρεί περί αυτού και κέκραγε λέγων' ούτος ήν έν ειπον, ο όπισω μου έρχόμενος έμπροσθέν μου γέγονεν, ότι πρώτος μου ήν. Και εκ του πληρώματος αυτού ήμεις πάντες έλάβομεν και χάριν αντί χάριτος' ότι ο νόμος διά Μωυσεως έδόθη, ή χάρις και ή αλήθεια διά 'Ιησού Χριστού έγένετο.

Έξαιρετικά σήμερα, έπειδή το Ευαγγέλιό μας συμπέπτει να άπαγγέλλεται την Κυριακήν του Πάσχα, δηλαδή την μεγαλειότατην έορτήν της Χριστιανοσύνης, δεν θα έρμηνεύσωμεν την άπάντην περικοπήν του Ευαγγελιστού 'Ιωάννου, αλλά θα διασαλλίσωμε και ήμεις στα πέρατα της 'Ελληνικής γής το «Χριστός 'Ανέστη». Έκατομύρια σήμερα των 'Ορθόδοξων Χριστιανών χαίρεινται άναμεταξύ τους με τις δυο αυτές λέξεις: Χριστός 'Ανέστη. 'Ο τάφος ήταν άνίσχυρος να κρατήσθι μέσα του τον άρχηγόν και τον έμπνευστήν κάθε ζωής. Σύμφωνα με τας προφητείας της Παλαιάς Διαθήκης άνεστήθη. Έπρεπε να επιβεβαιωθώ ή θεότης του 'Ιησού, έπρεπε με την άνάστασιν του να επισφραγισθώ το έργον του διά την σωτηρίαν της ανθρωπότητος, έπρεπε να γεμίσθι τον κόσμον από την χαράν και αγαλλίασιν της 'Αναστάσεως, διότι ή άνάστασις του 'Ιησού έσυμβόλιζε και την άνάστασιν και νέαν περίοδο ζωής της ανθρωπότητος.

Βέβαια οι έχθροι της αληθείας και οι ύπέρμαχοι της άπιστίας έτόλμησαν να άφισθησούν την 'Ανάστασιν του υιού του Θεού. 'Εκείνοι που τον είχαν σταυρώσει τυφλωμένοι από το μίσος διέδωκαν πως το σώμα του έκλειαν οι μαθηταί του. Είς τας μαρτυρίας των στρατιωτών που έφρουρούσαν τον τάφον αυτού άπήντησαν με συκοφαντίας. Άλλα μάταια πολεμούσαν να διαψεύσουν τα γεγονότα. Έθρασαν λίγες έβδομάδες έπειτα από την 'Ανάστασιν να κάμουν χιλιάδες Έβραίον να όμολογήσουν την πίστιν τους προς τον Χριστόν. Αι μαρτυρίαι διά την άνάστασιν ήσαν άπειροι. Οι έχθροι και σταυρωταί του 'Ιησού κατάλαβαν ήγωνίζοντο να διαψεύδουν αυτές. Οι άπειροί μαρτυρές της 'Αναστάσεως, μεταξύ των όποιων και οι 'Απόστολοι του 'Ιησού, κατόρθωσαν μέσα σε λίγον καιρό να βροντοφώνουν, αφού διεσπάρασαν παντού της Οικουμένης, την αλήθειαν της 'Αναστάσεως και να κάμουν πολλές χιλιάδας ανθρώπων πάσης ένδοξότητος πιστεύουσιν εις την διδασκαλίαν του Θεανθρώπου και να γίνουν φανταικοί όπακοί του, περιφρονούντες τα βασανιστήρια και θυσιάζοντες με προθυμία και αστήν την ζωήν των. 'Αν οι μαθηταί του Σωτήρος δεν έθεόωσαν άπολύτως ότι ο 'Ιησός ήτο υιός του Θεού και αν δεν έπίεθον άπολύτως εις την αλήθειαν της αναστάσεως αυτού, ήταν δυνατόν με τόση πεποιθήσι και πίστι να άναλάθουν την διδασκίαν της διδασκαλίας του.

Έπειτα ο πιο φαντακός διώκτης της εκκλησίας του Χριστού, ο φανατικός 'Ιουδαίος Παύλος, από πάλι ατία έξαναγκάσθηκε να γίνη ο μεγαλύτερος διδάσκαλος του Χριστιανισμού. Αυτό από ο ίδιος μας λέγει, ότι το Ευαγγέλιον του Χριστού δεν το έδιδάχθη από κανένα άνθρωπον, και ότι με την Χάρι του υιού του Θεού μόνο το έπίστευσε.

Βέβαια ήμεις σήμερα οι Χριστιανοί έπειτα από τις άπειρες μαρτυρίες διά την 'Ανάστασιν ήμεις σήμερα ο Χριστός άνεστήθη εκ νεκρών διότι δεν ήτο δυνατόν να γίνη άλλως. 'Ανεστήθη διά να καταργήσθι τον θάνατον. 'Ανεστήθη διά να δώσθι στους ανθρώπους νέα ζωή. Γι' αυτό άς όμολογώμεν πάντα την άνάστασιν του και άς βροντοφωνώμε πάντοτε με άκλόνητο πίστι το «Χριστός 'Ανέστη».

Επλησίαζαν οι μεγάλες μέρες. 'Ο 'Ιησός άνεβαίνει προς τα 'Ιεροσόλυμα γνωρίζοντας καλά τί τον περιμένει. Στους μαθητάς του έχει προφητεύσει με λεπτομέρειες: Θά συλληφθώ, θα μαρτυρηθώ, θα τον καταδικάσουν, θα τον σταυρώσουν. Όλα τα έφέρει και τα προβλέπει και τα προλέγει. Όμως, άποφασιστικά βαδίζει προς το μαρτύριον. Είναι ανάγκη. Πρέπει να χύσθι το αίμά του, για να μ'ας σώσθι. Να σταυρωθώ 'Εκείνος, για να χαροῦμεν ήμεις την άθανασία. Ν' άναστηθώ κατόπιν, για ν' άναστήσθι την ανθρωπότητα από τη νέκρα της κακίας προς τους γαλανούς ουρανούς της άγίας και αιωνίας ζωής.

Ανεβαίνει προς τα 'Ιεροσόλυμα. 'Από τη Βηθανία, το μικρό χωριό του φίλου του Λαζάρου, ξεκινά με τους μαθητάς του και φθάνει στο 'Όρος των ελαιών. Είναι πρωί άκόμη. 'Αντίκρου άστραποβολούν τα τείχη κι' οι μεγάλες οικοδομές κι' ο λαμπρός Ναός της 'Ιερουσαλήμ, καθώς δλα τα λούζει με το φώς του ο άνοεξιάτικος ήλιος.

Οι μαθηταί χαρούμενοι δοξολογούν και ψάλλουν ύμνους. Μα ο 'Ιησός είναι σωπηλός. Καθισμένος πά-

«Έκ στόματος νηπίων...»

νω στο μικρό κι' άθωο ζώο, στο όποιο κανένας ως τότε δεν είχε καθίσει, —ταπεινός— όπως σ' όλη του τη ζωή ο Βασιλιάς των βασιλιάδων —προχωρεί άμίλητος.

Άλλά, τί συμβαίνει; Τ' είν' ο κόσμος που ξεχύνεται απ' τα 'Ιεροσόλυμα; Είν' ο λαός που έρχεται να προῦπανθήσθι το Μεσία. Η είδησις πως έρχεται στην 'Ιερουσαλήμ, τους συγκινεί όλους. Είναι πολλοί που έχουν έρθει από έπαρχίες κι' από χώρες μακρινές, και θέλουν να δούνε κι' αυτό τον μεγάλο θαυματουργό, τον έακουστό διδάσκαλο. Τρέχει λοιπόν ο κόσμος σε προῦπάντησι. Η πόλις όλόκληρος σηκώνεται στο πόδι. Μυριάδες άναριθμητες ξεχύνονται προς τους έξοχικούς δρόμους να τον υποδεχτούν.

Και τα παιδιά; Ω, αυτά πρωτοστατούν στην υποδοχή. Ο ένθουσιασμός τους είν' άπερίγραπτος. Η χαρά τους πολύ μεγάλη. Ξέρουν πως Αυτός είν' ο μεγάλος φίλος τους. Ο μεγάλος ευεργέτης των παιδιών. Έχουν άκούσει πως κάμνει θαύματα για να θεραπεύη μικρά παιδιά, πως άνέστησε παιδιά μικρά κα τάδω-σε ξανά στους γονείς τους.

Και τα παιδιά; Ω, αυτά πρωτοστατούν στην υποδοχή. Ο ένθουσιασμός τους είν' άπερίγραπτος. Η χαρά τους πολύ μεγάλη. Ξέρουν πως Αυτός είν' ο μεγάλος φίλος τους. Ο μεγάλος ευεργέτης των παιδιών. Έχουν άκούσει πως κάμνει θαύματα για να θεραπεύη μικρά παιδιά, πως άνέστησε παιδιά μικρά κα τάδω-σε ξανά στους γονείς τους.

Έχουν άκούσει πως ο μεγάλος αυτός διδάσκαλος είναι τόσο καταδεχτικός που κάθεται πολλές φορές και μιλάει με τα παιδάκια, τα συμβουλεύει, τα παίρνει στην άγκαλιά του, τους χαρίζει τη θεία Του εύλογία.

Τρέχουν λοιπόν τα παιδιά να υποδεχτούν το Χριστό, το μεγάλο τους φίλο. Ψάλλουν «Ωσανά!» 'Ανεβαίνουν στα δέντρα, στους φράχτες, παντού, για να τον δούν καλύτερα. Τρυπώνουν άναμεσα στο πλήθος, πλησιάζουν περισσότερο, να τον κυττάσουν κι' από πολύ κοντά. Και τον βλέπουν και τον θαυμάζουν. Τί γαλήνια, τί γλυκειά, τί θεία μορφή!

Κι' οι φωνές των παιδιών: άργυρόχες αντίλαλουν: «Ευλογημένος ο έρχόμενος!» Κόβουν κλαριά φοινίκων και βάγια, και στρώνουν καταγής, για να περάσθι 'Εκείνος. Ζητωκραυγάζουν τα παιδιά, ένθουσιαάζονται οι μεγάλοι. Ύμνουν τον Βασιλέα. Στρώνουν κλαριά, στρώνουν τα ρούχα τους για να πατήσθι.

Ο 'Ιησός προχωρεί. Μπαίνει στην πόλι. Τα παιδιά δεν τον αφήνουν. 'Αν οι μεγάλοι διαλυθούν σιγά σιγά, τα παιδιά δεν θα φύγουν από κοντά του. 'Ανεβαίνει ο 'Ιησός στο Ναό,

μαζί του κι' εκείνα. Κι' εκεί πάνω, με τον ίδιο ένθουσιασμό, με την ίδια χαρά, άντηχούν οι ζητωκραυγές τους: «Ωσανά! Ευλογημένος ο έρχόμενος!»

Κι' είναι κι' έδω τόσο θερμή ή αγάπη που έκδηλώνουν τα παιδιά προς τον 'Ιησού, ώστε οι φοβηροί φαρισαίοι καίονται μέσα τους από τη ζήλεια. Τόσος είν' ο φθόνος τους, που δε μπορούν να κρατηθούν. Και πλησιάζουν νευρικά τον 'Ιησού. —Πές τους να πάσθουν, λένε με άγανάκτησι. Κι' ο 'Ιησός, ήσυχος κι' ήρηνικός, τους άπαντά: Δεν έδιαβάσατε ποτέ στους ψαλμούς τον στίχον εκείνον που λέει «Έκ στόματος νηπίων και θηλαζόντων καταρτίσθαι τον;» 'Ηθελε να τους πη: 'Αν έσείτε, που ή άμαρτία σας έμόλυνε την ψυχή, κι' ή κακία σας έμάρανε τα καλά αισθήματα, είστε φοβηροί κι' άρνείσεσθι να με πιστέψετε, μην έμποδίζετε όμως τα άκακα τουτα κι' άθωα παιδιά να μου προσφέρουν τον άγιο, τον ύμνο, τη δοξολογία, που βγαίνει απ' τα βάθη της άγνής των ψυχής.

Την αγάπη αυτή των παιδιών εκείνων προς τον 'Ιησού, φροντίστε να θρέφετε κι' έσείτε στις ψυχές σας, άγαπητοί μικροί άναγνώσταί της «Νεολαίας».

Α. Ι. Γκιλλάς

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Κουθεντολογώντας περί ανέμων και υδάτων, περπατούσαμε σ' ένα μονοπάτι στολισμένο στις άκρες του από φουντωμένες κουφοζυλίες και τρικυκίες, όπου ο χρυσοθάβουλος, ξυπνημένος από την άνοιξη, μεθούσε μέσα στις λουλουδιές φούτες. Πηγαίναμε να ιδούμε αν ο σκαραβαΐος ό Ιερός, ό κοπρομπόμπουρας, είχε κάμει την εμφάνισή του πάνω στην κοντινή λάκκα. Πηγαίναμε να μάθουμε αν τα τρεχάμενα νερά, στα ριζά του βουνού, κρύβανε κάτω από τα νερολάπαθιά τους, πού στρώνονται σά χαλί, νεαρούς τρίτονες με σπάραχνα όμοια όπως μικρούλικά κλαδάκια κοράλλι· αν ή νεοφερμένη χελιδόνα πετοκοπούσε άγγιζοντας τα χαμόκλαδα του λιθαριού με τα ψαλιδατά φτερά της, βγαλμένη στο κυνήγι της άνεμέλας, πού γεννάει τ' αυγά της χορεύοντας· αν ή όλοπλούμιστη, πράσινη γουστέρρα είχε άρχισει να ξαπλώνει την άριδα της στον ήλιο, πάνω σε καναν τράφο· αν... μιά φτάνει ως εδώ. Για να μην τα πολυλογούμε, ως πούμε μόνο πως άνθρωποι σκέτοι κι' άπλοοί, πού μεγαλύτερή μας χαρά ήτανε να περνούμε τις ώρες μας ανάμεσα στα ζούδια και στα μαμούδια, πηγαίναμε να περάσουμε ένα πρώινό στην άνείπωτη τούτη γιορτή, πού είναι το ζύπνημα της ζωής την άνοιξη.

Όλα τα βρήκαμε έτσι πού τα περιμέναμε. Στα νερά της ποταμιάς, ό λύχνος· το δολαγκάσιοτο κομπο ψαράκι είχε φορέσει τη γαμπριάτική του στολή, πού έχει χρώμα βυσσινί και γαλάζιο. Μόλις πήγαινε να τον σιμώση ή ρουφήχτρα, μεγάλη, μαύρη βδέλλα με κακούρα σκοποπού, στη ράχι του, στα φτερούγια του, στην κοιλιά του ανατριχιάζανε κάτι σουθλερά, μακριά άγκάδια σαν κυβερνημένα από αυτόματο έλατήριο. Μπροστά σε τέτοια αποφασιστικότητα ό μαύρος λωποδύτης το κόβει ανάσχευτα λάσπη και χώνεται άνάμεσα στα βούρλα. Το μακάριο γένος των λογής λογής χοχλιδιών—ποδάρατα, νεροσαλίγκαροι, φούσες, λιμναΐες—ρουφούσε το θαλπερό, άνοιξιότικον άνέρα βγαλμένο έξω από την έπιφάνεια του νερού. Ή παπαδίτσα και το βδελυρό σκουλήκι της, ξετελειωμένοι πειρατές του βάλτου, στριφογαμιάζανε έτσι στα πεταχτά πότε σε τούτο και πότε σε κείνο εκεί το χοχλίδι. Τι χαζοπράματα! Ούτε το παίρνανε καν μυρουδιά θάλεγε.

Μά ως παρατήσουμε τα νερά κι' ως προχωρήσουμε στο μονοπάτι μας ίσαμε πάνω, στη λάκκα. Βόδια, γαϊδούρια και μουλάρια βόσκουνε πάντα εκεί, σκορπίζοντας άθρονο το μάννα της κοπριάς τους στον εύτυχη σκαραβαΐο.

Και να τα στο έργο τους τα ζούδια αυτά, πού τους έχει άνατεθή ή ύψηλη άποστολή να καθαρίζουν το ύπαιθρο από τις βρωμιές του. Δέ θα κούρα-

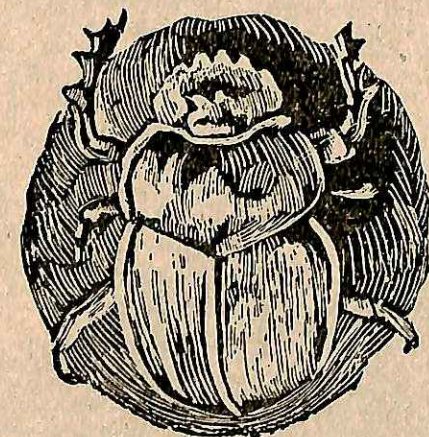
ζώσουν ποτέ να θαυμάζης την ποικιλία των εργαλείων πού είναι έφωδιασμένοι. Σωστό τεχνολογικό μουσείο. Φτυάρια, άζίνες, τσουγκράνες, κουμπάσα, —τίποτα δέν είναι πού να τους λείπει. Οι ξάδερφοί του ό χρυσοθάβουλοι, πού 'ναι λογής λογής σε κάθε τόπο, είναι σωστά πολύχρωμα και στραφετέρω κοσμήματα, από το πιό λαμπροχρυσόπράσινο ως το πιό χτυπητό ρουμπίνι. Ό κοπρομπόμπουρας μας δέν έχει τέτοια στολίδια, είναι σκέτος μαύρος, άποπανά κι' άποκάτω. Άν δέν έχει όμως πλουμίδια πού να χτυπούνε στο μάτι, έχει συνήθεια από τα πιό παράξενα πού μπορεί να γινοῦν.

Τι βιασύνη και τί έπιδειξίότητα γύρω από ένα σωρούλι καβαλίνα! Χρυσόθηρες, φτασμένοι από τα τέσσερα πέρατα της γής, δέ θα άνέπτυξαν ποτέ τόση φούρια και τόση δραστηριότητα στην έκμετάλλευσι κανενός χρυσωρυχείου της Καλλιφόριας.

Ή βόχα της κοπριάς έσπειρε το χαρμόσυνο άγγελμα ένα χιλιόμετρο γύρω τριγύρω, κι' όλοι του σιναιφιού τρέξανε να κάμουνε τις προμήθειές τους. Μερικοί άργοπορημένοι καταφτάνουνε μόλις τώρα, άλλοι πετώντας άλλοι περπατιστοί.

Ποιός είναι αυτός ό βλάμης, πού φτάνει στο σωρούλι βιαστικός, σαν να φοβάται μπάς και δέν προφτάση; Οι ποδάρες του άναδεύονται άτσαλα κι' άκανόνιστα, σαν να τις κουνά κανένα μηχανήμα άποκάτω απ' την κοιλιά του. Οι μουστάκες του παίζουν άδιάκοπα στον άνέρα με λαίμαργη ανησυχία, και μόλις φτάνει παίρνει θέσι, σπρώχνοντας πέρα όσους τύχη να βρεθούν μπροστά του. Αυτός είναι ό φίλος μας, ό σκαραβαΐος ό Ιερός, ντυμένος μαύρη βελάδα, — ό πιό τρανός κι' ό πιό ξακουστός άσίκης της μπουρμπουλέικης γενιάς.

Χωρίς καμμιάν άργητα μπαίνει άμέσως μπρός ή δουλειά. Το κεφάλι,

Ένας κοπρομπόμπουρας

είδος φτυάρι και τσάπα, φτυαρίζει και σκάθει, τα μπροστινά ποδάρια όμοια με τσουγκράνες ξεδιαλέγουν το ύλικό, το μαζεύουν άγκαλιές άγκαλιές και το περνούν στα πιανά μηχανήματα, πλαστήρια και κουμπάσα, πού το ζυμώνουνε και το δίνουνε σφαιρικό σχήμα.

Άν πρόκειται να γίνη κουβάρι, πού στην καρδιά του θα τοποθετηθή το αυγό, το διάλεγμα γίνεται με μεγάλη έπιμέλεια, το κάθε άχυράκι πετιέται στην μπάντα, και, πρώτο πρώτο στρώμα, το κελλί του αυγού, είναι να πούμε ή κρέμα της κρέμας από την καβαλίνα. Όσο αυξάνουν τα στρώματα τόσο προστυγέει και ή ποιότητα. Έτσι, μόλις σκάση το αυγό, το σκουληκάκι πού θα βγή θα βρη ύλικό κατάλληλο για το άμάθητο στομαχάκι του, κι' όσο προχωρεί τόσο θα δυναμώνη. Για τις άτομικές του άνάγκες ό μπουμπουρας δέν είναι τόσο δύσκολος, εύχαριστιέται με κάθε ποιότητα και δέν ξεδιαλέγει. Χωρίς πολλές άργητες το κουβάρι είναι έτοιμο κιόλας πίσω του.

Όλοι θα 'τυχε να τον έχουμε ιδεί να το τσουλάη με έπιμονή και ύπομονή σε κάποιο μονοπάτι. Άλλά τα πράματα δέν είναι όμαλά και για τις μπουμπουρείκες συνθήκες. Υπάρχουνε παληάνθρωποι κι' αυτό, έκβιαστές και λωποδύτες κι' από δω και μπρός άκριβώς είναι πού άρχίζουν οι περιπέτειες.

Β. Δασκαλάκης

(Άπό τις άναμνήσεις του Φάμπρ).

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!!

Μη σκοτώνετε τις άράχνες γιατί τρέφονται με τις ένοχλητικές και βλαβερές μυίγες.

Μη σκοτώνετε τις φαρμακερές σαύρες γιατί έξολοθρεύουν τα ποντίκια και τους άρουραίους.

Μην κυνηγάτε τα σπουργίτια γιατί τρώνε μ' εύχαρίστησι τα έντομα τα όποια καταστρέφουν τους άγρους.

Μη σκοτώνετε τους φρύνους γιατί τρώνε τα μυρμήγκια.

Μη σκοτώνετε τις νυχτερίδες γιατί καταδιώκουν και έξολοθρεύουν όλα τα έπιβλαβή έντομα.

Μη στήνετε παγίδες κατά των ύπολαΐδων γιατί ένα ζευγος από τα πουλιά αυτά συλλαμβάνει τούλάχιστον 120.000 έντομα και σκουλήκια το χρόνο για να θρέψη τους νεοσούς του.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ

Το τέλος της τεσσαρακοστής άποτελεί ή έβδομάς ή όποια έπειδή «μεγάλα τινά και άπόρητα τυγχάνει τα ύπάρξαντα ήμιν εν αύτῃ» κατά τον Χρυσόστομον, άνωμάσθηκε Μεγάλη Έβδομάς. Κατ' αύτην «ό χρόνιος έλύθη πόλεμος, θάνατος έσθέσθη, κατάρτα άνηρέθη, τοῦ διαβόλου ή τυραννίς κατελύθη, τα σκεύη αυτού διηρπάγη, Θεοῦ καταλλαγή πρὸς ανθρώπους γέγονεν, οὐρανός βάσιμος γέγονεν».

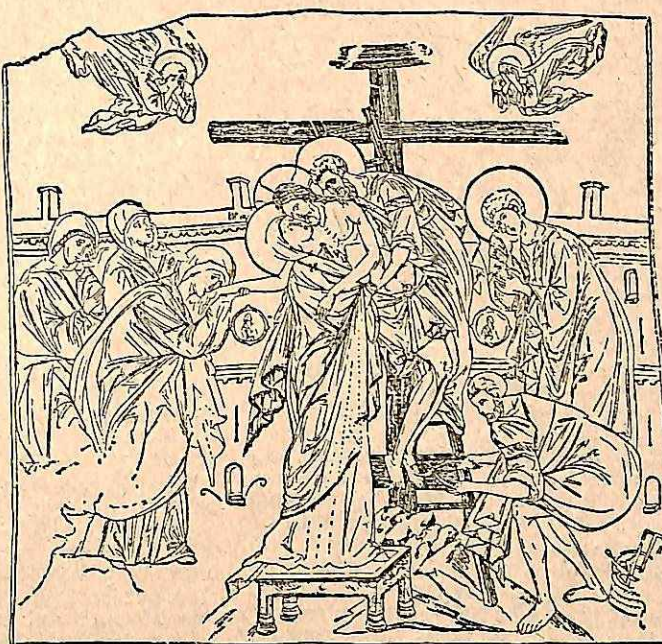
Άντιθέτως πρὸς την Δύσιν όπου ή μεγαλύτερη έορτή έθεωρούντο άνέκαθεν τα Χριστούγεννα εις την Άνατολήν το Πάσχα είχε πάντοτε την πρώτην θέσιν εις τα χριστιανικά έορτολόγια. Ό έορτασμός του δέ άρχιζε από της Κυριακής των Βαΐων και έσυνεχίζετο με την αύτην λαμπρότητα μέχρι της Άναστάσεως. Άπό της έσπέρας της Κυριακής των Βαΐων κόσμος πολλός κατέκλυζε την Βασιλεύουσα, ή όποια όλόκληρος έβυθίζετο εις μυστικοπάθειαν. Τα πάντα άργοῦσαν, καμμία εργασία δέν έγίνετο, άφού άλλωστε και Άποστολική διάταξις ώριζεν όπως «κατ' αύτην άργείτωσαν οι δοῦλοι». Ακόμη διέκοπτον και τα δικαστήρια και συνάμα «Βασιλικά κατεπέμπτοντο γράμματα» πρὸς δλην την αυτοκρατορίαν δια των όποιων διατάσσετο ή άπόλυσις όλων των κρατουμένων εις τάς φυλακάς δια χρέη είτε πρὸς το δημόσιον είτε πρὸς ιδίωτας άκόμη δέ και δια μικρά άδικήματα. Άλλά και αν τα γράμματα αυτά δέν έστέλλοντο πάλιν οι διευθυνταί των φυλακῶν ήσαν ύποχρεωμένοι να άπολύσουν τους κρατούμενους πλην των πατροκτόνων, των μοιχῶν και των έπιβουλεθέντων την ασφάλειαν της αυτοκρατορίας διότι δέν ήτο όρθον κατά τάς ήμέρας κατά τάς όποιας «ό Κύριος εις τον σωτήριον ὑπὲρ ημῶν άπήργητο θάνατον» δια να χαρίσῃ την έλευθερίαν εις τον κόσμον να κρατούνται άνθρωποι εις τάς φυλακάς.

Όπως είπαμε ό έορτασμός ήρχιζε από την Κυριακήν των Βαΐων. Κατά τον Κουροπαλάτον ή τελετή των Βαΐων έγίνετο κατά τον έξῃς τρόπον. Άπό του κελλίου του αυτοκράτορος μέχρι της εισόδου της εκκλησίας ό δρόμος όλος έκάλυπτετο με φύλλα δάφνης. Με φύλλα και κλάδους δάφνης, μυρτιῶν και έλαιῶν έκάλυπτοντο όλοι οι στέλοι και τα δένδρα της διαδρομής. Μόλις άρχίζει ό όρθρος εις την εκκλησίαν, από την εισοδον του κελλίου εμφανίζεται ό αυτοκράτωρ. Δέν φέρει μεγάλην στολήν ούτε αυτός ούτε οι άρχοντες πού τον ακολουθούν. Όλοι οι τουρμάηαι και οι σχολάριοι και οι σπαθαροκανδιδάτοι, όλοι άλλασσουν την στολήν των και φορούν «άπέριττον και πενιχράν» στολήν. Ό βασιλεύς φορεϊ το στέμμα και άπλοῦν σάκκον. Εις την δεξιάν του κρατεϊ σαυρόν εις δέ την άριστεράν του το μαυδήλιον και κατά το έθιμον κλάδον άκακίας. Έμπρὸς από τον Βασιλέα βαδίζει ό Μέγας Λαμ-

παδάριος πού κρατεϊ τεραστίαν λαμπάδα και ψάλλει κατευθυνόμενος πρὸς την εκκλησίαν το Ιδιόμελον «Έξέλθετε Έθνη, έξέλθετε λαοί και θεάσασθε σήμερον τον Βασιλέα των οὐρανῶν, εις τύπον γάρ Χριστοῦ το εύαγγέλιον έρχεται». Πίσω από τον Βασιλέα έρχεται ό διάδοχος, όστις έχει «στεφανον και φιάλην» και ακολουθοῦν οι δεσποτάι, ό αρχιεπίσκοπος μετὰ του εύαγγελίου, ό Πατριάρχης και τέλος πέντε ιερείς πού κρατοῦν άγίαν εικόνα. Ή πομπή θβάνει στην εκκλησία όπου ψάλλεται ό όρθρος και κατόπιν γίνεται άμέσως ή άπόλυσις δια να έπιστρέψῃ ό Βασιλεύς με την αύτην πομπήν εις το κελλί. Μόλις ό Βασιλεύς εισήρχετο εις το κελλί ένα μικρό παιδί ένεφανίζετο εις τον «περίπατον» όπου ήσαν τα φύλλα της δάφνης και ήρπαζε ένα κλάδον. Ήταν κι' αυτό μια συμβολική χειρονομία, γιατί έσήμαινε ότι ό Βασιλεύς επιτρέπει εις τους ύπηκόους του να παρουν τους άγίους πλέον κλάδους. Όλος ό λαός τότε ήρπαζε από κάτω και από τους στύλους τους κλάδους και δι' όλίγα λεπτά ό «περίπατος» έκκαθαρίζετο τελείως.

Άπο την Μεγάλην Έβδομάδα έπαυηνόριζετο ιδιαιτέρως ή Μεγάλη Πέμπτη πού ήταν άφιερωμένη εις την μνήμην του Μυστικού Δείπνου και την σύστασιν του μυστηρίου της Θείας Εύχαριστίας. Ό αυτοκράτωρ την ήμέραν αύτην θα μετελάμβανε των Άχράντων Μυστηρίων μετ' αυτών δέ και όλοι οι πιστοί. Επίσης έγίνετο την ιδίαν ήμέραν και ή έορτή του «Νιπτήρος», ως συμβολική παράστασις της καθάρσεως των μελλόντων να κοινωήσουν των μυστηρίων της Θείας Εύχαριστίας.

Εκεί όμως όπου ή τελετή αύτη είχε μεγαλύτεραν σημασίαν ήταν το Παλάτιον. Εις αυτό από της πρώτης ώδηγοῦντο δώδεκα πτωχοί των όποιων τους πόδας ένιπτει, πρὸ της θείας λειτουργίας, μόνος ό αυτοκράτωρ. Ή έπομένη ήμέρα ή Μεγάλη Παρασκευή διεκρίνετο από τάς άλλας έορτάς από την άποχην από κάθε έορταστικήν παιδρότητα και από την άυστηροτάτην νηστειαν. Ένα γενικόν πένθος κατελάμβανε την Βασιλεύουσαν. Καμμία κίνησις οὐδαμῶς. Οι περισσότεροι μάστιγα έφευγαν από την πόλιν και εύρίσκοντο δι' όλης σχεδόν

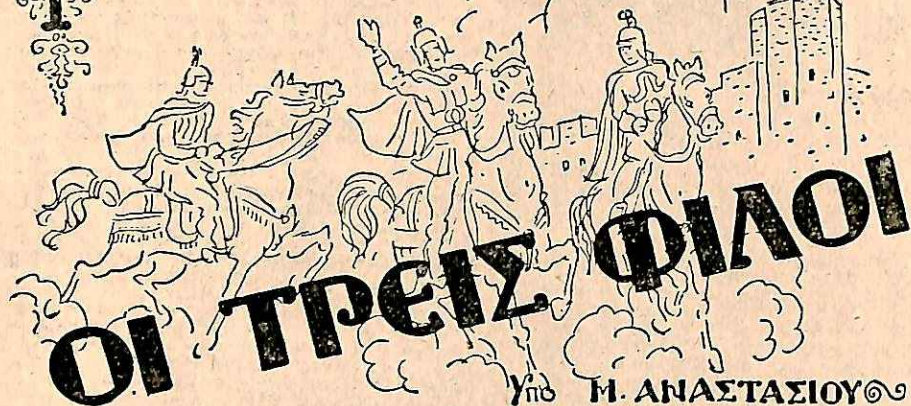
Άποκαθήλωσις: Έκ των τοιχογραφιών του ναοῦ της Περιβλέπτου εν Μυστρά.

της ήμέρας εις τα κοιμητήρια, όπου το πένθος ήταν περισσότερον έκφραστικό.

Το τέλος της Μεγάλης Έβδομάδος άπετέλει ή ήμέρα του Μεγάλου Σαββάτου. Ή νηστεία εξακολουθοῦσε και αύτην την ήμέρα με την ιδία άυστηρότητα της Παρασκευής. Το Σάββατο εις την εκκλησία μετελάμβανε των Άχράντων Μυστηρίων ή αυτοκράτειρα, έπηκολούθει δέ ή θεία λειτουργία πού την παρηκολούθει και ό Βασιλεύς. Όταν δέ έψάλλετο το «Άνστα ό Θεός κρίνων την γῆν» ό Πατριάρχης σκοποῦσε μέσα στο ναό άνθη και φύλλα από δάφνη, άρχίζων από το μέρος πού ήταν ό αυτοκράτωρ.

Το έσπέρας του Μεγάλου Σαββάτου ή Βασιλεύουσα διενυκτέρευε και τούτο διότι κατά παλαιότητα παράδοσιν την νύκτα αύτην πρόκειται και πάλιν να έλθῃ ό Χριστός εις τον κόσμον. Έφωταγωγοῦντο οι δρόμοι και τα σπίτια, όπως λέγουν οι χρονικογράφοι. Τῆς διενυκτερεύσεως ταύτης μετείχε και ό αυτοκράτωρ καθώς και όλοι οι μεγιστάνες και οι άρχοντες οι όποιοι έπίσης άπέχον από κάθε τροφήν μέχρι της δευτέρας άλεκτροφωνίας, δηλαδή μέχρι του μεσονυκτίου. Την παννυχίδα αύτην περιγράφουν αι άποστολικαί διατάξεις ως έξῃς: «Τῷ δέ Σαββάτῳ μέχρις άλεκτροφωνίας άγρυπνοῦντες και επί το αυτό εν τη εκκλησία συναθροϊζόμενοι, γρηγορεϊτε προσευχόμενοι και δοόμενοι τοῦ Θεοῦ εν τῇ διαυκτερεύσει ὑμῶν, άναγινώσκοντες τον νόμον, τους προφήτας, τους ψαλμούς μέχρις άλεκτροφῶν κρουγῆς και άναγνόντες το Εὐαγγέλιον εν φόβῳ και τρόμῳ».

Κ. Χ. ΑΓΓ.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Υπό Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

6.

(Συνέχεια)

“Όταν έφτασαν ο Βρίγγας και οι σύντροφοί του, πολλοί έστεκαν κιόλας μαζεμένοι στη μαρμαρίνη αποβάθρα και συζητούσαν μεγαλόφωνα, αρχόντοι και δοῦλοι ανάκατα. “Η κόκκινη λάμψη τών δαδίων φώτιζε τὰ πρόσωπα καί παιγνίδιζε στ’ ακίνητα νερά. Πιό πέρα όμως, απ’ όπου περιμεναν να προσβάλει τέλος πάντων κάτι για να ξεδιαλύνουν την περιέργεια και την ανησυχία τους, απλωνόταν σκοτάδι πηχτό κι’ ὄλο μυστήριο. Κάπου κάπου μόνο, σαν αστέρια που κατέβηκαν και περιδιάβαζαν ανάμεσα οὐρανοῦ καί γῆς, φαινόταν κανένα φῶς που έτρεχε βιαστικά από ψαράδικα κι’ ἀρχοντικά πλεούμενα... Κουρέλια από κουβέντες διάφορες έπεσαν στ’ αυτιά του Βρίγγα... “Άλλοι έλεγαν για τὸν Αὐτοκράτορα σὰ νὰ είχε πεθάνει κιόλας και Ιστοροῦσαν περιστατικά από τη ζωή του, κι’ άλλοι για τὰ ἐπακόλουθα που θὰ είχε στην εσωτερική και έξωτερική πολιτική ένα τέτοιο γεγονός.

“Ο Βρίγγας βρισκότανε σ’ ἀπορία τι νὰ κάνει... Νὰ πεταχτή με πλεούμενο στην ἀπέναντι ὄχτη; Κι’ αν’ ο Ρωμανὸς γύριζε απ’ ἄλλοῦ την ἴδια στιγμή; Στὸ βάθος όμως δὲν ἀνησυχούσε καθόλου. “Ενα ἀσήμαντο ἐπεισόδιο δίχως ἄλλο από τὰ συνηθισμένα στὰ κυνήγια τέτοιας λογῆς παράτολμος καθὼς ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Στ’ θὰ κινύνεψε ἴσως, θάπεσε ἀπὸ τ’ ἄλλογο που τρώμαζε καθώς θὰ βρέθηκε ξαφνικά μπροστά στο θηρίο ἢ καὶ θὰ πληγώθηκε... Δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορά. “Αγαπούσε τὸν ἀθλητισμὸ με μανία και είχε τέτοια σωματική δύναμη και ἀντοχή που σὲ μιά μέρα κάποτε ἔλαβε μέρος στὶς ἀρματοδρομίες τοῦ ἵπποδρόμου, δέχτηκε ξένους ἀποσταλμένους, ἔπαιζε τσιγκάνι 1 τρεῖς ὥρες με ἀρχοντόπουλα τῆς ἀκολουθίας του, σκέφτηκε με τὴ σύγκλητο πάνω σὲ σοβαρὰ ζητήματα τοῦ κράτους και κατὰ τὸ βραδάκι κυνήγησε στην ἀπέναντι Ἀσιατική ἀκρογιαλιά. Νέος, βλέπει, πολὺ νέος ἀκόμα και ἀγαπημένος ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἔτσι που ἔκανε πάντα κείνο που ἤθελε, δὲν ἔμαθε νὰ βάζει χαλινὰ στὶς ὁρμές τοῦ κορμιοῦ καὶ τῆς καρδιάς του και νὰ τις συγκερνᾷ με τὴ φρονιμάδα.

Καὶ ὁ ἴδιος ὁ Βρίγγας μιά στιγμή ἐνοίωσε νὰ τοῦ σφίγγει τὴν καρδιά ἕνα μαῦρο προαίσθημα.

“Ὡς τόσο δύο ναῦτες σιωπηλοὶ πήδηξαν ἔξω, μόλις ἡ πρόωρα ἄνιξε μαλακά τὰ μαρμαρίνα σκαλιά τῆς ἐξέ-

Τ’ ἄλλογ’ μου τρώμαζε και τινάχτηκε ἀπάνω.

δρας και καταπιάστηκαν νὰ δέσουν τοὺς κάβους.

— Πού είναι ὁ καραβοκύρης; ρώτησε προστακτικά ὁ Βρίγγας.

“Ὁ ένας ἀπὸ τοὺς δύο ναῦτες ἔδειξε ἀόριστα τὸ σκοτεινὸ κατὰστρωμα.

“Ενα βαρὺ μουρμουρητὸ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ συναγμένο πλῆθος. Δὲ σήκωνε πιὰ ἀμφιβολία...

— “Ὅχι μόνο πληγώθηκε ὁ τρισέβαστος μὰ ἴσως και νὰ... δὲν τολμοῦσαν νὰ τελειώσουν τὴ σκέψη τους.

Μὰ ξαφνικά τὸ χελάνδιο πλημμύρισε ἀπὸ φῶτα... “Ανασηκώθηκαν τὰ βῆλα ἀπὸ τὴ μεγάλη κόκκινη τέντα κι’ ἀνάμεσα σὲ δύο σειρές ἀπὸ νεαροὺς ἀξιωματικούς κι’ ἀρχοντόπουλα φάνηκε νὰ προχωρῇ ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς κύρ Ρωμανός. “Ἡ ὄψη του ἦταν χαρούμενη, πολὺ χαρούμενη. Τὸ ἀθλητικὸ του ἀνάστημα φάνταζε τρανότερο μέσα στὴ λάμψη τῶν δαδίων.

Τὸ πλῆθος ἀπὸ τὴ μεγαλύτερη ἀνησυχία ἔπεσε μονομιάς σὲ ἀνεπάντευξη ἑξάλλη χαρά. Γονάτισε... Ζητωκραυγές και χαιρετισμοὶ ἀκούστηκαν ὁλοῦθε...

— Δόξα τῷ Θεῷ τῷ σώσαντί σε!

— Φυλάξοι σε εἰς πλῆθος χρόνων ἐν τῇ πορφύρᾳ!

— Σὺν τῇ Αὐγούστᾳ καὶ τοῖς Πορφυρογενήταις!

— Χαῖρε, δόξα τῶν Ρωμαίων!

“Ακόμα και ὁ Βρίγγας πού ὄλα τὰ περνοῦσε ἀπὸ τὸ κόσκινο τῆς λογικῆς καὶ τὰ ζύγιαζε καὶ τὰ ἀξιολογοῦσε ἀπὸ τὴν ὠφέλεια που μποροῦσε νὰ χουν, ἐνοίωσε τὰ μάτια του δακρυσμένα.

— Πόσο ἀνησυχίσαμε, Αὐγουστε! εἶπε πλησιάζοντας.

— “Ὡ! δὲν ἀξίζει τὸν κόπο, “Ἰωσήφ, ν’ ἀνησυχίσετε. “Ενα ἀσήμαντο γρατζούνισμα, εἶπε ἁπλᾶ καὶ πρόσχαρὰ κατὰ τὴ συνήθειά του ὁ Ρωμανός.

— “Ἡ Αὐγούστα...

— Τί κάνει ἡ Αὐγούστα; ρώτησε μ’ ἐνδιαφέρον.

— Πρόσταξε νὰ τῆς ἐτοιμάσουν ἕνα χελάνδιο μόλις ἔμαθε πὼς ἔτρεξε δυστύχημα στὴ βασιλεία σου...

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ρωμανοῦ ἀστραποβόλησε ἀπὸ χαρά.

— Μόλις κατὰφερε ὁ ταπεινότης μου ἐξακολούθησε ὁ Βρίγγας, νὰ τὴν πείσω νὰ μείνῃ κοντὰ στοὺς Πορφυρογέννητους, γιατί αὐτὸ ἀπαιτοῦσε τὸ συμφέρο τοῦ κράτους.

— “Αχ! Βρίγγα, Βρίγγα... τὸ σμφέρο... Μερμινὰς και τυρβάξεις περὶ πολλὰ.

“Ὡς τόσο, ἐξακολούθησε ἀμέσως, σὰ νὰ φοβήθηκε μήπως πικράνῃ τὸν παραικωμένο με τὰ λόγια του.

— Μποροῦσε νάχη και πολὺ σοβαρὰ ἐπακόλουθα τὸ περιστατικὸ που μὰς ἔτυχε. Τ’ ἄλλογ’ μου τρώμαζε και τινάχτηκε ἀπάνω, τόσο ἀπότομα, που δὲν κατὰφερα νὰ κρατηθῶ στὴ σέλλα κι’ ἔπεσα μπροστά στὰ δόντια τοῦ κάπρου...

“Ακριβῶς ὅπως τὸ φαντάστηκα σκέφτηκε ὁ Βρίγγας...

— Σκέψου, “Ἰωσήφ, ἐγὼ ὁ καλύτερος καθαλλάρης τῆς αὐτοκρατορίας...

— “Υστερα ἀπὸ τὸν Δημήτρη Γρηγορᾶ, τρισέβαστε...

Παρατήρησε ἕνας κοντὸς και καμπούρης με πολὺ ὥχρὸ πρόσωπο και ἐξανθὰ γενάκια που ἀκολουθοῦσε ἀπὸ κοντὰ τὸ βασιλιά με τὴν ἀδιαντρο-

πιὰ που κινύνεψε νὰ μπλέξῃ τὰ πόδια του ἀνάμεσα στὰ δικά του...

“Ὁ Ρωμανὸς στράφηκε.

— Σίμων, Σίμων, εἶπε, εἶσαι πολὺ μοιθηρὸς. Δὲν τὸ λὲς για νὰ παίνεσης τὸ Γρηγορᾶ παρὰ γιατί θὲς νὰ μοὺ κινήσης τὴ ζήλεια. “Ὡς τόσο ἐμεῖς οἱ δυὸ μεθάρσιο θὰ λύσουμε τὸ ζήτημα αὐτὸ στὸ Τζιγκανιστήρι... Γρηγορᾶ, που εἶσαι Γρηγορᾶ; φώναξε...

“Ὁ Δημήτρης Γρηγορᾶς ἔτρεξε κοντὰ του.

“Ὁ μοναχογιὸς τοῦ Πρωτοσπαθάρη ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη εἶναι δεκαοχτὼ χρόνων πιὰ κι’ ὡς τόσο φαντάζει σωστός ἄντρας. Δὲν ἔχει τὸ ἀθλητικὸ παράστημα τοῦ Ρωμανοῦ, μὰ εἶναι πιὸ λυγρὸς, πιὸ δεμένος, σὰ χάλκινο ἀγαλμα...

Ξεχωρίζεις τὴν εὐγενική του ράτσα μόλις τὸν ἀντικρύξεις. Στὰ μαῦρα φλογερὰ του μάτια καθρεφτίζεται ἡ σεμνὴ, χωρίς καμμιὰ προσποίηση και σταθερὴ φύση του. Φορᾷ τὴ στολή πεντηκοντάρχου τῶν “Ἰκανάτων.

“Ὁ Βρίγγας πρώτη φορά τὸν ἔβλεπε τὸν νεαρὸ ἀξιωματικὸ κι’ ὅμως αὐτὸς ὁ τόσο δυσκόλος, με τὴν πρώτη ματιά που τὸν ἔβριζε, ἔμεινε εὐχαριστήμενος. Κατάλαβε πὼς ἔχει μπροστά του ἕνα εὐγενικὸ και τίμιο παλληκάρι.

— “Ἰωσήφ, εἶπε ὁ Ρωμανός, σ’ αὐτὸν ἐδῶ χρωστῶ τὴ ζωή μου. “Αν δὲν πρόφτανε νὰ περάσῃ πέρα για πέρα τὸν ἀγριόχοιρο με τὸ κοντάρι του, ἴσα ἴσα τὴ στιγμή που με ἀγγίξε με τὸ βρωμόδοντό του...

“Ὁ ἀρχοντας Βρίγγας τοῦ κάκου θὰ ζητοῦσε τώρα νὰ βρῇ ἕνα τόσο βολικὸ και ἀνοιχοτρήρ ἀφέντη... Χί, χί, χί!

“Εκοψε πάλι ὁ ἀνθρωπος με τὰ ξανθὰ γενάκια και γέλασε σφυριχτὰ ὄλο χολή. “Ἡ σαῖτα αὐτὴ τὴ φορά βρήκε τὸν παρακωμωμένο. Μ’ αὐτὸς ἔκανε πὼς δὲν ἄκουσε και εἶπε μονάχα:

“Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὴ βασιλεία σου για τὸ καλὸ ὅλων μας.

— Σίμων, Σίμων, φώναξε γελώντας ὁ Ρωμανός, μὴν ἀνοίγῃς λογαριαμοὺς με τὸν παρακωμωμένο... Πληρώνει πάντα τὰ χρεῖ του και με τὸ παραπάνω. Πρόσεξε.

“Ακριβῶς αὐτὸ σκέφτομαι, Αὐγουστε, πὼς νὰ εὐχαριστήσουμε αὐτὸ τὸ νέο, εἶπε ὁ Βρίγγας κι’ ἔδειξε τὸ Δημήτρη Γρηγορᾶ.

— “Εγὼ τὸν ὠνόμασα κιόλας κένταρχο τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς. Τοῦ χαρίζω ἀκόμα εἰκοσι νομίσματα χρυσᾶ ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερό μου Ταμεῖο για νὰ διασκεδάσῃ με τοὺς φίλους του στὴν ὕγεια μου... “Ακόμα τὴ φίλια μου...

— Εἶχα πάντα τὴν ἰδέα πὼς εἰμαι ἄτυχος... Τώρα ὅμως δὲν ἔχω πιὰ καμμιὰ ἀμφιβολία... Εἶπε ὁ Σίμων σιγὰ σὰ νὰ μιλοῦσε με τὸν ἑαυτὸ του.

— Γιατί; ρώτησε με περιέργεια ὁ Ρωμανός...

— Γιατί; Μὲ ρωτᾷ ἡ βασιλεία σου; “Αν ἐγὼ λόγου χάρι ἤμουνα κοντὰ σου κείνη τὴ στιγμή, δὲ θὰ δοκίμαζα τώρα τὴ μεγαλοδωρία σου; Κι’ ὡς τόσο πάντοτε βρίσκομαι στὸ πλευρό σου, τρισέβαστε, πρόθυμος νὰ σὲ δουλέψω στὸ κάθε τι.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, Σίμων... Πάντα βρίσκεσαι μπροστά μου και μόνο ὅταν σὲ χρειάζεται κανεὶς για κάτι, δὲ σὲ βρίσκει πουθενά.

Μὲ τοῦτα τὰ λόγια ἕνα ἀκράτητο

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΛΑΥΡΑ

Εἶναι τὸσον ὀλίγα τὰ βιβλία τοῦ Ν. Πετιμεζᾶ—Λαύρα και τὸσο ξεχωριστὴ ἡ ἐργασία του εἰς τὰ ἑλληνικά γράμματα, που νὰ εἶναι ὁρων ἀθλητὸν ἢ ἐκδοῖς τοῦ βιβλίου του “Ενας “Ερωτας”. Ἀπὸ τὰς στρατιωτικὰς τάξεις προελθὼν και ὁ Λαύρας, ὅπως και ὁ ἄλλος ἐκλεκτὸς ἐργάτης τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, ὁ ποιητὴς Καρθάιος, ἔδωσαν εἰς τὸν περὶ λόγον και εἰς τὴν ἑλληνικὴν ποίησιν κάτι ἀπὸ τὴν ψυχὴν του, που δὲν προκειται νὰ σῇσῃ ὁ χρόνος ἢ οἰαδήποτε ἐξελίξεις τοῦ γραπτοῦ λόγου. Καὶ δὲν θὰ σῇσῃ διότι εἶναι ἡ ἀποκρυστάλλωσις τῆς ὕλης, τῆς ψυχικῆς ἀνωτερότητος, ἡ ἀληθινὴ λογοτεχνία, ἡ ἀνωτέρα ἐμπνευσις, ἡ σκέψις που περνᾷ ἀπάνω ἀπὸ τὸν και χρόνον. Τὸ ἔργον τοῦ Λαύρα ἔχει αὐτὸ τὸ κύριον χαρακτηριστικόν: μίαν τρυφερότητα συγκινητικὴν συνδυασμένη με ὀδυρτὴν παρατήρησιν και μίαν λυγρότητα ἢ ὁποία θὰ ἡμποροῦσε νὰ χαρακτηριζοῖ πρότυπος εἰς τὰ νεοελληνικά γράμματα. “Ἡ φράσις τοῦ Λαύρα δὲν ἔχει θλιγὴ ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν και μολοντὶ ὁ ἴδιος “ὑπερβαίνει” δημοτικιστῆς, εἰς κανένα βιβλίον του δὲν διαδιδῶναι τὴν προσάθειαν, που εἶναι καταφανὴς εἰς ἄλλους συγγραφείς, νὰ φαίνεται συνεισὴς πρὸς τὰς γλωσσικὰς τὸν πεποιθήσεις.

Περιογραφόμενα χαρακτηρίζει ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὸ βιβλίον του. Πράγματι, διηγήματα με τὴν κυριολεξίαν δὲν θὰ ἡμποροῦσε νὰ εἶναι τὰ δεκάξυ αὐτὰ λογοτεχνήματα τοῦ βιβλίου. Εἶναι κατὰ μετὰ διηγήματος και ἐντυπώσεως, κατὰ μετὰ ψυχολογικῆς ἀναλύσεως και περὶ τραγικοῦ, κατὰ ὅμως που ἀφίνει βαθύτατα ἰχνη εἰς τὴν ψυχὴν μετὰ τὸ διαβάσασμα. “Ἰσως διότι ὄλα εἶναι τὸσον ἀνθρωπῶνα και ἐκνημένα με τὴν μαεστρίαν τοῦ ἀληθινοῦ τεχνίτου εἰς τὸ ἀτλάξῃ τῆς σκέψεως.

“Η ΗΡΩΪΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Εἰς μίαν νέαν σειράν βιβλίων του, κοσμημένων με ἀπειρίαν εἰκόνας, ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος “Ἰωάννου Σιδέρη ἔδωκε τὸ μυθιστόρημα τοῦ Στεφάνου Ξένου, “Ἡ “Ἡρώς τῆς “Ελληνικῆς “Επαναστάσεως. Τὸ ἔργον ἐπιδρομίζει, ὕπερμνηστικῶς, ἀκόμη και καὶ ἐμψυχώνει κατὰ τὴν γλῶσσαν ὁ γνωστὸς λόγιος κ. Κώστας Καϊροφύλας.

“Απὸ τῆς πλευρᾶς, συνεισὴς ταύτης δὲν θὰ εἶχε πολλὰ πράγματα νὰ πῇ κανεὶς. “Ενα παλαιὸν κείμενον ἢ πρῆτοι νὰ ἐπανεκδίδεται ὡς ἔχει καὶ εὐρίσκεται, ἢ, ὅταν ὀφίσταται ἐπεξεργασίαν, νὰ τὴν ὀφίσταται ριζικῶν, ὡς αὐτὴ τὴν ὁποίαν ἐφημέριον ὁ κ. Καϊροφύλας. Εἰδικώτερον ὅμως δια τὸ μυθιστόρημα αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐκυκλοφόρησε ἀπ’ ὅτου τὸ πρῶτον ἐξεδόθη εἰς ἀναριθμήτους ἐκδόσεις, θὰ εἶχε πολλὰ πράγματα νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς. Εἶναι τὸ βιβλίον που ἐδιαβάσθη ὅσον ὀλίγα, που συνεκίνησεν, ἔφερε τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια καὶ ἡσκήσεν ἐπιρροὴν εἰς ὅλον τὸν “Ελληνισμόν.

“Ὁ Στέφανος Ξένος, τοῦ ὁποῖου ἡ ζωὴ ὑπῆρξεν ἕνα ἄλλο μυθιστόρημα, ὑπῆρξε πρᾶγματι ὁ πρῶτος μετὰ τὴν “Ελληνικὴν “Επανάστασιν μυθιστοριογράφος, εἰς τὴν κυριολεξίαν. “Ανθρωπος πολιτισμένος, καλλιεργημένος ὅσον ὀλίγοι, ὁ ἐκ Σμύρνης αὐτὸς νεο-ἑλλη, ἤθελε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἀναγεννώμενον ἔθνον τὸν τύπον τοῦ βιβλίου τοῦ Ὀυῶλτερ Σκωτ, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ δραματικὸν ἐνδιαφέρον συνδυάζεται με τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἱστορίας. Εἰς τὴν “Ἡρώϊδα τῆς “Ελληνικῆς “Επανάστασεως” ὄλα τὰ μεγάλα γεγονότα

τοῦ ἀγῶνος ἐκτυλίσσονται περὶ τοῦ ἥρωος τοῦ τραγικοῦ ἔπους, με παραστατικότητά και με πλήρη προσήλωση εἰς τὴν ἀλήθειαν. “Ὁ Ξένος μάλιστα βεβαιώνει εἰς πολλὰ σημεία τοῦ ἔργου του ὅτι τὰς περιγραφὰς του εἶχεν ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἀνθρώπων που πρωταγωνίστησαν εἰς τὰς μάχας ἢ τὰ γεγονότα και ἐξοῦσαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του. “Ὁπωσδήποτε και αἱ περιγραφαὶ του και αἱ σκιαγραφαὶ τῶν ἡρώων γίνονται με ἐνέργειαν και ἀποδεικνύουν τὸν ἀνθρωπὸν ὁ ὁποῖος ἤξευρε τί ἤθελε και τί ἐζητοῦσε και πρὸς ποῖον σκοπὸν ἐγράφετο τὸ βιβλίον του. “Ὅπως ἐγράφει καὶ ἀνωτέρω, ἂν ὁ “Περιπλανώμενος” και ὁ “Ὁδοιπλὸς” ὑπῆρξαν τὰ ἔμμετρα ἔργα που ἐδιαβάσθησαν ὅσον ὀλίγα ἑλληνικά — ἀφοῦ και σήμερα κυκλοφοροῦν εἰς λαϊκὰς ἐκδόσεις — ἢ “Ἡρώϊς τῆς “Ελληνικῆς “Επανάστασεως” ἦτο τὸ ἔργον που δὲν ὀπῆρξε γωνία τῆς ἑλληνικῆς γῆς εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ εἰσέδωκε, τὸσον ὅστε ἐπὶ τουρκοκρατίας ν’ ἀπαγορευτοῖται ἡ κυκλοφορία του εἰς τὰ ἀλτρώτα ἐδάφη. “Απὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης ἐξήσκησεν ἐπίδρασιν ἡ ὁποία δὲν προμετρήταται με λέξεις. Οἱ ἀλύτρωτοι “Ελληνες εἶχον με τὴν “Ἡρώϊδα τῆς “Ελληνικῆς “Επανάστασεως” τὸ βιβλίον που τοὺς ἔβλεπε, ἀλλὰ και πού τοὺς ἐξησφάλιζε τὴν γνώσιν τῆς ἱστορίας των. Εἶχαν, κυρίως, τὸ βιβλίον που ἐδίδασκε τὴν ἱστορίαν χωρίς νὰ κουράζῃ, που ἀντιθέτως συνεκίνησεν τὸν ἀδιάπτωτον ἐνδιαφέρον και τὸν ὠραιότερον πατριωτικὸν παλμόν.

Διὰ τοῦτο και ὁ οἶκος Σιδέρη και ὁ κ. Καϊροφύλας εἶναι ἀξίῳ συγγραφεὶς που ἐξανέδωσαν εἰς τὸν “Ελληνικὸν λαόν ἕνα βιβλίον που ἡσκήσε και δὲν θὰ παύσῃ ν’ ἀσκήσῃ τὴν ὠραιότεραν πατριωτικὴν συγκίνησιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ “Ελληνικοῦ λαοῦ.

“SOTTO VOCE

Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς που ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐγράφοντο μερικὰ γράμματα διὰ τὸ ἔργον ἑνὸς ἄλλου λογοτέχνη, εἰς τὸν ὁποῖον ἀρμόζει — ἄς τὸ τονίσωμεν ἄλλην μίαν φοράν — κάθε ἐπαινος και κάθε ἐγκώμιον. Διὰ τὸ ἔργον τοῦ Καρθαίου, ἔξ ἀφορμῆς ἑνὸς βιβλίου τῆς κ. Λυλῆς Πατρίκου, διότι τώρα ὁ δίδου. Πρῆτοι νὰ ἐπανεκδίδωμεν, διότι τώρα ὁ ἴδιος ὁ Καρθάιος πὼς δίνει εἰς ἕνα τόμον, ὑπὸ τὸν ὑποβλητικὸν τίτλον “Sotto voce”, μερικὰ ἀπὸ τὰ τραγούδια που ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν “Νουμῶν” και εἰς ἄλλα περιοδικὰ ἀπὸ τοῦ 1913. Τί εἶναι οἱ στίχοι αὐτοὶ τοῦ Καρθαίου μὰς τὸ λέγει ὁ ποιητὴς Μιλτιάδης Μαλακάσης, εἰς ἕνα ποιήμα τοῦ που προτάσσεται εἰς τὴν συλλογὴν:

Διαδάζοντας δυὸ τελευταῖα σου τραγούδια

Φύλατε, ἀγαπᾶτε Καρθάι, φρέσκο τὸ νέο σου τραγούδι και ὠραῖο, νοσταλγικὸ, περιτχόν, σεμνόν, Μάκομα παγινιδιαρικό... “Ενα Μᾶη λουλουδιεμένο μέσα μου σκορπάει. Μὲ κάποια ἀγκάθια που κεντοῦν για νὰ πονῶ. Πόνος γλυκὸς καὶ πικρὸν ἄνθος χαμογέλιο, νὰ τὸ τραγοῦδὶ σου τὸ τέλειο.

Τί ἄλλα νὰ προσέθετε ὁ ὁποιοῦνόμενος εἰς ὅσα ἤδη ἐγράφον ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης διὰ τὸ ἔργον τοῦ πεζογράφου και ποιητοῦ Καρθαίου και εἰς ὅσα λέγει εἰς τὸ τραγούδι τοῦ οἱ ποιητῆς Μαλακάσης: “Ἰσως μόνον αὐτοὶ οἱ ὀκτὼ στίχοι τοῦ Καρθαίου θὰ ἔλεγαν πολὺ περισσότερα.

ΠΑΤΕΡΑΣ

Τόση για σένα Βιόλα μου, εἴν’ ἡ ἀγάπη μου, που καυτέρω με διαπνέει βελόνι σὰ συλλογιέμαι σὲ ποῖα μέρη σ’ ἔφερα και σὲ ποῖα μέρη θὰ σ’ ἀφήσω μόνι.

Κι’ εἶναι, σὰ συλλογιέμαι, τόση ἡ ἀγάπη μου για σένα, που ἡ ὑπόφια μου γίνεται ἴση, εἴτε σκεφτῶ τὸ μισέμ’ μου σύντομο, εἴτε σκεφτῶ πὼς ἴσως θὰ χρονίσῃ.

Χρ. “Αγγελ.

γέλιο ἔσπασε ὁλοῦθε. “Ὁ Σίμων δάγκωσε τὰ χεῖλιά του και δὲ μίλησε πιὰ.

“Ἡ νύχτα ἦταν γλυκεῖα. “Ὁ οὐρανὸς γεμάτος ἀστέρια φεγγοβολοῦσε. Εἶχαν σῆσει τὰ δαδιά και προχωροῦσαν τώρα μέσα ἀπὸ τὰ βασιλικά περὶβόλια με γοργὸ βῆμα. Τ’ ἀγεράκι φυσοῦσε μυρωδάτο και δροσερό...

Κουνοῦσε τὶς ἀνθισμένες φυλλωσιές, ὄχι ὅμως τόσο που νὰ ἐμποδίσῃ τ’ ἀπὸδόνια νὰ σκορπίζουν τὸ γλάκ τους κελάδι...

“Ὁ Ρωμανὸς ἦταν ἐξαιρετικὰ καλόκεφος. “Επίτηδες ἀφῆκε νὰ διαδοθῇ τὸ μικρὸ του ἀτύχημα στὸ κυνήγι, ἐπιτηδες δὲν ἔστειλε βασιλικά μαντατοφόρα για νὰ ἡσυχάσῃ τὴ γυναῖκα του και τοὺς παλαιότερους.

(“Ακολουθεῖ)

1 “Ενα ἀθλητικὸ παιγνίδι σὺν τὸ σημερινὸ πόλο.

Η ΠΟΡΦΥΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΪΑ

Οι αρχαίοι Έλληνες έστόλιζαν με στέφανον από δάφνην ή από άγριελής τόν νικητήν. Άλλά και οι ίδιοι, όταν προσέφεραν θυσίας έφεραν στέφανον. Και εις τας διασκεδάσεις έστεφανόφουον

Και σήμερα στεφανώνουμε τούς νικητάς. Και τὰ σύμβολα του γάμου είναι στέφανα. Άλλά όσον ανατρέχουμε εις την παλαιότεραν έποχήν, τόσον βλέπουμε την χρησιμοποίησιν των στεφάνων γενικώτεραν.

Τόν Ίησουν Χριστόν λοιπόν, τόν έστεφάνωσαν οι στρατιώται οι Ρωμαίοι. Άλλά ήτο άκάνθινον τó στέφανον, διότι τó είχαν κάνει οι στρατιώται από ειρωνειαν. Έπειδή δέ οι βασιλείς περιεβάλλοντο και πορφύραν, τού έβαλαν ψεύτικο, δηλαδή πρόστυχο πορφυρού ή κόκκινο φόρεμα. Και λέγει ό ψαλμός «ψευδή πορφύραν περιβάλλεται ό περιβάλλων τόν ουρανόν έν νεφέλαις».

Εφόρουν οι βασιλείς και οι μεγάλοι άρχοντες κόκκινα πολύτιμα φορέματα βαμμένα από πορφύραν.

Είναι κοχύλια θαλάσσια αι πορφύραι. Λέγονται από τούς θαλασσινούς ως σήμερα πορφύρα ή πόφυρας. Έχουν ένα γλυκύτατο κόκκινο πρós τó βυσσινί υγρό, τó όποιον έβγαζαν οι αρχαίοι, άφού έσπαζαν τὰ κοχύλια. Άφηναν τó υγρό και ύφίστατο ζύμωσιν. Όσφ έπερνούσαν τὰ χρόνια, τόσφ ή υγρά πορφύρα πού έφυλάσσετο εις πολύτιμα άγγεία, άπέκτα μεγαλειτέραν βαφικην δύναμιν. Υπήρχαν πορ-

φύραι μέχρι τριακοσίων έτών και έπωλούντο άκριώτερα από ίσο βάρος χρυσού. Εις πολλά νησιά μας και παράλια, βρίσκονται άκόμη σωροί από κοχύλια πορφύρας πού είχαν ψαρευθή πρò χιλιάδων έτών.

Τó πορφυρούν λοιπόν χρώμα προέρχεται από ώρισμένο είδος θαλασσινού κοχυλιού. Είναι σχεδόν σαν νά ειπούμε τó αιμά των. Υπάρχουν και άλλα μεγάλα, τεράστια κοχύλια πού λέγονται μπουρούδες. Αυτά τὰ τρυπούν εις την μήτη και σφυρίζουν οι ναυτικοί. Την παλαιάν έποχήν έσφύριζαν με αυτά όταν έφθαναν τὰ πλοία και όταν έφευγαν. Σιγά-σιγά, όταν ήρθε και έχρησιμοποίηθη ό άτμός, αντικατεστάθησαν τὰ κοχύλια με τας σειρήνας από τόν άτμόν. Μερικοί ναυτικοί χρησιμοποιούν άκόμη τις μπουρούδες.

Είναι σχεδόν ή ίδια λέξις μπουρού και πορφύρα.

Και τó καλάμι πού έδωσαν οι στρατιώται εις τόν Χριστό, ήτο αντί του σκήπτρου. Σκήπτρον σημαίνει την ράβδον. Έπειδή οι άρχηγοί των λαών έκράτουν ράβδον, δι' αυτό κατέληξε σιγά-σιγά τó σκήπτρον νά είναι πολυτελής ράβδος πού έφεραν οι βασιλείς. Έλέγετο και σκήπτρον. Τó έκράτουν και οι άρχοντες, και οι δικασταί, και οι κήρυκες, και οι ποιηταί και οι άρχιερείς. Ήτο δείγμα έξουσίας. Λέγουν και σήμερα «κατέχει τó σκήπτρον». Δηλαδή έχει δύναμιν ή έξουσίαν ή πρωτεύει.

Φαίνεται ότι αυτό προήλθεν από τούς ποιμένας πού έχρειάζοντο την

ράβδον διά νά περιπατούν εις τὰ βραχώδη μέρη και διά νά πιάνουν τὰ γιδοπόρδατα. Του Ίησου Χριστού όμως πρós ειρωνειαν του έδωσαν σκήπτρον από καλάμι. Είναι λοιπόν από την παλαιοτάτην έποχήν ως σήμερα τὰ ίδια πράγματα και αι ίδια συνήθειαι. Τó πορφυρούν χρώμα διτηρήθη εις τας έπωμίδας των άξιωματικών. Άλλά αι στολαί έκστρατείας δέν έχουν τώρα αυτό τó χρώμα, διότι τó κόκκινο κτυπά εύκολα εις τó μάτι και διακρίνεται αυτός πού τó φέρει από τόν έχθρόν. Έφόρουν δέ και όλίγον κόκκινο και οι στρατιώται εις τó περιλαίμιον και εις τας έπωμίδας.

Ο στολισμός με κλάδους από δάφνην και από μυρσίνας πού γίνεται την έορτήν των Βαίων, είναι όπως και ή στεφανηφορία πανηγυρική εκδήλωσις. Υπάρχει ή έκφρασις «Έλαθε την δάφνην». Δηλαδή ένίκησεν ή διεκρίθη. Και όταν γυρίση κανείς από μίαν έκστρατείαν νικητής, λέγομε «έπέστρεψε δαφνοστεφής».

Η είσοδος του Χριστού εις Ίεροσόλυμα την ήμέραν των Βαίων ήτο πανηγυρική. Του έρριπταν κλαδιά από δάφνας και μυρσίνας οι καλοί άνθρωποι του λαού, πού τόν έπίστευαν. Αυτό είδαν οι γραμματείς και οι φαρισαίοι και διέβαλαν τόν Χριστόν εις τούς Ρωμαίους οι όποιοι τότε ήσαν κομοκράτορες και είχαν και την Ίερουσαλήμ. Και ό Χριστός ώδηγήθη εις τó μαρτύριον. Ημείς διατηρούμεν τὰ παλαιά εκείνα γεγονότα, και την ήμέραν των Βαίων αι εκκλησίαι στολίζονται με βάνια και μοιράζονται βάνια από τούς Ιερείς, όλην δέ την Μεγάλην Έβδομάδα γίνεται θρησκευτική συγκινητικωτάτη αναπαράστασις των θείων παθών.

Κ. Φαλατίτς

Τό πρώτον ελληνικόν γραμματόσημον.

Η πρώτη σειρά γραμματοσήμων στην Έλλάδα έκυκλοφόρησε την 1ην Οκτωβρίου του 1861. Τὰ γραμματόσημα αυτά είναι τὰ λεγόμενα «Παρσινού Τύπου».

Τὰ γραμματόσημα ταύτα έχάρθησαν από τόν Διευθυντήν του Νομισματοκοπείου Παρισίων γνωστόν καλλιτέχνην Μπαρ, και έτυπώθησαν εκεί, όπουθεν έστάλησαν μαζί με τὰ φύλλα των γραμματοσήμων και αι πλάκες, τὰ χρώματα της μελάνης και ό χάρτης.

Εύτυχώς άνευρέθησαν πρò των αι πλάκες αυτές εις τó Έθνικόν Τυπογραφείον και θα είναι τó καλλίτερον στόλισμα του Ταχυδρομικού μας Μουσείου, τó

Η ΦΙΛΙΠΠΙΝΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

όποιον θα ίδρυθη προσεχώς. Με τας ίδιας πλάκας έξετυπώθησαν έν Αθήναις όλα τὰ γραμματόσημα επί μίαν είκοσαετίαν μέχρι της εμφάνισης των γραμματοσήμων με την μικράν κεφαλήν του Έρμου, έν ω ή πρώτη έκδοσις καλείται συνήθως σειρά της μεγάλης κεφαλής του Έρμου, έκ της οποίας έχωρίζει ή έκτυπώθεισα εις τó Παρίσι, ήτις είναι ή πλέον καλλιτεχνική σειρά γραμματοσήμων όλου του κόσμου.

Εις ένα διαγωνισμόν Βελγικού περιοδικού πρò έτών, περί του ώραιότερου γραμματοσήμου, τας περισσότερους ψήφους έλαβε τó 5λεπτόν της Παρισινής αυτής σειράς, άσφράγιστον.

...

Μόλις ένεφανίσθησαν τὰ πρώτα γραμματόσημα εις τόν κόσμο, ήρχισε και ή συλλογή αυτών, από περιέργειαν άρχικώς, και έπειτα από έν άπλόον θέληγτρον.

Όσον όμως τὰ διάφορα Κράτη ήρχισαν τότε νά εκδίδουν γραμματόσημα τόσον οι συλλέκται αυτών ήξανον. Και μαζί με τὰ γραμματόσημα της Πατρίδος των συνέλεγον και ξένα. Διά

την συλλογήν αυτών ήρχοντο εις άλληλογραφίαν με γνωστούς των, φίλους των, ή συναδέλφους των εις τó έμπόριον, και έτσι μικρόν και κατ' όλιγον έδημιουργήθη ή τάξις των συλλεκτών του γραμματοσήμου, οι όποιοι κατ' άρχάς προσεπάθουν πώς ν' αύξάνουν τόν αριθμόν των γραμματοσήμων της συλλογής των, άδιαφορούντες διά την ποιότητα του γραμματοσήμου. Μαζί με τούς συλλέκτας αυτούς και τας συλλογάς των έδημιουργήθη και τó έμπόριον των γραμματοσήμων, έτυπώθησαν οι πρώτοι κατάλογοι των εκδοθέντων γραμματοσήμων, με την έμπορικην τιμήν έκάστου πού εδρσκοτο εις τó έμπόριον, και σήμερα, όποτε οι συλλέκται μετρούνται εις έκατομμύρια όλόκληρα (έκτός των μικρών μαθητών), έχομεν ειδικούς τοιούτους καταλόγους εις κάθε Κράτος, καταστήματα με κεφάλαια κολλοσιαία διά τó τοιούτον έμποριον, και άπέραντα εργοστάσια άσχολούμενα με κατασκευήν συλλογών και παντός είδους υλικού διά τούς συλλέκτας.

Διά τó γραμματόσημον και κυρίως διά την εμφάνισιν αυτού ένδιαφέρονται ήδη όλα τὰ Κράτη, τὰ όποια έχουσι και ιδιόκτητα τυπογραφεία και καλλιτε-

Τό πρώτον γραμματόσημον του κόσμου.

χνικάς τυπογραφικάς έγκαταστάσεις. Φροντίζουν ώστε εις αυτά ν' άπεικονίζωσιν όχι μόνον ιστορικά πρόσωπα, έργα τέχνης, άλλα και τοποθεσίας άρχαιολογικάς και τουριστικάς, ώστε νά προκαλώσι τó ένδιαφέρον των ξένων διά νά τὰ έπισκεφθούν.

Η έκτύπωσις των γίνεται καλλιτεχνική, ή εκλογή της άπεικονίσεως άριστη, ή χάραξις εις τας πλάκας έπιστημονική, και τó γραμματόσημον εκ του τυπογραφείου παρουσιάζεται αληθινόν κομφοτέχνημα, έτοιμον νά στολίση μίαν πινακοθήκην.

Και πινακοθήκη, πραγματική, με τὰ ανάλογα διά τó γραμματόσημον πλαίσια είναι ή συλλογή, δηλ. τó λεύκωμα εις τó όποιον έπικολλώνται τὰ γραμματόσημα από του συλλέκτου.

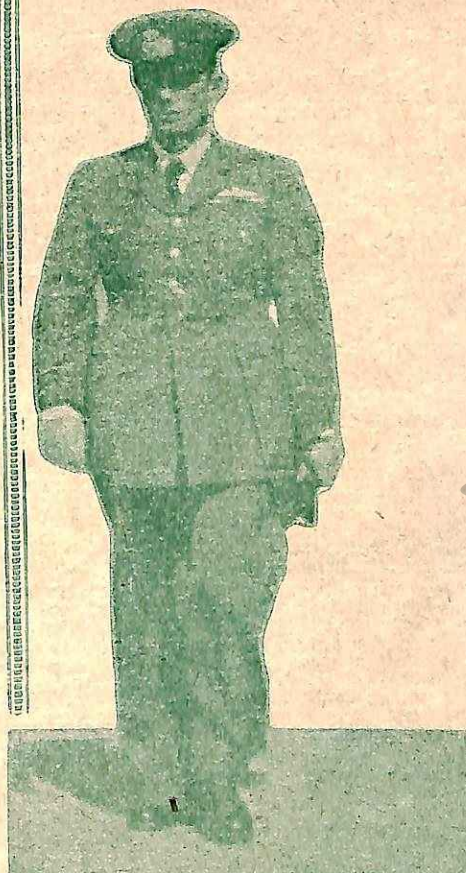
Τό τηλεγράφημα του Κ.Ε.Ν. πρós τόν Άρχηγόν εις άπάντησιν της Εύαρεσκείας Του διά την άψογον έκτέλεσιν των Έορτών της 25ης Μαρτίου.

Διερμηνεύων τὰ αισθήματα των στελεχών, των Φαλαγγιτών, των Φαλαγγιτιστών, των Σκαπανέων και των Σκαπανιστών Ε.Ο.Ν. λαμβάνω την τιμήν νά αναφέρω ύμιν εδλαδώς ότι βαθύτατα συναισθανόμενοι την ύψιστην τιμήν, ήτις προσεγένετο εις ήμάς διά της ύμετέρας εύαρεσκείας, άποτελούσης υπεράτης ήθικην Ικανοποίησιν και άνυπέρβλητον κίνητρον πρós μείζονα και άπεριόριστον έντασιν της προσπάθειας άπάντων των συναγωνιστών και συναγωνιστριών, βεβαιούμεν ύμάς, τόν άρχηγόν και πατέρα της Ε.Ο.Ν., ότι ή υπεράτη επίδιωξις όλων μας είναι όπως έν παντί και πάντοτε άνταποκριθώμεν με πληρότητα εις πάσαν ύμιν προσδοκίαν.

Χάρις εις την άπόλυτον πίστιν, ήν ύμεις ένεπνεύσατε εις πάντας τούς Συναγωνιστάς και Συναγωνιστρίας και χάρις εις την ζωόνον πνοήν σας και την φωτεινήν καθοδήγησιν σας έγγυώμεθα διά μίαν άκόμη φοράν, ως φορείς της 4ης Αυγούστου, την συνέχισιν του άγώνος άξίαν της άποστολής εις ήν μάς εκάματε την τιμήν νά μάς τάξητε με καθημερινώς ένισχυομένην την αγωνιστικήν διάθεσιν και άπόλυτον πίστιν πρós ύμάς και πρós την Ιδεολογίαν μας και τυφλήν άφοσίωσιν εις την έκτέλεσιν του καθήκοντος.

Παρακαλών όπως δεχθήτε την έκφρασιν της άπολύτου πίστεως και της βαθύτατης άφοσίσεως.

Διατελδ εϋπειθέστατος
ΑΛΕΞ. Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Κυβερν. Έπίτροπος Νεολαίας

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Άλέξανδρον Κανελλόπουλον
Κυβερνητικόν Έπίτροπον Ε.Ο.Ν.
Ένταύθα

Εύχαριστώ θερμώς ύμέτερον τηλεγράφημα. Έχω χάρις εις Ε.Ο.Ν. άπόλυτον πίστιν διά τó μέλλον της Έλλάδος. Ένθουσιασμός και φρονήματα Φαλαγγιτών και Φαλαγγιτιστών, Σκαπανέων και Σκαπανιστών είναι ή καλλίτέρα άπόδειξις ότι ή επερχομένη γενεά θα συνεχίση τó έργον ήμών και θα εξασφαλίση τó μέλλον της Πατρίδος. Εύχαριστώ αισθήματα πίστεως και άφοσιώσεως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΣΑΣ
Πρόεδρος Κυβερνήσεως
Γενικός Έπιθεωρητής Ε.Ο.Ν.

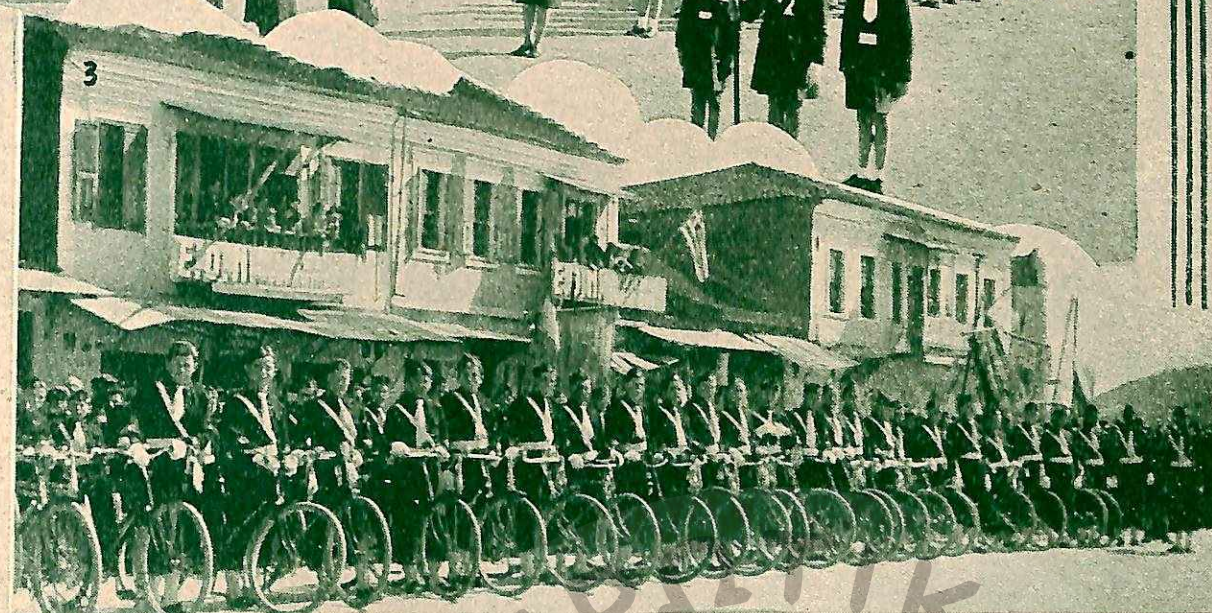
1

2

3

4

5

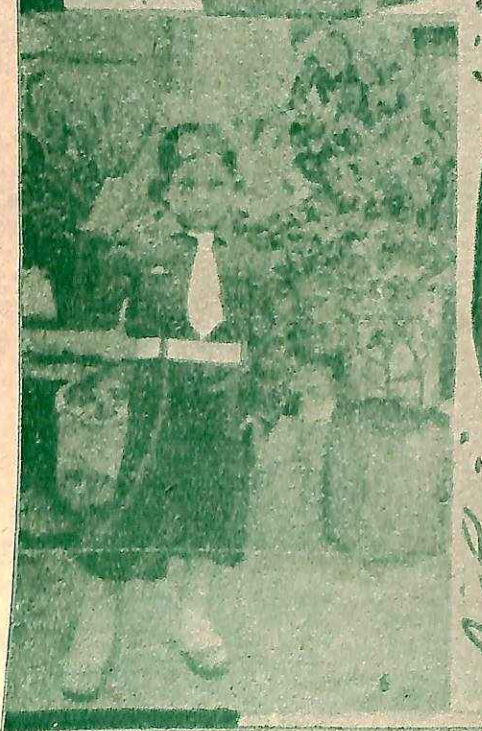

6

- 1) Τὸ πατρογονικὸ σπίτι τοῦ Ἀρχηγοῦ
στὰ Κουντουράτα τῆς Κεφαλληνίας.
- 2) Ε.Ο.Ν. Ὑδρας κατὰ τὴν 25ὴν Μαρτίου.
- 3) Μηχανοκίνητον Τάγμα Ε.Ο.Ν. Κατε-
ρίνης.
- 4) Τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ 5οῦ Ὑποτομέως
Ὑδρας.
- 5) Φαλαγγίτισσες Ἀργοστολίου.
- 6) Ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος συν-
ομιλῶν μετ' Ἐπιτελεῖς τῆς Ε.Ο.Ν.

1) Βασιλάκης Βογιατζής. 2) Μάκης Πετκίδης. 3) Άθαν. Μορφόπουλος. 4) Βαρβάρα Κουτσογιώργη. 5) Τάκης Ζαφειρίου. 6) Γιώργος Κώσης. 7) Λάμπρος Κατσιμάδης. 8) Κωστάκης Κατσαίνης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ε΄.

ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ

Ο Έλευθερωτής Δίας, ενωμένος τώρα με τους αδελφούς του, προετοιμάζεται για τον μεγάλον αγώνα εναντίον των Τιτάνων, που θα κρατήσει άναστατη την Οικουμένη για δέκα χρόνια. Ο αγώνας αυτός θα είναι τραχύς και δύσκολος για τον Δία. Οι έχθροι του είναι πολλοί και κυριαρχούν σ' όλα τα σημεία του κόσμου. Ο Κρόνος πάνω απ' όλους είναι έκδικητικός και άγριος και τα παλάτια του είναι απόρθητα. Γι' αυτό ο Δίας προτιμά να μεταφέρει τον αγώνα πάνω στις ψηλές κορυφές της γης που την γνώρισε και την αγάπησε.

Απάνω στην τρανή κορυφή του Όλυμπου, που ξεπερνά τα σύννεφα και λάμπει χιονισμένη στον αιθέρα, άπάνω στους γυμνούς άγριους βράχους που δεν ακούν το ανθρώπου τη λαλιά, μήτε το ζώου τη βραχή φωνή, αλλά μονάχα το άητο γινώρίζουν το φτερουγίσμα να σχίζει, ξαφνικό κι άνάλαφο, της γαλανής άθύσσου τον αγέρα, έστησε ο έρίγδουπος Ζεύς τον ιερό του θρόνο και γύρω του θεμέλιωσε τα ξακουστά Όλύμπια δώματα. Στην άγρια αυτή πάλη των Θεών και των Τιτάνων τ' απόκληρα τέκνα του Κρόνου προσπαθούν να πάρουν το σκήπτρο της Έξουσίας από το χέρι του και να το προσφέρουν στον Δία.

Ο Κρόνος έπαψε πιά να εκπροσωπεί την πρόοδο και την εξέλιξη. Τα τελευταία χρόνια της βασιλείας του τον δείχνουν σκληρό και αντίδραστικό Δυνάστη της Δημιουργίας, ενώ άπέναντί του όρθώνεται ο νέος Θεός, στοχαστικός και γαλήνιος, ώπλισμένος με φρόνησι και θάρρος.

Αυτός μονάχα θα μπορέσει να επιβάλει την όριστική γαλήνη στην Οικουμένη, να δαμάσει τις άλόγιστες δυνάμεις που ύπονομεύουν την εύρυθμία του κόσμου και να άναδειχθεί ο άνακαίνιστής της Δημιουργίας.

Οι Τιτάνες όρμουν πρώτοι κατά των Όλυμπιων, έχοντας όρμητήριό τους την ψηλοκόρυφη Όρθρυ. Δεν είναι όμως όλοι οι Τιτάνες και οι Τιτανίδες αντίπαλοι των Θεών. Η Ρέα έξακουθεϊ να βοηθή και να προστατεύη τον Δία. Ο Τιτάν Όκεανός τον ένισχύει με τις σοφές συμβουλές του. Δυό άκόμη Τιτανίδες, η Θέμις και η Μνημοσύνη, συμμαχούν με τον Δία και γίνονται κατόπιν σύζυγοί του.

Η άποστασία αυτή της Θέμιδος και της Μνημοσύνης απ' την έχθρική παράταξη των Τιτάνων και η συμμαχία με τους Θεούς δείχνει πως ο πάνσοφος και παντεπόπτης Ζεύς δεν θέλησε στον αγώνα του εναντίον των Τιτάνων να καταστρέψει και να εξαφανίση όλες τις δυνάμεις της φύσεως που αυτοί συμβολίζουν, αλλά μονάχα εκείνες που όντας άτίθασες και βίαιες και καταστρεπτικές άπειλούσαν να ξαναρχίσουν τον άρτιγέννητο κόσμο στο

άρχέγονο χάος. Και τούτο δεν μπορεί να τό πράξη παρά αντίτασσοντας στις πανίσχυρες φυσικές δυνάμεις άλλες δυνάμεις, όχι λιγώτερο ισχυρές.

Γι' αυτό ένώνεται με την Θέμιδα και συμμαχεί με την Μνημοσύνη που δεν έκπροσωπούν, όπως οι υπόλοιποι Τιτάνες, τις άλογες και άρχέγονες δυνάμεις του Σύμπαντος, αλλά είναι σύμβολα ίδεών και ήθικων άρχών προωρισμένων να θεμελιώσουν τη νέα τάξη των πραγμάτων. Γιατί η Θέμις είναι η ιδέα της τάξεως και του νόμου και η Μνημοσύνη είναι η ιστορική άνάμνησι του παρελθόντος, που μάς δίνει την αντίληψη της διαρκείας, της συνεχείας, της προόδου.

Αυτούς λοιπόν έχοντας συμμάχους ο νεφεληγερέτης Ζεύς, αντίστέκεται στις όρμητικές επιθέσεις των Τιτάνων, που κρατούν τις κορυφές της Όρθρυος και σφεντονίζουν προς τον Όλυμπο πελώριους βουνίσσιους βράχους.

Το θάρρος των Θεών είναι άδόμαστο. Η όρμη των Τιτάνων άκατάσχετη. Επί δέκα όλόκληρα χρόνια τα έχθρικά στρατόπεδα συνεχίζουν με λύσσα τον αγώνα τους. Μανιασμένοι, φοβεροί και άκατάβλητοι όρμουν οι μεγαλόθυμοι Τιτάνες, σείοντας τους βράχους και κραδαίνοντας κορυμνισμένους κέδρων. Μά πάντα η κορυφή του Όλύμπου λάμπει απόρρητη κι άντανάκλα τη φαιδρήν όψη των Θεών και το γαλήνιο θάρρος των.

Έτσι συνεχιζότανε ο αγώνας ως ότου σέ μία κρίσιμη στιγμή της πάλης παρουσιάζεται στον Όλυμπον η Ρέα. Συμβουλεύει τους Θεούς να έλευθερώσουν απ' τα Τάρταρα τους φυλακισμένους άδελφούς του Κρόνου, τους Κύκλωπες και τους Έκατόγχειρες, γιατί μία παλιά προφητεία της Γαίας έλεγε πως δεν θα τέλειωνε ποτέ αυτός ο πόλεμος αν δεν βοηθούσαν τους Θεούς οι δέσμιοι των Ταρτάρων.

Στην είσοδο του σκοτεινού δεσμητηρίου περιπολούσε άγρυπνη η Δρακόντισσα Κάμη. Αυτήν ο Δίας κατάρθρωσε να πνίξη μέσα στα αίματωμένα ρείθρα του Πυριφλεγέοντος.

Άκράτητος πηδᾶ το χάλκινο κατώφλι, πληγώνει την άπαίσια Μέγαιρα και άναγκάζει την Έρινιά Τισιφώνη να κλειστή στον σιδερένιο πύργο της. Έτσι νικημένο πλέον το κράτος του Ταρτάρου έλευθερώνει τους δεσμώτες του.

Από τους ζόφους και τα βάραθρα του Άδη ανεβαίνουν και πάλι στο λαμπρό φῶς οι Έκατόγχειρες και οι τρείς άκαταμάχητοι Γιγάντες: Ο έξαγριωμένος Κότος, ο τερατώδης Βριάρεως και ο πελώριος Γύης. Πίσω τους έρχονται οι μονόφθαλμοι Κύκλωπες κρατώντας τους κεραυνούς που είχαν κατασκευάσει μέσ' στις φυλακές του Ταρτάρου.

Όλοι τους είναι άσυγκράτητοι... διψούν για έκδίκησι, άδημονούν να λάβουν μέρος στον φοβερόν αγώνα. Οι Κύκλωπες εύγνωμονούνε τους Θεούς και τους όπλίζουν. Δίνουν στον Δία τους Κεραυνούς, την Τρίαινα

στον Ποσειδῶνα και στον Πλούτωνα χαρίζουν την Κυνέην, το μαγικό κρᾶνος που έκανε άόρατον όποιον τό φορούσε.

Και τώρα οι δυό έχθρικές παρατάξεις πλησιάζουν και συμπλέκονται για την αποφασιστική μάχη που θα κρίνει τελειωτικά τον αγώνα. Οι Τιτάνες χωρίς να δειλιάσουν από την άπροσδόκητη ένίσχυσι των Θεών έχοντας άσάλευτη πεποίθησι στην ύπερφυσική τους ρώμη, δρασκελίζουν με γιγάντια βήματα τα βαθίσκιστα φαράγγια κι άναρριχώνται στις άπότομες πλαγιές του χιονισμένου Όλύμπου.

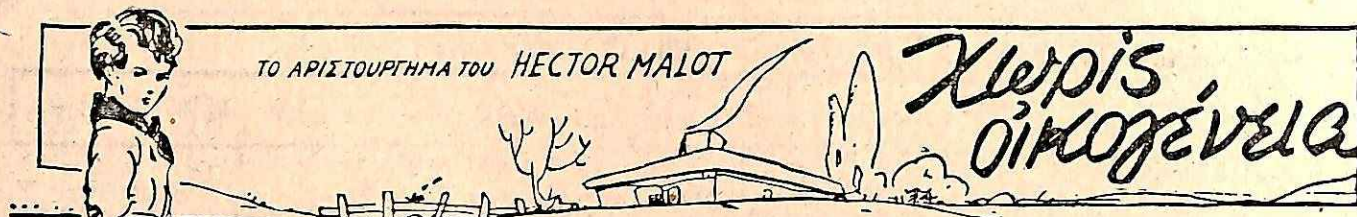
Άπ' όλους πρώτος σέ θωριά και βήμα λιονταρίσιο, βαδίζει ο Τιτάνας Ίαπετός, ο μυθικός γενάρχη των ανθρώπων και πατέρας του μεγαλοφάνταστου Προμηθέα. Σφίγγει γερά στη φούχτα του χοντροκομμένο ρόπαλο και μ' άγριες πολέμοχαρες κραυγές προτρέπει τους Τιτάνες.

Κάτω από το θρόνο του Διός σμίγουν οι έχθρικές κι αντίμαχες δυνάμεις. Οι βράχοι θρυμματίζονται κι εξαφανίζονται μέσα στις στιβαρές παλάμες των μαχητών, ο διαμαντένιος θόλος τ' ούρανο γειμίζει από το θόρυβο της μάχης και το έδαφος τρίζει από τα βαριά χτυπήματα των αντιπάλων. Βογγά, μανιάζει, δέρονται το ωκεάνειο κύμα, βράζουν της θάλασσας οι σκοτεινοί πυθμένες κι αντίσσουν τα σιδερένια σπλάχνα του Ταρτάρου.

Κι άξαφνα συνταράχθηκε συθέμελα η γη, θερμός ατμός ανάβλυσε από τα βάθη των άθύσσουν και φλόγες ούρανόσταλτες πλημμύρισαν το χάος. Τίποτα πιά δεν έξεχώριζε το μάτι και τίποτ' άλλο δεν άκούγονταν σ' όλη την πλάσι παρά μονάχα των Θεών και των Τιτάνων ο πελώριος βόγγος και το πολύερον ή μυριόστομη άντάρα...

Ήταν η μεγαλόπρεπη ώρα της άμάχης. Ο νεφελοσυράχτης Δίας βλέποντας πιά να τό χαμόγελά η πολυπόθητη νίκη υπαίνει άρματωμένος στον αγώνα. Άκράτητος κι από τρανή πλημμυρισμένος τόλμη, άκέρια έφανέρονε τη δύναμή του. Τίναζε και σφεντόνιζε από τα Όλύμπια δώματα τις άστράπες του, τη μία πίσω στην άλλη κι απ' το δεξί του χέρι τό γιγαντοδύναμο οι κεραυνοί έσοκίζανε και θερίζαν τις δασωμένες ράχες. Και τους Τιτάνες τούλιγε καυτή πνοή και φλόγα κοκκινόγλωσση άνέβαινε στα μέτωπά τους και νοιώθανε κατάστηθα, όσο γενναίοι κι αν ήταν, το Δία το τερπικέραυνου τη φοβερή ρομφαία. Αυτή τους τύλωνε τα βλοσυρά τους μάτια αυτή τους έξοκίζε τα στήθη τα τετραπλάκα και η βροντερή της Ιαχή έλύγιζε την άξια δύναμή τους. Και ήτανε σαν να σμίγανε με μίσος προαιώνιο η μαύρη γη κι ο ούρανός ο πολυκάντηλος, γιατί άσφαλώς δε θάτανε λιγώτερος ο θόρυβος αν έσυντρίβονταν η γη μέσα στα Τάρταρα κι αν ο ούρανός γκρεμιζόταν στο χάος. Τόσος γινόταν χαλασμός και πάταγος όταν ο Δίας ώρμησε στη μάχη.

Κ. Ι. Βέρρ.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΗΕCΤΟΡ ΜΑΙΟΤ

Χωρίς οικογένεια

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

Τὸν εὐχαρίστησα καὶ βγήκα. Ἀλλὰ πρὶν πάω στὴ δίοδο Ἀουστερλίτς, ποὺ ἦταν στὴν ἀκρὴ τοῦ γεφυριοῦ μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα, σκέφθηκα νὰ λάβω πληροφορίες γιὰ τὸν Γαροφόλη καὶ νὰ τίς πάω στὸ Μαντίτσια.

Ἦμουν ἰσα-ἰσα κοντὰ στὴν ὁδὸν Δελουρσίν, μὲ λίγα βήματα θὰ εὕρισκα τὸ σπίτι, ὅπου εἶχα πρωτοπάει μὲ τὸν Βιτάλη. Κι' ἐπῆγα. Ὅπως τὴν ἄλλη φορὰ, εἶδα ἕνα γεροντάκο, τὸν ἴδιο γεροντάκο νὰ κρεμᾷ κουρέλια στὸν πραινισμένο τοίχο τῆς αὐλῆς. Θάλαξε κανεὶς ὅτι ἀπὸ τότε δὲν εἶχε διακοψεὶ καθόλου τὴν ἐργασία του.

— Μήπως γύρισε ὁ κ. Γαροφόλης; τὸν ρώτησα.

Ὁ Γεροντάκος μ' ἐκοίταξε κι' ἄρχισε νὰ βῆχῃ χωρὶς νὰ μοῦ ἀποκριθῇ. Κατάλασα, πῶς γιὰ νὰ τὸν κάμω νὰ μιλῇ, ἔπρεπε νὰ δεῖξω πῶς ἤξερα ποῦ ἦταν ὁ Γαροφόλης.

— Εἶναι ἀκόμα κεῖ μέσα; εἶπα βαρρετά. Πολὺ θὰ στενοχωριέται ὁ καὶ μόνος.

— Ὁ καὶρὸς ὅμως περνᾷ, μοῦ ἀποκρίθηκε. — Μὰ ἴσως ὄχι τόσο γρήγορα γιὰ 'κεῖνον, ὅσο γιὰ μᾶς.

Ὁ γεροντάκος ἔκαμε νὰ γελάσῃ μ' αὐτὸ ποῦ τὸν εἶπα, ἀλλὰ τὸν ἔπιασε βήχας φοβερός.

— Μήπως ξέρετε ποτε θὰ βῆγῃ; τὸν ρώτησα ἅμα ἔπαυε ὁ βήχας.

Σὲ τρεῖς μῆνες.

Ὁ Μαντίτσιας λοιπὸν μποροῦσε νὰ ἡσυχάσῃ. Σὲ τρεῖς μῆνες οἱ γονεῖς μου θὰ εὕρισκαν τρόπο νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ παντρώου.

Ἀπὸ κεῖ, γεμάτος ἐλπίδα καὶ χαρὰ, τράβηξα γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο Καντάλ, νὰ βρῶ τὸν Μπαρμπερῆ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ, ἀπὸ τὴ χαρὰ μου βέβαια, ἤμουν ὅλος ἐπιείκεια. Μὲ ὅλ' αὐτὰ, συλλογίζεσθαι ὁ Μπαρμπερῆς μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν ὅσο κακὸς φαίνεται. Στὴ λεωφόρο Μπρετέιγ, ἂν δὲν βρισκόταν αὐτός, ἐγὼ ἴσως θὰ πέθαινα ἀπὸ τὸ κρῶ καὶ τὴν πείνα. Ἀλήθεια, μὲ πῆρε ἀπὸ τὴ μάννα Μπαρμπερίνα καὶ μὲ πούλησε στὸν Βιτάλη! Μὰ δὲν μ' ἐγνώριζε τότε καὶ φυσικὰ δὲν μποροῦσε νὰ αἰσθάνεται στοργὴ γιὰ ἕνα παιδί, ποῦ τόδελεπε σχεδὸν πρῶτῃ φορὰ. Ἐπειτα τὸν ἔκανε ἡ φτώχεια, ποὺ πολλὰς φορὲς εἶναι σύμβουλος κακός. Νὰ τώρα ποῦ μὲ ζητοῦσε, ποῦ φρόνιτε γιὰ μένα, κι' ἂν ξαναέρισκα τοὺς γονεῖς μου, σ' αὐτὸν θὰ τὸ χρωστοῦσα. Τοῦ δέξιτε λοιπὸν κατὰ καλύτερο ἀπὸ τὴν ἀντιπάθεια ποῦ ἔτρεφε γι' αὐτόν, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ ἀφῆσα τὸ Σιαδανὸ μὲ τὸν Βιτάλη. Ναι, ἔπρεπε νὰ τοῦ δεῖξω εὐγνωμοσύνη. Αὐτὸ μοῦ υπαγόρευε τώρα ἡ συνείδησις.

Ἐπὶ τὸ Βοτανικὸ Κήπο ἡ ἀπόστερλιτς εἶναι μεγάλη ὡς τὴ δίοδος Ἀουστερλίτς. Δὲν ἀργησα νὰ φθάσω στὸ γιὰτὶ δὲν ἦταν πραγματικῶς παρὰ ἕνα ἀθλιό χάνι. Τὸ διατροπικὸν μὲ γρήγαν, ποῦ τὸ κεφάλι τῆς ἔτρεμε κι' ἦταν μισοκούρτου.

Ὅταν τῆς ἔκαμα τὴ συνθηματικὴν ἐρώτησιν, αὐτὴ τῆς καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ τὴν ἐπαναλάβω.

— Δὲν καλὰκούω, παιδί μου, μοῦ εἶπε σιγά.

— Θέλω νὰ ἰδῶ τὸν Μπαρμπερῆ, τὸν Μπαρμπερῆ ἀπὸ τὸ Σιαδανόν. Δὲν μένει ἐδῶ;

Χωρὶς νὰ μοῦ ἀποκριθῇ, σήκωσε τὰ δύο τῆς χέρια ψηλὰ μ' ἕνα κίνημα τόσο ἀποτόμο, ὥστε ἡ γάτα τῆς ποῦ κοιμώτανε στὴν ποδιά τῆς, πήδησε κάτω τρομαγμένη.

— Ἄλλοι!... ἄλλοι!... ἔκαμε.

Καὶ κοιτάζοντάς με, μὲ τρεμούλιασμα τοῦ κεφαλοῦ ἀκόμη δυνατότερο, μὲ ρώτησε:

— Μὴν εἶσαι τὸ παιδί;

— Γιολὶ παιδί;

— Ἐκεῖνο ποῦ ζητοῦσε;

Ζητοῦσε; Ἀμα ἀκούσα αὐτὴ τὴ λέξι, σφίχθηκε ἡ καρδιά μου.

— Ὁ Μπαρμπερῆς! φώναξα.

— Ὁ μακαρίτης!... Ὁ μακαρίτης Μπαρμπερῆς, πρέπει νὰ λές.

Στηρίχθηκα στὴν ἄρπα μου, γιὰ νὰ μὴν πέσω.

Πέθανε;

— Ναι. Στὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Ἀγι' Ἀντωνίου. Πάνε ὁκτὼ μέρες τώρα.

Ἀπόμεινα σὰν κεραυνωμένος. Πέθανε ὁ Μπαρμπερῆς! Καὶ πῶς θὰ εὕρισκα τώρα τὴν οικογένειά μου; Ποῦ ἔπρεπε νὰ τὴν ζητήσω; — Εἶσαι λοιπὸν τὸ παιδί; ἐξακολούθησε ἡ γρηά. Ἐκεῖνο ποῦ ζητοῦσε ὁ μακαρίτης, γιὰ νὰ τὸ δώσῃ στὴν πλούσια οικογένειά του; — Τὸ ξέρετε;... ρώτησα μὲ μιά ἀμυδρή, καινούργια ἐλπίδα.

— Ναι, τὸ ξέρω, γιατί μᾶς τάλεγε. Εἶχε πάρει, λέει, νὰ μεγαλώσῃ ἕνα παιδί, ποῦ ἡ οικογένειά του, λέει, ποῦ τὸ εἶχε χαμένο, ἤθελε τώρα νὰ τὸ ξαναπαρῇ κι' αὐτός, λέει, ἦλθε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ τὸ βρῇ.

— Κι' ἡ οικογένειά;... Ἡ οικογένειά μου;...

— Ὅστε λοιπὸν ἐσὺ εἶσαι τὸ παιδί... τὸ εὐτυχισμένο παιδί, ποῦ ἔχει τόσο πλούσια οικογένεια!... Γιὰ νὰ σὲ ἰδῶ!

Καὶ μὲ κύτταξε τρέμοντας ὁλοένα.

— Σὰς παρακαλῶ, κυρία... Πῆτὲ μοῦ δσα ξέρετε! τῆς φώναξα γιὰ νὰ τ' ἀκούσῃ, μὰ μὲ φωνὴ βραχνή ἀπ' τὴ μεγάλη μου συγκίνηση.

— Μὰ δὲν ξέρω τίποτ' ἄλλο ἀπ' ὅ,τι σοῦ εἶπα, παιδί μου... θέλω νὰ πῶ μικρὲς μοῦ κύριε...

— Ὁ Μπαρμπερῆς δὲν σὰς εἶπε τίποτα σχετικὸ μὲ τὴν οικογένειά μου; Βλέπετε τὴν συγκίνησή μου, κυρία, τὴν ταραχὴ μου, τὴν ἀγωνία μου...

Σήκωσε πάλι τὰ χέρια τῆς ψηλὰ καὶ εἶπε:

— Τί δράμα! Τί δράμα!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μιά γυναίκα ποῦ φαίνεται σὰν ὑπερήλικη, μπηκε στὸ δωμάτιο ποῦ βρισκόμαστε. Κι' ἡ ξενοδόχος, ἀφίοντας ἐμένα, γύρισε κι' αὐτὴ καὶ τῆς εἶπε:

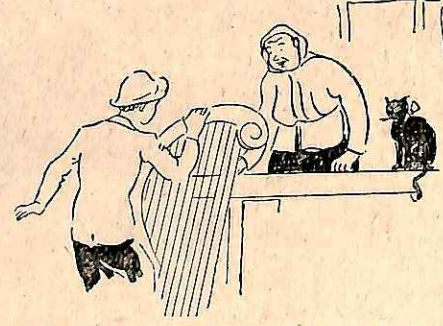
— Τί δράμα! Νά, αὐτὸ τὸ παιδί, αὐτὸς ὁ μικρὸς κύριος ποῦ βλέπετε, εἶναι κείνος ποῦ μᾶς ἔλεγε ὁ Μπαρμπερῆς. Ἐρχεται κι' ὁ Μπαρμπερῆς πιά δὲν ὑπάρχει. Φαντάσου δράμα!

Ὁ Μπαρμπερῆς λοιπὸν δὲν σὰς μίλησε ποτε γιὰ τὴν οικογένειά του; — Πολλὰς φορὲς, ἑκατὸ φορὲς! Μᾶς ἔλεγε πῶς εἶναι πλούσια οικογένεια.

— Καὶ ποῦ μένει; Πῶς ὀνομάζεται;

— Ἀ, ὅσο γι' αὐτὸ ὁ Μπαρμπερῆς δὲν μᾶς εἶπε ποτέ. Καταλαβαίνεις, παιδί μου, μᾶς εἶπε ποτέ. Ἦθελε νὰ πάρῃ μόνος του ὅλη τὴν ἀμοιβή. Ἐ, δίκιο ἦταν!... Καταλαβαίνεις, παιδί μου, γιὰ τὰ λεπτά...

Ναι, καταλαβαίνω! Καταλαβαίνω πολὺ καλὰ, δυστυχῶς, τί μοῦ ἔλεγε ἡ γρηά. Ὁ Μπαρμπερῆς, πεθαίνοντας, πῆρε μαζί του τὸ μυστικὸ τῆς οικογενείας μου, τῆς καταγωγῆς μου! Καὶ τώρα, ἀντὶ ἐλπίδες, ἀντὶ ὥραια ὄνειρα!

Στηρίχθηκα στὴν ἄρπα μου γιὰ νὰ μὴ πέσω!

— Σὲ σὰς δὲν εἶπε ὁ Μπαρμπερῆς; ἀλλὰ μήπως σὲ κάποιον ἄλλον εἶπε τίποτα περισσότερο;

Αὐτὴ τὴν ἐρώτησι μοῦ υπαγόρευσε ἡ ἀπελπισία μου. Ἀλλὰ ἡ ἀπάντησι ἦταν τὸ ἴδιο ἀπελπιστικὴ.

— Σὲ ποιὸν; Αὐτὸς ὁ πονηρὸς μποροῦσε νὰ ἐμπιστευθῇ σὲ κανένα τέτοιο μυστικὸ;

— Μὰ δὲν εἶδατε ποτε κανένα ἀπὸ τὴν οικογένειά μου νὰ ἐλθῇ νὰ τὸν ζητήσῃ;

— Ποτέ.

— Κανένα φίλο δικό του;

— Δὲν εἶχε φίλους ὁ Μπαρμπερῆς;

Ἐπῆσα τὸ κεφάλι μου μὲ τὰ δύο μου χέρια. Ἀλλὰ, ὅσο κι' ἂν ἐσκέφθηκα, δὲν βρήκα τίποτα γιὰ νὰ ὁδηγηθῶ. Ἐπειτα ἤμουν τόσο συγκινημένος, τόσο ταραγμένος, ὥστε ὁ νοῦς μου δὲν μποροῦσε νὰ δουλέψῃ καλὰ.

Ἡ γρηά, ἀφοῦ σκέφθηκε κι' αὐτὴ κάμποσιν ὥρα, μοῦ εἶπε:

— Μιὰ μέρα ἔλαβε ἕνα γράμμα... ἕνα γράμμα σουστημένο.

— Ἀπὸ ποιόν; Ἀπὸ ποῦ;

— Δὲν ξέρω. Ὁ ταχυδρόμος ποῦ τὸ δῶσε στὰ χέρια του. Δὲν εἶδα τὴν σφραγίδα.

— Δὲν μποροῦμε ἀρὰ γε νὰ βροῦμε αὐτὸ τὸ γράμμα;

Ἀφοῦ πέθανε, ψάξαμε σ' ὅ,τι εἶχε ἀφήσει ἐδῶ. Δὲν τὸ κάναμε βέβαια ἀπὸ περιέργεια, ἀλλὰ γιὰ νὰ εἰδοποιήσουμε τὴ γυναίκα του. Δὲν βρήκαμε τίποτα. Μὰ καὶ σὸ Νοσοκομεῖο δὲν βρῆκαν στὰ ρούχα του κανένα χαρτί! Κι' ἂν δὲν ἔλεγε πῶς ἦταν ἀπὸ τὸ Σιαδανόν, δὲν θάβρεαν νὰ εἰδοποιήσουν τὴ γυναίκα του ποῦ πέθανε.

Τὴν εἰδοποίησαν λοιπὸν τὴ μάννα-Μπαρμπερίνα;

— Μὰ βέβαια!

Σώπασα. Τί ἄλλο νὰ πῶ; Τί ἄλλο νὰ ρωτήσω; Οἱ γυναῖκες ἐκείνες ποῦ εἶχαν πῆ δὲν ἤξεραν. Δὲν ἤξεραν τίποτα! Κι' ἦταν φανερό πῶς εἶχαν κάμει ὅ,τι μποροῦσαν γιὰ νὰ μάθουν ἐκεῖνο ποῦ ὁ Μπαρμπερῆς ἤθελε νὰ κρατῇ μυστικόν...

Τὶς εὐχαρίστησα κι' ἐκίνησα γιὰ τὴν πόρτα.

— Καὶ ποῦ πᾶς τώρα; μὲ ρώτησε ἡ γρηά.

— Νὰ βρῶ τὸ φίλο μου.

— Ἀ, ἔχεις καὶ φίλο;

— Ἐχω.

— Μένει στὸ Παρίσι;

— Ὁχι, ἦλθαμε μαζί σήμερον.

— Καλὰ! ἂν δὲν ἔχετε ξενοδοχεῖο, ἐλάτε νὰ μείνετε ἐδῶ. Θὰ εἰσάσεται καλὰ, γιατί τὸ ξενοδοχεῖο μου, ὅχι πῶς θὰ τὸ καυχήθῃ, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν λέω, εἶναι φημισμένο γιὰ τὴν τιμιότητά του. Ἐπειτα, σκεῖται κι' αὐτὸ. Ἡ οικογένειά σου, ἅμα βαρεθῇ νὰ περιμένῃ ἀπάντησι ἀπὸ τὸ μακαρίτη, ποῦ θὰ τοῦ ξαναγράψῃ; Ἐδῶ βέβαια, ὅχι ἄλλοῦ. Κι' ἂν εἰσαι ἐδῶ ἐσὺ θὰ πάρῃς τὸ γράμμα καὶ θὰ ἰδῇς καὶ τὴν πόλι καὶ τὸ νομα κι' ὅλα. Βλέπεις λοιπὸν πῶς τὸ συμφέρο σου εἶναι νὰ κατοικήσῃς ἐδῶ. Τί ἡλικία ἔχει ὁ φίλος σου;

— Σχεδὸν τὴ δική μου, λίγο μικρότερος.

— Ἀπλάστῃ παιδί! Δυὸ παιδιά μονάχα στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ! Πόσες κακὲς γνωριμιές μποροῦν νὰ κάμουν! Ἀν πέσουν μαλιστα σὲ καμμιά λυκοφωλιά, σὲ ξενοδοχεῖο ἀπὸ κείνα ὅπου συχνάθουν παλαιάνθρωποι. Ἀ, τὸ δικό μου εἶναι καλόν, τίμιο, ἡσυχόν. Κι' ἡ γειτονιά εἶναι καλὴ, πολὺ καλὴ!

Δὲν πίστευα πῶς ἡ γειτονιά ἦταν τόσο καλὴ! Κι' ὅσο γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο, ἦταν βέβαια ἕνα ἀπὸ τὰ πῶ ἀκαθάρα καὶ τὰ πῶ ἀθλια ποῦ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἰθῇ στὸ Παρίσι. Ὡστόσο ἡ πρότασις τῆς γρηᾶς δὲν μοῦ φάνηκε ἀσχημὴ. Ἀλλως τε δὲν ἦταν ὥρα ἀκόμη γιὰ νὰ δευχθῶ δυσκόλως, οὐτε εἶχα βρῇ τοὺς γονεῖς μου, τὴν πλούσια μου οικογένεια, γιὰ νὰ πάω νὰ καθίσω μαζί τῆς σὲ κανέν' ἀπὸ τὰ ὥραια ξενοδοχεῖα τῶν δουλοπαροικῶν ἢ σὲ παλατάκι ποῦ θὰ κατοικοῦσε, ἂν ἔμενε διαρκὸς στὸ Παρίσι. Στὸ ξενοδοχεῖο «Καντάλ» τὸ ἐξοδόν μας δὲν θάταν πολὺ μεγάλο κι' εἰμαστε ἀκόμη ὑποχρεωμένοι ν' ἀποφεύγουμε τὰ μεγάλα ἐξοδα. Ἀ, τί δίκιο ποῦ εἶχε ὁ Μαντίτσιας ὅταν ἤθελε νὰ κε-

ρίσουμε χρήματα στὸ ταξίδι μας ἀπὸ τὸ Δρεζὺν στὸ Παρίσι! Τί θὰ γινόμαστε τώρα, ἂν δὲν εἶχαμε καμμιά εἰκοσαριά φράγκα στὴν τσέπη;

— Καὶ πόσο μᾶς νοικιάζετε ἕνα δωμάτιο, γιὰ τὸ φίλο μου καὶ γιὰ μένα; ρώτησα τὴ γρηά.

— Πέντε δεκάρες τὴν ἡμέρα, μοῦ ἀποκρίθηκε ἡ ἀκρίβεια;

— Πολὺ καλὰ! θὰ ξανάλθω ἀπόψε μὲ τὸ φίλο μου.

— Νωρὶς ὅμως. Τὸ Παρίσι εἶναι ἀσχημὸ τὴ νύκτα!

Ἐπρεπε νὰ βρῶ τὸ Μαντίτσια γιὰ νὰ γυρίσω μαζί του στὸ «Καντάλ», ἀλλὰ ἦταν πολὺ νωρίς ἀκόμη. Καὶ μὴ ἔχοντας τί ἄλλο νὰ κάμω, γιὰ νὰ σκοτώσω τὸν καιρὸ, μπηκα στὸ Βοτανικὸ Κήπο καὶ κάθησα σ' ἕνα πάγκο ὁλομόναχος. Ἦμουν κατακουρασμένος καὶ καταλυπημένος.

Τὶ ξαφνικόν, τί ἀσχημὸ τὸ πείσιμό μου! Ἐτοί λοιπὸν ἐγὼ θὰ δοκιμάζω ὅλες τὶς δυστυχίες, τὴν μιὰ κατὸν τῆς ἄλλης, καὶ κάθε φορὰ ποῦ δάκλων τὸ χέρι γιὰ νὰ στηριχθῶ, νὰ σταθῶ σὲ μιὰ καλὴ θέσι, ὁ κλῶνος ποῦ ἦθελε νὰ πιάσω, θὰ ἐσπαζέ στὰ δάκτυλά μου καὶ ῥαπέφτα; Κι' ἐτοί πάντα; Μὰ δὲν ἦταν μεγάλη, ἀπώτεστη κακοτυχία γιὰ μένα νὰ πεθάνῃ ὁ Μπαρμπερῆς τὴ στιγμὴ ἰσα-ἰσα ποῦ τὸν χρειαζόμουν, καὶ νὰ πεθάνῃ μάλιστα χωρὶς νὰ πῇ σὲ κανένα τῶνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ τῶν πατέρα μου βέβαια — ποῦ τὸ εἶχε δώσει ἐντολὴ νὰ ψάξῃ γιὰ νὰ μ' εὕρῃ;

Ἐνῶ συλλογίζεσθαι τὰ θλιβερά αὐτά, μὲ τὰ μάτια φουσκωμένα ἀπὸ κλάματα, ἐκεῖ στὴν ἀπόμωρη ἀκρὴ, κάτω ἀπὸ ἕνα πράσινο δένδρον ποῦ μ' ἐκόκκιζε μὲ τὴ σκιά του, ἕνας κύριος καὶ μιὰ κυρία, ἀκούοντο μὲν ἀπὸ ἕνα παιδάκι ποῦ ἔφερε τὸ καρροτσάκι του, ἦλθαν κι' ἐκάθισαν σ' ἕν' ἄλλο πάγκο, ἀντίκρου μου. Φώναξαν τότε τὸ παιδάκι, ποῦ ἀφῆσε τὸ καρροτσάκι του κι' ἔτρεξε κοντὰ τους μὲ χαρὰ. Ὁ πατέρας τὸ δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά του κι' ἀφοῦ τοῦδωσε στὰ μαλλιά του φίλιν καὶ ἀντήχησαν, τὸ παρέδωσε στὴ μητέρα του, ποῦ κι' αὐτὴ τὸ φίλησε πολλὰς φορὲς, στὴν ἴδια θέσι καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἐνῶ τὸ παιδάκι σπαρταροῦσε ἀπὸ τὰ γέλια, χαϊδεύοντας τὰ μάγουλα τῶν γονέων του μὲ τὰ παχουλά του χεράκια.

Ἐγὼ, βλέποντας τὴν εὐτυχία τῶν γονέων ἐκείνων καὶ τὴ χαρὰ τοῦ παιδιοῦ, ἀφῆσα τὰ δάκρυά μου νὰ τρέξουν. Ποτέ δὲν μ' ἐφίλησαν ἐμένα ἔτσι! Μποροῦσα τοῦλάχιστον νὰ ἐλμίζω πῶς θὰ μὲ φιλοῦσαν μιὰ μέρα; Τότε ποῦ ἦλθα ἐνῶ ἦταν πῆρα τὴν ἄρπα μου κι' ἀρχισα νὰ παίζω σιγά ἕνα βάλιν γιὰ τὸ παιδάκι, ποῦ κρατοῦσε τὸ χρονοῦ μὲ τὰ ποδαράκια του. Ὁ κύριος μ' ἐπλησίασε καὶ μοῦ ἔπεινε ἕνα μικρὸ νόμισμα ἀσημένιο! ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸ δέχθηκα.

— Ὁχι, κύριε, τοῦ εἶπα, σὰς παρακαλῶ, ἀφήστε μου τὴν χαρὰ ὅτι ἐπροξένησα μιὰ μικρὴ εὐχαρίστησι στὸ παιδάκι σας ποῦ εἶναι τόσο χαριτωμένο!

Μὲ κύτταξε τότε προσεκτικὰ. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔτρεξε ἕνας φύλακας ποῦ μ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες τοῦ κυρίου μ' ἀνάγκασε νὰ βγῶ ἐξω τὸ γρηγορότερον γιὰ νὰ μὴ μὲ στελεῖλη φυλακὴ ποῦ ἐτόλμησα νὰ παίζω στὸν Κήπο.

Κρέμασα τὴν ἄρπα μου στὸν ὅμο κι' ἐφυγα, γυρίζοντας κάθε τόσο πίσω μου νὰ βλέπω τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία, ποῦ μὲ παρακολουθοῦσαν μὲ βλέμματα γεμάτα συμπάθεια. Κι' ἐπειδὴ ἦταν νωρὶς ἀκόμη γιὰ νὰ πάω στὴ γέφυρα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ νὰ βρῶ τὸ Μαντίτσια, περιπλανήθηκα στίς προκουμαῖες τοῦ Σηκουάνα, βλέποντας τὰ τρεχούμενα νερά του.

Ἐθράδυσσε, ἀνίψαν τὰ γκάκια. Τράβηξα τότε γιὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, ποῦ οἱ θεόρατοι πύργοι τῆς ἔφεταν μαῦροι στὸν κατακόκκινον τῆς δύσης οὐρανόν. Ἐκεῖ ἀπέδω βρήκα ἕνα πάγκο, ὅπου ἔπασα κατασκαμμένον, σὰ νὰ εἶχα κάμει ἕνα μεγάλο ταξίδι μὲ τὰ πόδια, καὶ παραδόθηκε πάλι στοὺς θλιβεροὺς μου διαλογισμούς.

Ποτέ δὲν αἰσθάνθηκα τόσο κούρασι, τόσο ἐξάντλησι καὶ τόσο ἀπελπισία! Ὅλα γύρω μου κι' ὅλα μέσα μου τάβλεπα μαθρα.

Μέσα στὸ μεγάλο ἐκεῖνο Παρίσι, γεμάτο φῶς, θόρυβο, κίνησι, μοῦ φαινόταν πῶς ἤμουν περισσότερο μόνος κι' ἔρημος, παρὰ στοὺς κάμπους καὶ στοὺς λόγους.

Οἱ ἀνθρώποι ποῦ περνοῦσαν ἀπὸ κοντὰ μου γύριζαν κάποιον-κάποιον καὶ μ' ἐκύτταζαν. Ἀλλὰ τί μ' ἐμελε γιὰ τὴν περιέργειά τους ἢ τὴν συμπάθειά! Ποιὸν δὲν ἐσθίριζε ἐλπίδες στὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀδιαφόρων!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑΝ

Η ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Ὅταν ἀκούωμεν τὴν λέξιν Μετεωρολογία ἢ καὶ Ἀστρονομία, ἀμέσως ὁ νοῦς μας πηγαίνει εἰς τὴν πρόβλεψιν τοῦ καιροῦ καὶ ὅλοι ἔχουν νὰ ποῦν κάτι διὰ τὰς ἐπιστήμας αὐτάς ποῦ δὲν λέγουν «ποτέ τὴν ἀλήθειαν» καὶ «ὅλο ψέματα γράφουν γιὰ τὸν καιρὸν», ὅπως συνήθως λέγομεν ὅλοι εἰς τὰς περιστασεις αὐτάς. Καὶ συμβαίνει πολλὰς φορὲς ὥστε νὰ βρέχῃ εἰς ἕνα μέρος, ἐνῶ τὸ μετεωρολογικὸν δελτίον γράφει ὅτι ὁ καιρὸς θὰ εἶναι ἄβριος. Γι' αὐτὸ λέγομεν ὅτι «ποτέ δὲν βγαίνει σωστὴ ἡ πρόγνωση» ποῦ κάμνει τὸ Ἀστεροσκοπεῖον.

Προσθέτουμ μάλιστα πολλοὶ ὅτι οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ποιμένες καὶ ἄλλοι ἐργατικὸι ἀνθρώποι ἤμπορουν νὰ προβλέψουν τὸν καιρὸν τῆς ἐπομένης καὶ μεθεπομένης ἡμέρας πρακτικῶς καὶ μὲ ἀκρίβειαν πολὺ μεγαλύτεραν ἀπὸ ἐκείνην ποῦ ἔχουν οἱ ἐπιστήμονες μετεωρολόγοι. Καὶ πρέπει νὰ δηλοῦσιν ὅτι ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶναι ἐντελὴς ἐσφαλμένη. Διότι ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα ἀνθρώπων ἀγραιμῶν, ἀλλὰ πεπειραμένων, οἱ ὅποιοι προβλέπουν τὸν καιρὸν τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἢ καὶ τῆς μεθεπομένης μὲ πολλὰ μεγαλύτεραν βεβαιότητα ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας μετεωρολόγους. Ὁχι ὅμως καὶ ἀπὸ τοὺς ἀστρονόμους. Διότι κακῶς νομίζουν μερικὸι ὅτι οἱ ἀστρονόμοι παρατηροῦν μὲ τὰ τηλεσκόπια τί καιρὸ θὰ κάμῃ αὐρίον.

Αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου σωστόν. Οἱ ἀστρονόμοι μελετοῦν μόνον τὰ οὐράνια σώματα καὶ φαίνονται ποῦ γίνονται ἐξω ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς καὶ ὅχι καὶ μετεωρολογικὰ τοιαῦτα ποῦ συμβαίνουν μέσα εἰς τὸ ἀερίωδες περίβλημα ποῦ χωρίζει τὸν πλανήτην μας ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀστέρας. Ἀλλ' ἡ παρεξηγησις αὕτη ἔγινε, διότι τὰ ὄργανα τὰ μετεωρολογικὰ εἶναι τοποθετημένα εἰς μέρη ποῦ εὐρίσκονται Ἀστεροσκοπεῖα. Τὰ τελευταῖα ὅμως χρόνια ποῦ ἡ Μετεωρολογία ἔγινεν αὐτοτελὴς ἐπιστὴμὴ τόσο ἀπαραίτητη εἰς τὰς ἀεροπορικὰς συγκοινωνίας, ἵδρῦθησαν εἰδικὰ ἱδρύματα ποῦ λέγονται Μετεωροσκοπεῖα.

Ἀς ἔλθωμεν λοιπὸν τώρα εἰς τοὺς μετεωρολόγους διὰ νὰ ἰδωμεν πῶς αὐτοὶ «ἐτοιμάζουν» τὸ δελτίον προγνώσεως τοῦ καιροῦ, ποῦ δημοσιεύουν καθ' ἐκάστην αἱ ἐφημερίδες.

Εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν πλέον ἀπὸ 100 μετεωρολογικὸι σταθμοὶ οἱ ὅποιοι ἔχουν διάφορα μετεωρολογικὰ (ὅχι ἀστρονομικὰ) ὄργανα, μὲ τὰ ὅποια παρακολουθοῦν τὰς καιρικὰς μεταβολὰς τοῦ τόπου εἰς τὸν ὅποιον εὐρίσκεται ὁ σταθμός. Ὁ παρατηρητὴς τοῦ σταθμοῦ παρατηρεῖ π. χ. τὴν θερμοκρασίαν, τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν, τὴν διεύθυνσιν καὶ ταχύτητα τοῦ ἀνέμου, τὰ διάφορα εἶδη τῶν νεφῶν, τὴν διαύγειαν τῆς ἀτμοσφαιρίας κ.λπ., ὅλα δὲ αὐτὰ οἱ σταθμοὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὰ στέλλουν τηλεγραφικῶς τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέραν εἰς τὴν

Μετεωρολογικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας.

Οἱ ἐπιστήμονες τοῦ Κέντρου λαμβάνουν ραδιοηλεκτρογραφικῶς τὴν καιρικὴν κατάστασιν πολλῶν πόλεων τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅλα δὲ τὰ στοιχεῖα (τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ) τὰ ἀναγράφουν συμβολικῶς ἐπὶ ἐνὸς χάρτου, εἰς τὸν ὅποιον εἶναι τοποθετημέναι αἱ πόλεις ποῦ ἔχουν μετεωρολογικὸς σταθμούς. Κατόπιν χαράσσουν ἐπάνω εἰς τὸν χάρτην διαφόρους καμπύλας καὶ ὁ ἐπιστήμων μετεωρολόγος βγάζει τὸ «μετεωρολογικὸν δελτίον», τὸ ὅποιον ἀναφέρεται εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα. Ἐπομένως, εἶναι φυσικόν νὰ εἶναι κάπως γενικὸν καὶ ἀόριστον. Καὶ συμβαίνει πολλάκις ὥστε νὰ ἐπαληθεύεται τοῦτο διὰ πολλοὺς τόπους, ἐνῶ δι' ἄλλους δὲν βγαίνει σωστόν.

Συμπέρασμα: «Ἄρα οἱ μετεωρολόγοι δὲν ξέρουν τὸν καιρὸν», λέγουν μερικὸι. Θὰ εἶχαν δίκαιον εἰς αὐτό, ἂν ἔβγαιναν δελτία προγνώσεως τοῦ καιροῦ ἀναφερόμενα εἰς μικροτέρας περιοχάς, π. χ. κατὰ νομούς, ὅπως συμβαίνει εἰς ἄλλα κράτη, ὅποτε ἡ πρόγνωση εἶναι περισσότερον βέβαιον ὅτι θὰ πραγματοποιηθῇ. Ὅταν ὅμως τὸ δελτίον προγνώσεως τοῦ καιροῦ περιλαμβάνῃ μεγάλην περιοχὴν, δὲν ἤμποροῦμε μὲ εὐκολίαν καὶ μὲ προχείρους παρατηρήσεις νὰ βγάζωμεν ἐσφαλμένας κρίσεις.

Οἱ πρακτικοὶ παρακολουθοῦν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὰς καιρικὰς συνθήκας ἐνὸς περιορισμένου τόπου καὶ προβλέπουν τὸν καιρὸν διὰ τὸν τόπον αὐτόν, ἐπομένως εἶναι πιθανώτερον ὅτι ἡ πρόβλεψις τῶν θὰ ἐπαληθευθῇ.

Πρέπει ὅμως νὰ τονώσωμεν ὅτι ἀκόμη ἡ Μετεωρολογία εἶναι σχετικῶς πολὺ νέα ἐπιστὴμὴ καὶ μόλις τὰς τελευταίας δεκαετίας ἤρchiσε νὰ ἐξελιχθῇ μὲ μεγάλαν ταχύτητα καὶ ἤμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐπέτυχε πολλὰ μέχρι σήμερον, τὰ ὅποια διευκολύνουν τὰ ἀεροπορικὰ ταξίδια. Εἰς τὸν τομέα αὐτόν ἡ Μετεωρολογία προσφέρει σήμερον μεγάλας υπηρεσίας. Τὰ ἀεροπλάνα, προτοῦ ἀνυψωθῶν δι' ὠρισμένον ταξίδιον, περιμένουν τὴν κατάστασιν τοῦ καιροῦ ἀπὸ τὸν μετεωρολόγον, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου συχνὰ λαμβάνουν ραδιοηλεκτρογραφικὰ σχετικῶς μὲ τὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαιρίας. Πῶσα καὶ πῶσα δυστυχήματα ἀποφεύγονται, χάρις ε

«Τὰ οικονομικά μας είναι ἀ-
πόρροια δύο παραγόντων, τῆς
ἐργασίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέ-
ρου τῆς διὰ διαφόρων μέσων
προσκτήσεως πόρων ἐκ μέρους
τοῦ Δημοσίου...».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Νέο κορίτσι

Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

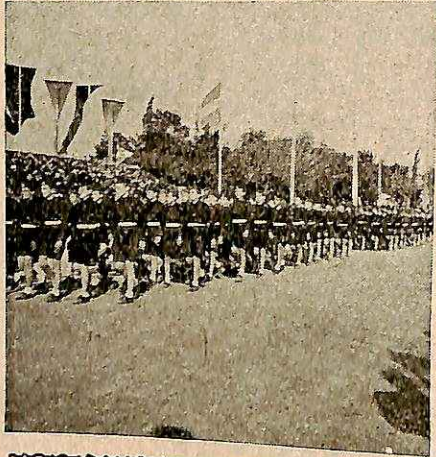
Μποροῦσε νὰ μὰς ἐπιρρίψη κανεὶς
καλοθελητὴς τὴ μομφή, ὅτι θέλουμε
ἐμεῖς οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια νὰ
ἀνακατευώμαστε παντοῦ. Νὰ μὰς κα-
τηγορήσῃ, ὅτι ἡ περιέργειά μας εἶναι
μεγάλη καὶ ὅτι ζητάμε νὰ θερίσουμε
ἐκεῖ πού δὲν σπείραμε.

Μποροῦσε νὰ μὰς πῇ, ὅτι οἱ θεσμοὶ
καὶ αἱ διατάξεις τοῦ Κράτους εἶναι
γιὰ τὸν κόσμο τῶν ἀνδρῶν καὶ ὅτι σὲ
μὰς ἀρκεῖ μόνο τὸ κέντημα καὶ τὸ
μαγειρεμα ἢ ἡ μὸδα καὶ ὁ κινημα-
τογράφος. Καὶ ὅμως πόσο ἄλλαν
οἱ καιροὶ! Τὸ σημερινὸ κορίτσι δὲν
ἔχει τόσο περιωρισμένη σκέψι καὶ δρᾶ-
σι, ὅπως πρὶν. Ἐνδιαφέρεται γιὰ ὅ, τι
γίνεται γύρω του κ' ἔμαθε νὰ κρίνῃ
καὶ νὰ νοιώθῃ τὴ σπουδαιότητα τῆς
ἐποχῆς.

Ξέρει, ὅτι κ' αὐτὸ σήμερα εἶναι ἑ-
νας παράγων μέσα στὸ σύνολο καὶ ὅτι
κάθε διάταξι καὶ κάθε νόμος ἀπευ-
θύνεται καὶ σ' αὐτὸ καὶ ζητεῖ τὴν κα-
τανόησι, τὴν ἀντίληψι καὶ τὴν συνεργα-
σία του. Εἴμαστε περήφανες οἱ σημε-
ρινὲς γυναῖκες, πού μπήκαμε καὶ μεῖς
σὺν σωστά μέλη, ὅχι μοναχὰ διακο-
σμητικὰ κομψοτεχνήματα, στὴ σημε-
ρινὴ κοινωνικὴ μας ζωὴ.

Μὰ γιατί αὐτὸς ὁ μεγάλος πρόλο-
γος; ἢ μὴ πῆτε.

Μιά ἀπόφασι τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰ-
κονομικῶν τῆς Ἑθνικῆς μας Κυβερνή-
σεως ἔγινε αἰτία νὰ μιλήσουμε σήμε-
ρα πάλι ἔτσι καὶ νὰ ξαναπούμε, ὅτι

Τώρα με τὴς νησιώτικες μέρες
τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος δὲν θὰ
ἦταν ἀσχημὸ νὰ δοκιμάσουμε αὐ-
τὴ τὴ συνταγή:

Δόσεις: ½ ὄκα κρεμμύδια,
125 δράμια ρύζι, 100 δράμια λά-
δι, 100 δράμια κληματόφυλλα, ἄ-
νισον, μαϊντανόν, ζωμὸν λεμονιοῦ,
ἀνάλογον ἀλάτι, πιπέρι, νερό.

Ἐκτέλεσις: Κόβουμε τὰ
κρεμμύδια ψιλά καὶ τὰ βάζουμε
με τὸ λάδι νὰ καθυρσοβιῶν (χω-
ρὶς ὅμως νὰ ξανθίσουν). Ἐν τῇ

μεταξὺ θέτουμε τὸ ρύζι νὰ μου-
σκεῖται σὲ νερό, τὸ στραγγίζουμε
καὶ τὸ προσθέτουμε, ἀνακατώνον-
τάς τὰ καλὰ 4-5 λεπτά τῆς ὥ-
ρας πάνω ἀπὸ τὴ φωτιά, καὶ
προσθέτουμε ὀλίγον κατ' ὀλίγον
τὸ ἀνάλογο νερό (ἕως 150 δρά-
μια). Ἀρπίζουμε ταῦτα ἐπὶ σιγα-
νῆς φωτιάς μέχρις ὅτου ἀπορρο-
φήθῃ τὸ νερό καὶ μισοψηθῇ τὸ
ρύζι, ὅποτε ρίχνουμε τὸν ἀνισον,

μαϊντανόν ἢ δυόσμον ψιλά κομμέ-
να, ὀλίγον ζωμὸν λεμονιοῦ καὶ τὰ
ἀποστρώμεν τῆς φωτιάς, ἀφοῦ δὲ
μισοκρυώσουν ἔχουμε τὰ κληματό-
φυλλα (παστά ἢ φρέσκα) ζεματι-
σμένα καὶ στραγγισμένα καλὰ
καὶ θέτουμε μίαν κουταλιάν τοῦ
γαλλικοῦ ἢ καὶ πλείοτερον γέμισι
εἰς ἕκαστον φύλλον, τυλίσομεν
αὐτὸ χωρὶς ὅμως νὰ τὸ σφίγγω-
μεν πολὺ διὰ νὰ μὴ μωρῇ τὸ ρύ-

ζι νὰ φουσκώσῃ εὐκόλα. Τοὺς θέ-
τομεν κατὰ στρώσεις ἐντὸς κατα-
λήλου κατασφάλας, τοὺς ἀλατίζο-
μεν ὀλίγον, ἐπιθέτομεν κατόπιν ἑ-
να πιάτο ἐπ' αὐτῶν διὰ νὰ τοὺς
συγκρατῇ, προσθέτομεν ἀκόμη 100
δράμια σχεδὸν νερό, σκεπάζομεν
τὴν κατασφάλα καὶ τοὺς θέτομεν
νὰ σιγοβράσουν ὀκτὼ, μέχρις ὅτου
ἀπορροφήθῃ ὅλο τὸ νερό, προσέ-
χοντες ὅμως νὰ μὴ πιάσουν. Τότε
ἀποστρώμεν τότε ἀπὸ τὴν φωτιά
καὶ ἀφοῦ μισοκρυώσουν τοὺς σερ-
βίρομεν ἐντὸς πιατέλας.

Γιαλατζὴ ντολμάδες

εἴμαστε πάντα μέσα στὸ πλαίσιο κάθε
σκέψεως καὶ κινήσεως πού πολεμάει
γιὰ τὸ καλὸ τοῦ λαοῦ μας.

Ἡ ἀπόφασι αὕτη, πού εἶναι σὰν
ἕνα ψηφὶ στὸ μεγάλο ἔθνικὸ μωσαϊκό,
πού φιλοτεχνεῖ ὁ Ἀρχηγός μας με-
τούς ἀξιους συνεργάτες του θέτει σὲ
ἐφαρμογὴ τὴν περιουλογοὶ καὶ τὸ μά-
ζεμα κάθε εἶδους ἀπορριμμάτων ἀ-
χρήστου χαρτοῦ, ἀπὸ ἐφημερίδες, πε-
ριοδικὰ, περιτυλίγματα, χαρτόνια.

Καμιά μας δὲν πρέπει νὰ σηκώσῃ
περήφανα τὰ φρύδια καὶ νὰ παραξε-
νευθῇ. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τόσο μι-
κρό, ὅσο τὸ φαντάζεται κανεὶς στὴν
πρώτη ματιά. Εἶναι ἕνα βασικὸ μέ-
τρο οἰκονομίας. Καὶ τὸ σημερινὸ μας
Κράτος ζητεῖ ἀπὸ τὸ κάθε τι νὰ αὐ-
ξήσῃ τὴ λαϊκὴ περιουσία, πού εἶναι
περιουσία ὅλων μας συνολικά.

Ἄν μπορούσαμε νὰ κάνουμε μιὰ πρόχειρη
στατιστικὴ τῶν ἀπορριμμάτων χαρτοῦ
πού καταστρέφεται κάθε χρόνον στὴ
χώρα μας θὰ βλεπάμε μὲ ἐκπλήξι, ὅτι
σεβαστὰ ποσὰ χάνονται στὸ δρόμο τῆς
καταστροφῆς. Μπορεῖ ἄλλες ἐποχές
καὶ καλύτεροι καιροὶ νὰ ἐπέτρεπαν
τὴ σπατάλη σ' ἕνα σπῆτι ἢ σ' ἕνα Κρά-
τος, ὅμως σήμερα μὰς ἐπιβάλλεται ἡ
κάθε δυνατὴ οἰκονομία, ἡ κάθε σοφὴ
πρόβλεψι. Ξέρουμε ὅτι τὸ Κράτος μας
σήμερα μοιάζει μ' ἐκεῖνες τὶς σφιγτὲς
νοικοκυρές πού τὸ λαϊκὸ στόμα λέγει
ὅτι «κ' ἀπὸ τὸν τράγο βγάζουν γά-
λα», δηλαδὴ ὅτι κάνουν τὰ ἀδύνατα
δυνατά.

Μὲ τὴν ἀπόφασι αὕτη ἐγκαινιάζεται
ἴσως μιὰ σοφὴ σειρά ἀπὸ μέτρα, πού
θέλουν νὰ φυλάξουν τὴν ἀνεξαρτησία
μας καὶ τὴν κάθε δυνατὴ οἰκονομικὴ
μας εὐρωστία.

Ξέρουμε, ὅτι γιὰ τὴν κατασκευὴ
χαρτοῦ μὰς χρειάζεται ξυλάλευρο
καὶ ξυλόπαστα πού εἰσάγουμε πάντα
ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν. Αὐτὸ δὲν μὰς ἔ-
μελλε πρὶν, ὅπως καὶ στὸ σπῆτι μας
δὲν μὰς ἔμελλε τὸ ἀπεριόριστο ξόδε-
μα τῆς ζάχαρης. Δὲν ξέραμε τὴ ξυλό-
παστα καὶ δὲν μαθαίναμε πὼς ἔρχεται
ἀπὸ τὴ Σουηδία. Τώρα ὅμως πρέπει
νὰ τὸ μάθουμε. Πρέπει ἀκόμα νὰ μά-
θουμε, πὼς γιὰ μιὰ τέτοια εἰσαγωγὴ,
πού θὰ κάνῃ δυνατὴ τὴ χαρτοποιία
στὰ ἐργοστάσιά μας εἴμαστε ἀναγκα-
σμένοι νὰ βγάλουμε συνάλλαγμα,
χρῆμα ἑλληνικόν, πού σήμερα χρειαζό-
μαστε νὰ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Εἶναι ἀπαραίτητο λοιπὸν νὰ περιο-
ρίσουμε τὴν εἰσαγωγὴ τοῦ ξυλάλευ-
ρου ἢ τῆς ξυλόπαστας. Γιὰ νὰ μὴ χω-
λαίνῃ ὅμως ἡ βιομηχανία μας σ' αὐτὸ

τὸ εἶδος εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴ βοηθῇ-
σουμε ὅσο μπορούμε, ὅσο εἶναι δυνατό.

Θὰ τῆς δίνουμε τὰ ἀπορρίμματα
τοῦ χαρτοῦ, πού πρὶν πήγαιναν χα-
μένα. Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες, οἱ νοικοκυ-
ρές, τὰ κορίτσια, πού νοιώθουν τὴ σο-
βαρότητα τῶν καιρῶν δὲν θ' ἀφήσουν
οὔτε ἕνα κομματάκι χαρτοῦ νὰ πάῃ
χαμένο. Τετράδια παλιά, χαρτόνια
ἀπὸ κουτιά, περιοδικὰ διαβασμένα,
ἀκόμα ἴσως καὶ... κίτρινισμένες ἑ-
ρωτικὲς ἐπιστολὲς τῆς γαλαρίας μας ἂς
προσφέρουν τὴν ὑπηρεσία τους τὴν πα-
τριωτικὴν.

Νὰ ξέρετε πόσο σοφὴ εἶναι ἡ πα-
ρομία τοῦ λαοῦ: «φασοῦλι φασοῦλι,
γεμίζει τὸ σακκοῦλι!». Ἡ Ἑθνικὴ Ὀρ-
γάνωσις τῆς Νεολαίας, στὴν ὁποία
ἀνετέθη ἀπὸ τὸν ὑπουργὸ τῶν Οἰκονο-
μικῶν ἡ τιμητικὴ αὕτη ὑπηρεσία θὰ
ἀποδείξῃ ἀκόμα μιὰ φορὰ πὼς ξέρει
τὴ βαθειὰ σημασία τῆς νοικοκυρεμέ-
νης αὐτῆς ρήτρας.

Σὰν ἕναν τίτλο θὰ νοιώσῃ τὴν προ-
τίμησι αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ θὰ δικαιώσῃ τὶς ἐλπίδες
του. Γιατὶ αὕτη ἡ σημερινὴ νεότης
ἀναλαμβάνει μὲ θάρρος καὶ μὲ πεί-
σμα φέρει σὲ τέλος ὅ, τι ἀνέλαθε. Ἐ-
νας στρατὸς ἀγωνιστικὸς πού θὰ πο-
λεμήσῃ μὲ ὅλο του τὸν ἐνθουσιασμό,
ὅπως συνήθως, στὶς πρώτες γραμμὲς
δου καὶ δότταν καλεῖται, σήμερα στὸ
μάζεμα τῶν ἀπορριμμάτων τοῦ χαρ-
τοῦ, αὐριο σ' αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο μὲ μεγάλῃ
αὐταπάρνησι ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὴν
ἐθνικὴν μας εὐημερία. Ἐμεῖς τὰ κορί-
τσια δὲν θ' ἀφήσουμε οὔτε ἕνα κομμα-
τάκι χαρτὶ νὰ χαθῇ, ἀφοῦ πρόκειται
νὰ βοηθήσουμε τὴν Πατρίδα. Σ. Καρ.

τὴν τεχνολογίαν

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Τὸ βράδυ πού δὲν ἔχουμε τὸν ἥλιο
φωτίζουμε τὰ σπῆτια μας ἢ τὰ κατα-
στήματα μὲ διαφόρους τρόπους.
Τὸ μάτι προσαρμόζεται θαυμάσια στὸ
διάχυτο φῶς τῆς ἡμέρας, διὰ τοῦτο
καὶ καλύτερος τεχνικὸς φωτισμὸς εἶ-
ναι ἐκεῖνος πού μοιάζει περισσότερο
μ' αὐτό.

Σώματα τὰ ὁποῖα καίόμενα μὰς
φωτίζουν μπορεῖ νὰ εἶναι:

1ον) Σ τ ε ρ ε α, 2ον) Ὑ γ ρ α
καὶ 3ον) Ἀ ε ρ ι α.

Στὴν πρώτη κατηγορίᾳ ὑπάγονται
ὅλα τὰ στερεὰ σώματα θάνατοι, κλα-
διὰ κλπ. τὰ ὁποῖα καίόμενα μὰς φω-
τίζουν.

Ἀλλὰ ὁ φωτισμὸς αὐτὸς ἔχει πολ-
λὰ μειονεκτήματα. Εἶναι πρόχειρον
καὶ στιγμιαίον μέσον φωτισμοῦ. Ὅταν
καίγεται ἕνα ἀντικείμενον καταναλί-
σκει ὀξυγόνον πού εἶναι ἀπαραίτητο
γιὰ τὸν ὀργανισμὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ
σηματίζει διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος,
ἀναδίδει καπνοῦς, καὶ τέλος ἡ φλόγα
εἶναι ἀσθενὴς καὶ τρεμοσθῆναι, ἐπο-
μένως κουράζει τὰ μάτια.

Ὑγρὰ καύσιμα εἶναι, τὸ λάδι, πε-
τρέλαιον, οἰνόπνευμα, βενζίνη κλπ.
Ὁ λ ὕ γ ν ο ς πού καίγεται μὲ λάδι ἑ-
λαίων ἢ καὶ μὲ ἄλλα φυτικά λάδια
μὰς δίνει λίγον φῶς πού τρεμοσθῆναι
καὶ καταναλίσκει τὸν ἀέρα τοῦ δω-
ματίου.

Ἀ σ ε τ υ λ ῖ ν η. Ἐχει μεγάλη φω-

τιστικὴ ἱκανότητα, καίει μὲ λευκὸ φῶς
καὶ δὲν εἶναι κατάλληλη νὰ φωτίσῃ
κλειστοὺς χώρους, διότι μυρίζει καὶ
ἐνοχλεῖ τ' ἀναπνευστικὰ ὄργανα. Ὁ
δὲ φωτισμὸς τῆς δὲν εἶναι σταθερὸς.

Π ε τ ρ ε λ α ῖ ο ν. Εὐρίσκεται σὲ
μεγάλῃ ποσότητι σὲ ὠρισμένα μέρη
τοῦ ἐδάφους. Ἐξέρχεται ὡς ἀκάθαρ-
τον τὸ ὅποιον ἐπεξεργάζονται κατὰ
ὠρισμένον τρόπο καὶ τότε μόνον εἶναι
κατάλληλο γιὰ φωτισμό.

Φωτίζει καίόμενον μέσα σὲ εἰδικὲς
λάμπες, πού τὶς χρησιμοποιοῦν σὲ μέ-
ρη πού δὲν ὑπάρχει ἡλεκτρισμός.

Γιὰ νὰ λειτουργοῦν καλὰ οἱ λάμ-
πες αὗτες, ἀπαραίτητο εἶναι νὰ κα-
θαρίζονται καὶ νὰ βράζονται μὲ νερό
καὶ σόδα οἱ μηχανεῖς τους, γιὰ νὰ μὴ
φράζωνται οἱ τρύπες, ὥστε νὰ κυκλο-
φορῇ ἐλεύθερα τὸ ἀπαιτούμενον ρεῦ-
μα ἀέρος.

Καλύτερες εἶναι οἱ λάμπες μὲ
στρογγυλὸ φυτίλι, αὗτες δίδουν κα-
λύτερον φῶς. Ἡ λάμπα καταναλίσκει
τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου.

Φ ω τ ῖ σ τ ῖ κ ο ν ο ἰ ν ὄ π ν ε υ μ α.
Καίει σὲ λάμπες μὲ φυτίλι ἢ μὲ ἀμι-
αντο, δίδει λευκὸ καὶ ἄφθονο φῶς.
Ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως εἶναι προτιμώ-
τερον τοῦ πετρελαίου, ἀλλὰ κοστίζει
ἀκριβὰ καὶ εἶναι ἐπικίνδυνον.

Φ ω τ α ἔ ρ ῖ ο ν. Ὁ διὰ φωταερίου
φωτισμὸς εἶναι ὁ καλύτερος ἀπὸ ὅ-
σους ἀναφέραμε ὡς τώρα. Δίδει ἄ-

φθονον καὶ λευκὸν φῶς, εἶναι καλὸν
καύσιμον γιὰ φωτισμόν, εἶναι ὅμως
ἐπικίνδυνον, διότι δύναται ἐὰν ξεφύγῃ
ἀέριον ἀπὸ τὸν σωλῆνα νὰ προκαλέσῃ
δηλητηρίασιν ἢ καὶ ἐκρήξιν.

Κι' αὐτὸ, ὅπως ὅλα τ' ἄλλα εἶδη φω-
τισμοῦ, καταναλίσκει τὸν ἀέρα τοῦ
δωματίου.

Εἶναι δυνατόν ὅμως νὰ ἐξουδετερώ-
σωμεν ἐν μέρει τὰ μειονεκτήματα τοῦ
τεχνικοῦ φωτισμοῦ διὰ τοῦ καλοῦ ἀε-
ρισμοῦ τῶν δωματίων.

Ἡ λ ε κ τ ρ ῖ σ μ ὁ ς. Τεῖνει ν' ἀντι-
καταστήσῃ ὅλα τὰ εἶδη τοῦ τεχνικοῦ
φωτισμοῦ. Εἶναι ὁ ὑγιεινότερος φωτι-
σμὸς μετὰ τὸν φυσικόν. Πρέπει μόνον
νὰ δίδεται προσοχὴ στὴν καλὴ ἐγκα-
τάστασι, διότι μποροῦν νὰ συμβοῦν ἄ-
τυχήματα.

Τὸ φῶς ἀπ' τὶς φωτιστικὰς πηγὰς τοῦ
ἡλεκτρισμοῦ δὲν πρέπει ν' ἀπευθύνε-
ται ἀπ' εὐθείας στὰ μάτια μας, ἀλλὰ
πρὸς τὴν ὀροφὴν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ δια-
χέεται, γιὰ νὰ φωτίσῃ ὁμοιόμορφα
ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ δωματίου (αὐτὸν
τὸν σκοπὸν ἔχουν τ' ἀμπαζοῦρ κ' οἱ
γαλακτοχρωμοὶ λαμπτήρες). Ἐπίσης
ἕνας χώρος φωτίζεται καλύτερα, ὅχι
μὲ μιὰ συγκεντρωμένη φωτιστικὴ πη-
γὴ (π. χ. μιὰ λάμπα δυνατὴ στὸ μέσον
τοῦ δωματίου) ἀλλὰ μὲ περισσότερες
φωτιστικὰς πηγὰς μικροτέρας ἐντά-
σεως.

Τὸ λάδι λοιπὸν εἶναι
τροφὴ ἐκλεκτὴ, τὴν ὁποίαν
ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες πρέπει
νὰ προτιμῶμεν, ἐφ' ὅσον εἶ-
ναι πολὺ φθινότερον καὶ ἡ
πατρίδα μας εἶναι πλουσία
σ' αὐτήν.

Πρέπει ὅμως νὰ τρώγε-
ται ὡμὸ σὲ σαλάτες ὡμές ἢ
βρασμένες ἀκόμη καὶ στὰ
ἄσπρα, ψάρια βραστά, καὶ
ὅπου ἄλλοι εἶναι δυνατόν,
νὰ μὴ ρίπτεται τὸ λάδι στὸ
βράσιμο, ἀλλὰ ὡμὸ στὸ
πιάτο τοῦ καβένος. Τὸ λάδι
μαγειρευόμενον χάνει ἀπὸ
τὴν ἀξίαν του, διότι λόγω
τῆς ὕψηλης θερμοκρασίας
εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλε-
ται, καταστρέφονται οἱ δια-
στάσεις καὶ οἱ βιταμίνες
του, γίνεται δὲ ἀκόμη καὶ
πολὺ δύσπεπτο.

Τὸ λάδι τὸ ραφινარიσμέ-
νο καὶ ἀποστειρωμένον πρέ-
πει νὰ τὸ ἀποφεύγωμε, διό-
τι δὲν περιέχει οὔτε ἴχνος
βιταμίνης καὶ εἶναι καὶ
δύσπεπτο. Δὲν συμβαίνει
ὅμως τὸ ἴδιον μὲ τὸ διῶλι-
σμένο. Αὐτὸ ἀπλῶς περνᾷ
ἀπὸ στρώμα βάμβακος καὶ
καθαρίζεται ἀπὸ τὶς ἐξέ-
στερες οὐσίες.

* ΤΟ ΛΑΔΙ *

γεῦσιν καὶ ὁσμὴν δυσάρε-
στον.

Διὰ νὰ ἐπιτύχωμε λάδι
εὐπεπτο καὶ καλὸ ἀπαιτοῦν-
ται πολλὰς φροντίδες καὶ
πρῶτα ἀπὸ ὅλα οἱ ἐλῆες
νὰ εἶναι ὠριμες, φρεσκο-
κομμένες, γερές, καθαρές,
τὸ ἐλαϊοτριβεῖον καθαρὸν,
νὰ πιέζονται οἱ ἐλῆες χω-
ρὶς ζεστὸ νερό, νὰ ἀποχω-
ρίζεται τὸ λάδι ἀπὸ τὸ κα-
τὰκάθισμα γρήγορα καὶ νὰ
ἀκολουθοῦν πολλὰς μεταγ-
γίσεις. Ἀκόμη νὰ διατηρῇ-
ται σὲ δοχεῖα εἴτε πηλινὰ
εἴτε τενεκεδένια ἀλλὰ κα-
θαρά, μακριὰ ἀπὸ κάθε τι
πού μυρίζει διότι ἀπορρο-
φᾷ εὐκόλα μυρωδιὰ καὶ
νὰ βουλλώνεται μὲ φελλὸ
τυλιγμένο σὲ πανί.

Κατὰ τὴν διατήρησίν του
πρέπει νὰ φυλάσσεται ἀπὸ
φῶς, ἀέρα καὶ νὰ διατηρῇ-
ται σὲ ἀποθήκη θροσερὰ
καὶ εὐάερη. Ἀλλὰ ἂν δὲν
ληφθοῦν αὐτὲς οἱ φροντίδες
θὰ ἔχωμεν λάδι κατωτέρας
ποιότητος, τὸ γνωστὸ μὲ τὸ
ἄσπρο τασιγόν, πού καίει
στὸ λαϊμό, διότι ἔχει μεγά-
λην δέυττητα, εἶναι θολὸ καὶ

ἀπαῖσιο στὴ γεῦσι καὶ στὴν
ὁσμὴ. Ἡ μεγάλη δέυττης
του ἐξουδετερώνεται ἐν ῥί-
ξωμε στὸ λάδι μαγνησία,
ἀσθεστον ἢ ἀμιωνία.

Τὸ λάδι νοθεύεται μὲ ἑ-
λαία κατωτέρας ποιότητος,
μὲ σπορέλαια ἰδῶς. Τὸ κα-
λὸ παρασκευασμένο λάδι,
τὸ ἀγνόν, εἶναι ἀσυγκρίτως
προτιμώτερον γιὰ τὸ δικόν
μας ἥπιον κλίμα, ὅχι μόνον
ἀπὸ τὸ λίπος τὸ χοιρινόν ἢ
τὸ βόειον, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ
ἀπὸ αὐτὰ τὰ βούτυρα τοῦ
ἐμπορίου, τὰ ὁποῖα σπανί-
ως βρίσκει κανεὶς σήμερα
ἀπολύτως ἀγνά.

Περιέχει ἐκτὸς τῶν δια-
στάσεων, τῶν οὐσιῶν δηλ.
πού διευκολύνουν τὴν πέ-
ψιν, ἄλλα καὶ τὴν ἀντι-
ραχτικὴν βιταμίνην Δ, ἡ
ὁποία εἶναι τόσο ἀπαραίτη-
τὴ ἰδίως γιὰ τὰ μικρὰ παι-
διά, ὡς βιταμίνη τῆς ἀνα-
πτύξεως, καὶ ἡ ὁποία λεί-
πει μερικὲς φορές καὶ ἀπὸ
αὐτὸ τὸ βούτυρο τὸ φρέσκο,
ὅταν αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ
ζῶα πού δὲν τρέφονται μὲ
χορτάρι πράσινο ἀλλὰ μὲ
χόρτο ξηρό.

Δεν ξέρω αν λογαριαστή κανενας ρωμαντικός, σαν καθίσω να μιλήσω για την 'Αγάπη, μέσα σε μιαν εποχή τυραννισμένη και σκληρή, που το μισό επλήγωσεν αγιάτρευτα τις καρδιές των ανθρώπων και τους έκαμε ν' ακολουθήσουν έσφαλμένους δρόμους για να λύσουν τις διαφορές και τα προβλήματα τους διαφορετικά.

Ήθελα να μπορούσα να τονίσω ένα διδραμίο προς αυτή την παραμερισμένη 'Αγάπη, που ξεχάστηκε στο περιθώριο, να της πλέξω ένα στεφάνι από ανοιξιάτικα ρόδα, να νομίζω πως αυτό είναι δυσκολώτατο. Θα χρειάζονταν ίσως το ταλέντο του Μπετό-βεν, για να γράψω κανέναν επά-νω στο πεντάγραμμο, με τη θεία γλώσσα των ήλων, μια γλυκύτατη συμφωνία, για κάτι που είναι απίστευτα ωραίο κι' ευγενικό, που μοσκοδολεί, και είναι τυρ-φερό σαν τα πρώτα φθινοπωρινά κυκλάμινα.

Μιλώντας για την αγάπη, στέ-κεται κανείς με απέραντη λα-τρεία εμπρός στη διδασκαλία, στο βίο του 'Οραματιστού της Βηθλεέμ. 'Ο γλυκός Ναζωραίος έκαμε την αγάπη κοσμοθεωρία και δεν κατέκτησε τον κόσμο με την υλική δύναμη, μόνο έσηκωσε ψηλά, πάνω απ' τα πλήθη που τον ακολουθούσαν, την κατασπρη σημαία της.

Εμπρός απ' τα πλήθη που κι-νούσαν πίσω απ' το Χριστό, έ-διδαν το υπερούσιο δράμα της και ζέστανε τις καρδιές. 'Ε-διδαν απλή και γλυκεία, όλο καταδεχτικότητα, και τα χέρια της ήταν γεμάτα από πλούσια δώρα και από γινομένους καρ-πούς της γης.

Έτσι λοιπόν ήρθε. "Ενα κο-πάδι περιστερία επέταξαν πάνω απ' τις στεριές και πάνω απ' τις ακύμαντες θάλασσες, κι' έτρα-γουδούσαν γλυκόλογα, κι' έγιναν οι κάμποι χλοεροί, σιτοφόροι, κι' ανάδρυσαν τ' άκρατα νερά τους δρόστες βρυσηνές για τους στρατοκόπους.

Μια αιώνια ανοίξει χαμογέλα-

Η ΠΝΟΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΛΩΣΥΝΗΣ

σε μ' όλα τα πουλιά και τα λου-λούδια της, κι' έκαμε ν' ανθί-σουν οι καρδιές των ανθρώπων άσπρα τριαντάφυλλα. "Εγινε α-λήθεια, κάτι σπουδαίο και ση-μαντικό, είχε ύψωθεί σαν φλογι-σμένο μετέωρο το ευγενικότερο συναίσθημα του ανθρώπου, κι' έ-γινε από κείνη την ώρα Σύμβο-λο και 'Ιδανικό.

Ήταν ο Χριστός, που ευα-γγελίζονταν ένα νέον κόσμο. 'Ο γαλαζέρος ήλιος της Δικαιοσύνης σηκωνότανε μεσουράνα, κι' έ-κανε τα πάντα ν' αστράφτουν και να πεντοβόλουν ένα φως χρυσό και γαλαζίο.

Είπε λυπηρό, που μέσα στις αντιγνώμεις των αιώνων, οι αν-θρώποι, αναζητώντας την αιώνια αλήθεια, πλανήθηκαν σ' απέραν-τες σπλογιμένες ερήμους και πέ-ρασαν πλάι από θλιδέρους γκρε-μούς και κακοτοπιές.

Όμως ο Χριστός κάθεται εν δυνάμει της 'Αγάπης και τους περιμένει. Είναι πάντα γεμάτος καλωσύνη και πραότητα, γι' αυ-τούς τους παραστρατημένους, πε-ριμένει μ' όλανοιχτή άγκαλιά, έ-τοιμος να συγχωρήσει τους πάν-τας και τα πάντα.

Τι μεγάλο πράγμα είναι, λοι-πόν, αυτή η 'Αγάπη στην πλα-τεία της έννοια. Δεν ζητά τιπο-τα για λογαριασμό της, είναι καθορή, όπως τα νέα πέταλα των ρόδων, ανιδιοτελής, ζέρει πάντα να δίνει και να θυσιάζε-ται, κι' ο άνθρωπος προσφέρει ολοκαύτωμα την ύπαρξί του στην άγια ιδέα της. "Αν έλειπε απ' τον κόσμο, η γη θα ήταν θλι-θερά σκοτεινή κι' έρημη, θα ή-ταν σαν να βασίλειε για πάντα ο ήλιος, και τ' αστέρια θα φυλ-λορούσαν, σά φύλλα το φθι-νοπώρο.

Ή 'Αγάπη είναι ένα στοιχείο

άπαραίτητο μέσα στη ζωή μας. "Εχουμε τόση ανάγκη απ' τους άλλους. Το άτομο έξω από την κοινωνία είναι, καθώς έλεγαν ο Σταγίριτης φιλόσοφος, η θηρίο ή Θεός. "Οτι δεν μπορεί να κά-μη ο ένας, το επιτυγχάνει ή συνεργασία των πολλών.

Κι' η αγάπη είναι που κάνει τον άνθρωπο να καταπνίξει τον εγωισμό του και το άτομικό του συμφέρον, που αντιμάχεται τις περισσότερες φορές στο συμφέ-ρον των πολλών.

Απ' την 'Αγάπη αναδύθηκαν όλα τα μεγάλα έργα που έσυ-κινισαν τους αιώνες, κάθε με-γάλη πράξις είχε νομίζω κίνη-τρο την 'Αγάπη, όποια κι' αν είναι, είτε 'Αγάπη προς τον αν-θρώπο είναι αυτή, είτε προς την Πατρίδα, είτε είναι στοργή.

Κάθουμαι και συλλογιέμαι τους ανθρώπους που κλείστηκαν μέσα σ' ανήλιαγα εργαστήρια, κι' απαρνήθηκαν κάθε πρόσκαι-ρη απόλαυση και χαρά, για να ανακαλύψουν ένα άγνωστο μι-κρόβιο που τυραννεί την ανθρω-πινή γενιά, ή ν' ανακαλύψουν έ-να φάρμακο που θα ανασκουφή-χιλιάρδες ανθρώπους από μια φρικαλέα αρρώστεια. Τις πιο πολλές φορές απογοητεύονται οι ίδιοι εκεί μέσα, θυσία στο βωμό της ιδέας τους, όμως αυτό δεν έχει καμιά σημασία. Είναι η 'Αγάπη που οδηγεί όλους αυτούς τους επιστήμονες και τους οδη-γεί σίγουρα και φωτεινά, όπως μια φορά το άστρο της Βηθλεέμ έφώτισε τη στράτα των Μάγων.

Ή 'Αγάπη είναι πάλι που κά-νει το δράμα της μοναξιάς του ανθρώπου ύποφερτο και απαλώ-τερο, είναι αυτή που μας βοηθά να σπάσουμε τα θλιδέρη δεσμά της.

Γιατί πιστεύω πως η τραγική

μοίρα του ανθρώπου είναι να ρ-χεται στη ζωή ολόμυθος, σαν ένα πλοίο μέσα στον ώκεανό και ν' αναζητά σ' όλη του τη ζωή έναν άνθρωπο να επικοινωνήσει ψυχικά μαζί του. Κι' αυτό που μας βοηθά να σπάσουμε τα δε-σμά της μοναξιάς μας είναι η 'Αγάπη και η Τέχνη.

Γιατί κι' η Τέχνη είναι 'Αγάπη. Είναι οι διαλεχτοί, που έση-μάδεψαν ο Θεός με τη σφραγίδα της δημιουργίας, και που έτρα-γουδούσαν με το πεντάγραμμα, με τη σμίλη, με το λόγο, και με το χρώμα, τις χαρές και τις πίκρες της γης.

Επειτα η Τέχνη είναι ένας α-ληθινός απόστολος 'Αγάπης. Θυ-μούμαι πάντα τόσο ζωηρά τι έ-γραψε σχετικά ένας Γάλλος Α-καδημαϊκός στην περίφημη Σκαν-διναυή λογοτεχνία Λάγκερλεφ, που πέθανε τις προάλλες: "Α-γαπώ τόσο πολύ τον τόπο σου, Σέμα Λάγκερλεφ, έγγραφε, από τότες που έδιάδασα τα έργα σου". "Ενας δικός μας πάλι λο-γοτέχνης είπε πως οι καλύτεροι προδευταί των κρατών είναι τα βιολιά.

Ή 'Ελλάδα, η Χώρα του ω-ραίου και του καλού, έκαμε πάν-τα την 'Αγάπη σύμβολο και ιδαν-ικό. Προσωπικά πιστεύω πως ο Παρθενώνας που ύψώνει το άση-μιο κάλλος του κάτω από την αίθρια του ελληνικού ουρανού είναι έργο 'Αγάπης.

Σήμερα πάλι το Κράτος της 4ης Αυγούστου έσήκωσε πάνω στην 'Ελλάδα τη σημαία της 'Αγάπης και της Συγγνώμης. Μέσα απ' τους λόγους κι' απ' τα έργα του 'Αρχηγού φαίνεται αυτό ολόκληρα.

Και μέσα στις ατέλειωτες φά-λαγγες της Νεολογίας το δέντρο της 'Αγάπης ανθίζει και δίνει τους πλούσιους καρπούς του. Μεθαύριο, σαν θάρρουν οι άλλες γενιές, θα ίδουν έκπληκτες, γε-μάτες θαυμασμό, την ιστορία της Νεολογίας, που είναι γεμάτη αυτοθυσία, αυταπάρνηση, μ' έ-να λόγο 'Αγάπης.

ΛΑΚΗΣ ΑΓΓΕΛΟΓΛΟΥ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΜΕ ΤΟ ΣΠΑΝΟ

Ήταν ένας πατέρας που είχε τρία παιδιά και το μικρότερο ήταν κουτσό. Σαν πέθανε ο πατέρας τους, τους ά-φησε παραγγελία να μη ξεκινούν ποτέ με σπανό και με κουτσό σέ' ταξίδι. Καλά, πατέρα, του είπαν τα παιδιά. Μια μέρα κινάει ο μεγάλος να πάη σέ ταξίδι. Σαν βγήκε λίγο μακριά από το σπίτι του, βρίσκει ένα σπανό και τον ρωτάει:

— Για ποιο ώρα καλή;
— Σε ταξίδι πηγαίνω, του είπε.
— Δε με παίρνεις και μένα κοντά σου; του λέει τότε ο σπανός.
— Όχι, δε σε παίρνω, του λέει, γιατί μάς άφησε έντολη ο πατέρας μας ποτέ να μη ταξιδεύουμε με σπανό.

Πάει παρακάτω και βρίσκει άλλο σπανό. Του είπα κι' αούτου το ίδιο. Σε λίγο βρίσκει και τρίτο σπανό. Τον ρωτάει ο σπανός:

— Για ποιο ώρα καλή, παιδί μου;
— Σε ταξίδι!
— Δε με παίρνεις και μένα;

Τότες στοχάζεται με το νου του: "Εγώ όλο σπανούς βρίσκω απ' ότα ξεκίνησα και μπορώ να βρω ακόμα κι' άλλους. "Ας τον πάρω! Και λέει του σπανού: "Αίντε να πάμε!

Στο δρόμο συμφώνησαν άναμεταξύ τους πως αν κανένας απ' αυτούς πει-ραχτεί από κάτι, να το κόψη ο άλλος το κρέας απ' την κομπορραχιά. "Υ-στερα ο σπανός του δίνει ένα καρβέλι ψωμί, και του λέει:

Νά! Τουτό το καρβέλι, να φας και σὺ και να δώσης και του σκυλιού,

άλλά στο τέλος να τὸ φέρης άκέριο.

Τότες κι' αὐτὸς σκέπτεται: Τί να φάω εγώ; Ποῦθε να δώσω τοῦ σκυ-λιού; Και πὼς να εἶναι τὸ καρβέλι άκέριο;

Εἶδες, τοῦ λέει ὁ σπανός, εἶδες πὼς σοῦ κακοφάνηκε; Και στάθηκε και τοῦκοψε τὸ κρέας απ' τὴν κομ-πορραχιά, και τότες ἔφυγε ἐκεῖνος, ὁ καυμένος.

Τὸ ἴδιο ἔπαθε κι' ὁ δεύτερος. Κί-νησε κι' ὁ μικρότερος, ὁ κουτσός. Στὸ δρόμο βόηκε τρεῖς σπανούς, ὅ-πως κι' οἱ ἄλλοι ἀδερφοί του, και με-τὸν τρίτο ἔκαμε τὴν ἴδια συμφωνία.

Και κείνοι εἶπαν πὼς ἔχουν. Τότες κι' αὐτὸς ἔφαγε ἕνα ἑγλαδί, τὸ ἔ-ψησε, κι' ἔφαγαν και ἦπαν.

Κι' ὄντας γύρισε τὸ κοπάδι στο σπίτι τοῦ σπανού, ἀφοῦ εἶδε ὁ σπα-νός πὼς λείπουν βόδια, δέ μίλησε μόν' εἶπε:

Τώρα βρήκα τὸ μαστορά μου.

"Αφοῦ ὁ κουτσός ἔκαμε πολλὰς φο-ρὲς τοῦ σπανοῦ τὸ ἴδιο πράγμα δέ μπόρεσε κείνος να τὸ βαστάξη και ρώτησε τὸν κουτσό τί γίνηκαν τὰ βόδια του. Κι' ὁ κουτσός τοῦ εἶπε: Κατὰ τὴ συμφωνία που ἔχουμε, δὲν πρέπει να ρωτᾷς τὴν ώρα στάσου να σοῦ κόψω ἕνα κομμάτι κρέας απ' τὴν κομπορραχιά σου!

Κι' ἔτσι τοῦ ἔκοψε τὸ κρέας, πῆρε τὸ βίος τοῦ σπανοῦ και πῆγε στο σπίτι του.

— Νά τοῦτο τὸ καρβέλι να τὸ φᾶς.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΙΑΛΟΥ

ΟΙ ΧΙΟΝΙΣΤΡΕΣ

"Εάν γράφω για τις χιονίστρες τον 'Απρίλιο, έχω το λόγο μου. "Ας φαν-τασθουν οι ανανγώσταί μου τι θα τρα-βούσα από τους χιονιστροπαθείς, ὅ-ταν χρησιμοποιούσαν εν μέσω χειμῶν τις θεραπευτικές μου οδηγίες και άπε-τύγχαναν άσφαλώς. Θα διέτρεχα τὸ κίνδυνο να παύσουν να με διαβάζουν, εἴαν από τὴν μανία των δὲν πάθαινα και τίποτε άλλο. Με τὸ δίκιο των δέ, διότι ἐνῶ η χιονίστρες εἶναι μάλιστα πραγματική εκατομμυρίαν ανθρώπων κατὰ τοὺς χειμερινούς μήνας, ἐντού-τοις ἡ ἐπιστήμη δὲν κατάρθωσε μέχρι τῆς στιγμῆς να θρῖ φάρμακα ὁποτε-λεσματικό. Γράφοντας λοιπὸν ἐγὼ για τις χιονίστρες τὴν "Ανοιξί, βρίσκομαι σέ πλεονεκτική θέση, διότι ὅ,τι φάρμα-κο καὶ ἄν συστήσω, θα ὠφελήση ὠρι-σμένως, εἴαν μάλιστα με τὰ φάρμακά μου χρησιμοποιήσουν και λίγο 'Απρι-λιάτικο νερό. Ή χιονίστρες εἶναι ἀνυ-πόφορη ἀρρώστεια, φθάνουν πολλὰς φορές να γίνονται πραγματικὸ μαρτύ-ριο για τὸν πάσχοντα. Εὐρέθηκα κάπο-τε στὴν ἀνάγκη να κάμω σέ μιὰ κυρία ἐνεσι μορφίνης για νὰ τῆς ἐλαττώσω τὴν τρομερὴ φαγούρα και τὸ κάψιμο. Προσβάλλουν κατὰ προτίμησιν τοὺς

νέους και νέας από ἡλικία 10 ἐτῶν μέχρι 30, ἂν και πολλές φορές ἐπι-μένουν και στή μεγάλη ἀκόμη ἡλικία. Ή χιονίστρες ἔρχονται με τὰ πρώτα ψύχη τοῦ φθινοπώρου και φθάνουν στο ζενίθ τὸν χειμῶνα, ὑποχωροῦν δέ με τὴν πρώτην πνοὴν τῆς ἀνοιξέας. Ή συμπτωματολογία εἶναι εἰς ὅλους γνω-στή, ὥστε νομίζομεν ὅτι περιττεύει ἡ περιγραφή της. Θα περιορισθῶμεν μὸ-νον εἰς τὴν αἰτιολογία τῆς νόσου και εἰς τὴν θεραπείαν αὐτῆς. Πὼς λοιπὸν και γιατί γίνονται ἡ χιονίστρες; Ὑ-πάρχουν πολλὰ θεωρία για τὴν αι-τιολογία τῆς νόσου, και για πολλὰ ἄλλα νοσήματα στὴν ἱατρική. Οἱ μὲν παραδέχονται ὅτι ἡ χιονίστρες εἶναι ἄπλᾳ κρυοπαγήματα ὥπως τὸ ἔγκαι-μα πὺ γίνεται ἀπὸ τὸ ἀντίθετον τοῦ ψυχροῦ, ἀναπτύσσονται δέ σέ άτομα πὺ ἔχουν εἰδικὴν προδιάθεσιν, ὥπως ἀκριβῶς παθαίνουν ἐγκαύματα τὸ κα-λοκαίρι ὅσοι ἔχουν προδιάθεσι πρὸς τοῦτο. "Εδὼ ὅμως χρειάζεται κάποια ἐξήγησις, για νὰ μὴ συγχυθῶν τὰ πράματα. "Όσοι ἔχουν προδιάθεσι για χιονίστρες δὲν εἶναι ἀπαραίτητον γὰ ἔχουν προδιάθεσι και για καλοκαί-ρινά ἐγκαύματα και τάνάπαλιν. Διότι ὑπάρχουν παιδιὰ πὺ παθαίνουν χιο-νίστρες και ἐντούτοις τὸ καλοκαίρι δὲν παθαίνουν ἐγκαύματα, ὁδηγῶντες ὡρα παθαίνουν ἐγκαύματα, ὅλη ἡ ζωή και ἂν ἐκτεθῶν στὸν ἥλιο. Συνήθως δὲς παρατηροῦμεν τὴν ἴδιαν προδι-θεσιν στὰ ἴδια άτομα τόσο για τις χιονίστρες, ὅσο και για τὰ ἐγκαύματα.

Ή θεωρία αὕτη εἶναι ἡ περισσότερον παραδεκτή, ἐπειδὴ τὴν βλέπομε πε-ρισσότερο λογική και ἀπὸ τις ἄλλες δυὸ, πὺ θα ποῦμε παρακάτω.

"Άλλοι παραδέχονται ὅτι οἱ χιονί-στρες γίνονται σέ άτομα ἀσθενικά, ἀδύνατα και ἰδίως ὅσα ἔχουν χλωρο-τική ἢ λυμφατική κρίσις. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, διότι σάν παιδίατρος παρατηρῶ πολὺ συχνά ὅτι παιδιὰ πὺ ἔχουν χιονίστρες ἢ κορίτσια, δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση με τὸ λυμφατισμὸ ἢ με τὴ χλωρωσι και ἀντιθέτως πολλὰ λυμ-φατικά παιδιὰ δὲν παθαίνουν ποτέ χιο-νίστρες. "Όστε δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ εἶναι κανεὶς λυμφατικός ὅταν βγά-ζη χιονίστρες, διότι τότε θα κατηγο-ρούσαμε ἀδίκως τὰ περισσότερα παι-διὰ και κορίτσια πὺ εἶναι χαρὰ θεοῦ. Τέλος μερικοὶ δερματολόγοι Εὐρω-παῖοι παραδέχονται ὅτι ἡ χιονίστρες εἶναι μιὰ ἐλαφρά φυματίωσις τοῦ δέρ-ματος, ἐπειδὴ πολλές φορές ἔχυνε νὰ ἴδων χιονίστρες νὰ συνυπάρχουν με ἄλλες ἐκδηλώσεις δερματικές φυμα-τιώδους φύσεως. "Επίσης διότι παρα-τήρησαν ὅτι μοιάζουν ἡ ἀλλοιώσεις τοῦ δέρματος, τὸσον στίς χιονίστρες, ὅσον και στίς φυματίωσι τοῦ δέρματος. "Αλλά τὸσον τὸ πρώτον, ὅσον και τὸ δεύτερον δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἀπόδειξις για τὴ θεωρία των. Περὶ τῆς θερα-πείας θα μιλήσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον ἀρθρον.

Γ. Μπαμπούρης

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Ο αθλητισμός για μας τους Έλληνες δεν αποτελεί απλώς μέσον ψυχαγωγίας, όπως ίσως συμβαίνει άλλοις ἡ ατομική άπα-σχόλησι των ὡρῶν τῆς άγρύλας μας. "Ο αθλητισμός για τὴ φύλη ἡ μας ἀποτελεῖ μιὰ μεγάλη ἑθνική ὑπό-θεσι. "Απ' τὴν ἱερὴ χώρα τῆς "Ολυμπίας ξεκίνησε ἡ φλόγα τῆς "Ολυμπίας ἑκκίνησης ἡ φλόγα τῆς "Ολυμπίας, τοῦ μεγάλου και τ' α-ληθινοῦ, ὅπως λέει σ' ἕνα στί-χο του κι' ὁ μεγάλος μας ποιητῆς Κωστής Παλαμᾶς, για νὰ σκορπίση σ' ὅλο τὸν πολιτι-σμένο κόσμο και ν' ἀποτελέσει ἕ-να ἀπ' τὰ κύρια στοιχεῖα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου πολιτι-σμοῦ. Στὴν "Ολυμπία και κάτω απ' τὸ γαλάζιο οὐρανὸ τῆς πρω-τοφανερῶς ἡ ἄμιλλα ἡ εὐγε-νική των νέων για τὴν κατάκτη-σι ἐνὸς τόσο ἀπλοῦ και συγχρό-νως τόσο πολυτίμου κλαδίου δά-φνης, τοῦ κλαδίου ἐκείνου πὺ ἀ-ποτελοῦσε τὴν τρανότερη ἀπόδει-ξι τῆς ἀξίας και τῆς ὑπεροχῆς. Βέβαια ἀπ' τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πέ-ρασαν πολλοὶ αἰῶνες κι' ἡ χώρα μας δέχτηκε ἀπειρες ἐπιδράσεις ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν ἐπιδρωμείς, πὺ κατὰ καιροὺς πέρασαν ἀπ' τὴν ἱερὴ αὐτὴ γῆ. Πολλὰς ἐπι-δράσεις ἀπὸ πολλοὺς κατακτη-τές. Κι' ὅμως ἡ φύλη μας δὲν ἔπαυε ποτέ νὰ συνεχίξη τὴν πα-

ράδοσι ἐκείνων πὺ σκόρπισαν τὸ πρώτο φῶς, δὲν ἔχασε ποτέ ὁ "Ελλην τὴν γενιά του και τὸν συμβαίνει ἄλλοις ἡ ατομική άπα-σχόλησι των ὡρῶν τῆς άγρύλας μας. "Ο αθλητισμός για τὴ φύλη ἡ μας ἀποτελεῖ μιὰ μεγάλη ἑθνική ὑπό-θεσι. "Απ' τὴν ἱερὴ χώρα τῆς "Ολυμπίας ξεκίνησε ἡ φλόγα τῆς "Ολυμπίας, τοῦ μεγάλου και τ' α-ληθινοῦ, ὅπως λέει σ' ἕνα στί-χο του κι' ὁ μεγάλος μας ποιητῆς Κωστής Παλαμᾶς, για νὰ σκορπίση σ' ὅλο τὸν πολιτι-σμένο κόσμο και ν' ἀποτελέσει ἕ-να ἀπ' τὰ κύρια στοιχεῖα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου πολιτι-σμοῦ. Στὴν "Ολυμπία και κάτω απ' τὸ γαλάζιο οὐρανὸ τῆς πρω-τοφανερῶς ἡ ἄμιλλα ἡ εὐγε-νική των νέων για τὴν κατάκτη-σι ἐνὸς τόσο ἀπλοῦ και συγχρό-νως τόσο πολυτίμου κλαδίου δά-φνης, τοῦ κλαδίου ἐκείνου πὺ ἀ-ποτελοῦσε τὴν τρανότερη ἀπόδει-ξι τῆς ἀξίας και τῆς ὑπεροχῆς. Βέβαια ἀπ' τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πέ-ρασαν πολλοὶ αἰῶνες κι' ἡ χώρα μας δέχτηκε ἀπειρες ἐπιδράσεις ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν ἐπιδρωμείς, πὺ κατὰ καιροὺς πέρασαν ἀπ' τὴν ἱερὴ αὐτὴ γῆ. Πολλὰς ἐπι-δράσεις ἀπὸ πολλοὺς κατακτη-τές. Κι' ὅμως ἡ φύλη μας δὲν ἔπαυε ποτέ νὰ συνεχίξη τὴν πα-

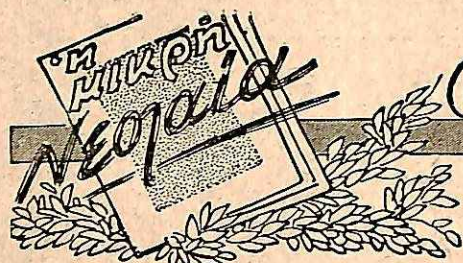
Χορεύουν τὰ κλεφτοπούλα [και ρίχνουν τὸ λιθάρι,

λέει το παλὸν δημοτικὸ τραγο-δι και εἶναι γνωστὴ ἡ καταπλη-κτικὴ ἀθλητικὴ ἐπίδοσι διαφόρων ἡρώων τῆς "Ελληνικῆς "Επана-στάσεως. Λένε για τὸν περίφημο ἥρωα Νικοτσάρα πὺς ἦταν τόσο δυνατός στο ἄλμα, πὺ μπορού-σε νὰ πηδήξῃ τόσο ψηλά, πὺ νὰ περᾷ ἀπ' ἄνω ἀπ' τὴ ράχι και τοῦ ψηλότερου ἀλόγου, ὅπως ἐ-πίσης εἶναι πολὺ γνωστὴ ἡ φήμη τῆς γρηγοράδας στο τρέξιμο τοῦ "Οδυσσεύς "Ανδρούτσου, πὺ ὀνο-μάστηκε και «ταχύπους» γι' αὐ-τὴ του τὴν ἱκανότητα.

Νά γιατί για μας τους "Ελ-λινες ὁ αθλητισμός δὲν ἀποτε-λεῖ απλῶς «σπόρ» κι' εὐχάριστη

πάσχαλῃσι, ἀλλὰ ἑθνικὴ ὑπόθε-σι. Και να μὲν οἱ ἀρχαῖοι πρό-γονοί μας, πὺ τόσο τοὺς τιμά-με ὅχι μόνον ἐμείς ἀλλὰ και ὁ λόκληρος ὁ πολιτισμένος κόσμος, δημιοῦργησαν αὐτὸ τὸ μεγαλεῖο, ὥστε νὰ ὑπερηφανευμάστε τόσο για τοὺς προγόνους μας αὐτοὺς, ὅσο ἐπίσης και για τοὺς νεώτε-ρους ἡρώες προγόνους μας, ἀλ-λά αὐτὸ δέ σημαίνει ὅτι ἐδᾶ τε-λειώνει τὸ δικὸ μας ἔργο. Αὐ-τὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἀρκεῖ ἡ τιμὴ και ἡ δόξα των προγόνων μας για νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι. "Ε-μείς οἱ νεώτεροι "Ελληνες ἔχου-με περισσότερες και μεγαλύτε-ρες ὑποχρεώσεις ἀπὸ κάθε ἄλλον ἐναντι ΕΚΕΙΝΩΝ πὺ μας ἔδω-σαν τὰ φῶτα. Κι' ἀκόμα ἔχου-με ἱστορικὴ ὑποχρέωσι νὰ σεβά-σθωμεν τὴν παράδοσι ἔτσι, ὥστε για μας ὁ αθλητισμός ν' ἀποτε-λεσῇ ὕμνο λειτουργικῆς. Εἶπα-με ὅτι ὁ αθλητισμός ἀποτελεῖ ἑ-θνικὴ ὑπόθεσι. Δὲν ταιριάζει λοι-πὸν σ' "Ελληνόπουλα νὰ δείχνουν μέσα στὰ ἀθλητικά στάδια δια-γωγή ἀντίθετη ἀπ' τὴν διαγωγή ἐκείνων των μεγάλων προγόνων, πὺ θεωροῦσαν τὴν τιμὰ κατὰ-κτιστοῦ τοῦ ἐπάθλου, τοῦ κλάδου τῆς δάφνης, σάν ἀπόδειξι τῆς μεγαλῆς ἀξίας, τιμῆς κι' εὐγε-νείας.

Αὐτὰ ταιριάζουν ἴσως σέ λα-οὺς ἀπολίτιστους, ταιριάζουν ἴ-σως σ' ἀνθρώπους πὺ δὲν ἔχουν καμμιὰ ὑποχρέωσι πρὸς τὸ πα-ρελθόν, δὲν ταιριάζουν ὅμως σέ "Ελληνες. "Εμείς τὰ "Ελλήν ὀ-π ο υ λ α — τὸ λέμε ἀκόμα μιὰ φορά — ἔχου-με ἱστορι-κὴ ὑποχρέωσι νὰ σεβά-σθωμεν τὴν εὐγενικὴ παράδοσι των προγόνων μας, ἐκείνων πὺ χάρισαν σ' ὅλον τὸν κό-σμο τὸ φῶς τοῦ πολιτι-σμοῦ. Ο ΦΙΛΑΘΛΟΣ

Ο Κῆδος

Τὸ παραμυθάκι μας.

Η «ΧΕΛΩΝΑ»

Τὸ γράμμα τῆς μητέρας

Μιά μητέρα Σκαπανέως μοῦ ἔγραψε τὶς ἡμέρες αὐτὲς ἕνα γράμμα, πὺ λέει μερικὰ πράγματα πολὺ σωστὰ—ὅπως βέβαια πάντα σωστὰ μὰς μιλάνε οἱ γονεῖς μας.

Μοῦ περιγράφει τὸν τρόπο πὺ τράβηξε μιά μέρα ὅταν ἐκεῖ πὺ ἐκαμάρωνε ἕνα τμήμα ἀπὸ Σκαπανεῖς πὺ ἔκαναν τὰς ἀσκήσεις τους, ἀξαφνὰ ἄκουσε φωνὲς καὶ εἶδε μερικὰ παιδιὰ νὰ τρέχουν τρομαγμένα. Κάποιο παιδί εἶχε κτυπήσει μὲ τὸ ποδήλατό του ἕνα ἄλλο πολὺ σοβαρά. Περιγράφει ὕστερα τὴν τρομάρα τοῦ παιδιοῦ μὲ τὸ ποδήλατο, τὴν ἀνησυχία τῶν γονέων του γιὰ τὶς συνέπειες πὺ θάχαν καὶ τελειώνει πολὺ σωστὰ πὺς εἶναι ἀνάγκη νὰ προσέχουμε. Πολλὰ παιδιὰ τρέχουν στὰ πεζοδρόμια μὲ τὰ ποδήλατα, ἀλλὰ κρέμονται στὰ τράμ καὶ στὰ αὐτοκίνητα, καὶ φυσικὰ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ γίνωνται δυστυχήματα. "Αλλὰ παιδιὰ χαζέουν στὴ μέση τοῦ δρόμου τὴν ὥρα τῆς μεγάλης κινήσεως ἢ παίζουν καὶ φυσικὰ ἔχουν τὸ νοῦ τους στὸ παίγνιδι καὶ εἶναι εὐκολο νὰ παρασυρθοῦν ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητα καὶ τὰ κάρρα, καὶ πολὺ σωστὰ ἡ καλὴ αὐτὴ μητερούλα λέει πὺς τὶς περισσότερες φορές στὰ δυστυχήματα τῶν παιδιῶν φταῖνε τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ μὲ τὶς ἀπροσεξίες των.

Καὶ σὲ ἕνα ἄλλο ἄρθρο μου, θυμᾶστε, ἔγραφα πὺς ὁ Ἀρηγόρς ὠμίλησε πολὺ αὐστηρὰ γιὰ τὰ παιδιὰ πὺ κρέμονται στὰ τράμ καὶ στὰ αὐτοκίνητα. Μὰ αὐτὰ βέβαια τὰ κάνουν τὰ παιδιὰ πὺ δὲν εἶναι Σκαπανεῖς. Γιατί δὲν φαντάζομαι νὰ εἶναι κανένας ἀπὸ μὰς τόσο ἀπρόσεκτος καὶ τόσο ἄτακτος. "Ετσι δὲν εἶναι; Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὴν ἡμέραν πὺ «ὁ πατὴρ θεῶν καὶ ἀνθρώπων», ὁ τρομερὸς Δίας, θὰ ἔκανε τοὺς γάμους του μὲ τὴν "Ἥρα, θὰ ἔκανε καὶ πλούσιο τραπέζι σ' ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ τὶς θεές καὶ στὶς κατώτερες θεότητες καὶ στοὺς ἥρωας καὶ ἡμιθεοὺς πὺ θὰ ἀντιπροσώπευαν τοὺς θνητοὺς.

Τὸ τραπέζι θὰ τὸ ἔκανε στὸν λαμπερὸ Ὀλυμπο, τὴν κατοικία τῶν θεῶν.

Πολλὰ λέγανε οἱ μικρότερες θεές γιὰ τὸ τραπέζι τοῦτο. Τὶ πλούσιο πὺ θὰ εἶναι καὶ πόσο θὰ διασκεδάσουν! Λέγανε μάλιστα πὺς κάλεσε ὁ Δίας καὶ τὸν μεγάλο τεχνίτη τῆς Λύρας, τὸν Ὀρφέα, πὺ ὅταν παίζῃ δαμάζει καὶ τὰ ζῶα ἀκόμη, γιὰ νὰ τοὺς διασκεδάσῃ.

"Ολοι ποθοῦσαν τὴ μέρα τοῦτη καὶ ἀνυπομονοῦσαν. Περισσότερο ὅμως ἤθελε νὰ παρευρεθῇ ἡ νύμφη Χελώνη, ὅχι τόσο γιὰ τὴ διασκέδασι, ὅσο γιὰ νὰ κοτσομπολέψῃ. Καὶ πόσες ἀφορμὲς θὰ εὑρίσκε!

"Επὶ τέλος ἦρθε ἡ ποθητὴ μέρα καὶ μαζεύτηκαν οἱ καλεσμένοι. Μετὰ τὸν γάμο κάθισαν ὅλοι στὸ τραπέζι. Τὶ πλούσιος! Τὶ μεγαλοπρέπεια! Πόσα ἀφθονα καὶ ὠραία φαγητά!

Μετὰ τὴν πρώτη ἐντύπωσι καὶ τὶς εὐχές, ἀνεκάλυψαν πὺς ἔλειπε μιά θεότης. Κοιτᾷ ὁ Δίας καὶ ἀνακαλύπτει ὅτι λείπει ἡ νύμφη Χελώνη. Μεγάλος θυμὸς τὸν ἐπίασε. Πὺς τόλμησε ἡ Χελώνη νὰ τὸν περιφρονήσῃ! "Αλλοῖμονό της. Διατάζει τὸν Ἑρμῆ νὰ τὴν φέρῃ. Αὐτὸς πάει καὶ τὴ βρίσκει νὰ κοτσομπολεῖ μὲ μερικὲς θνητές. Τὴν παίρνει καὶ τὴν πάει στὸ Δία.

Αὐτὸς τότε θυμωμένος τὴν καταρᾶστηκε νὰ γίνῃ ἕνα μικρὸ βραδυκίνητο ζῶο. Καὶ οἱ κακίες της πάντα νὰ τὴν κυνηγᾶνε.

"Ἦταν βαρεῖα ἡ κατάρα καὶ ἡ "Ἡρα παρακάλεσε τὸ Δία νὰ μὴν τὴ κυνηγᾶνε οἱ κακίες της.

Σκέφτηκε ὁ φοβερὸς Δίας. Ξύνει τὸ κούτελό του ἀπὸ κεῖ πὺ βγῆκε ἡ σφή "Αθηνᾶ καὶ τέλος ἀνακαλύπτει:

"Νὰ μὴ σὲ κυνηγᾶνε οἱ κακίες σου, λέει, ἀλλὰ νὰ γίνουν ἕνα καὶ καλὸ καὶ νὰ τὸ ἔχῃς πάντα ἀπάνω σου».

"Ετσι τιμωρήθηκε ἡ Χελώνη καὶ ἔγινε ἡ βραδυκίνητη χελώνα, πὺ ποτε δὲν προφτάνει καμιά γιορτὴ, μὰ πάντα στὸ τέλος πάει.

Τ. Ζ. Καρτάλος

3.

(Συνέχεια)

"Ετρεξε ἀμέσως στὸ λύκο, πὺ ροχάλιζε ἐξαντλημένος, μέσα στὴν κουφάλα μιάς βαλανιδιάς, ἔσκυψε, τὸν τράβηξε ἀπὸ τὸ μπροστινὸ ποδάρι μὲ δύναμι κι' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ:

—Κουμπάρε, ἔ, κουμπάρε, ἔχω μιά ιδέα...

—Λέγει! ἔκανε ὁ λύκος, πὺ ἐξυπνησε ἀμέσως κι' ἄρχισε νὰ γλείφῃ τὰ χεῖλιά του. "Ἰσια ἴσια τὴν ὥρα ἐκεῖνη κι' αὐτὸς ὠνειρευόταν ἕνα γάϊδαρο, μεγάλο...

—Λέγει, τῆς λέει, λέγει! "Εχω κι' ἐγὼ μιά ιδέα πολὺ... πολὺ... θρεπτική.

"Ἡ ἀλεπού παραξενεύτηκε. Τὶ ἐννοοῦσε ὁ Γέρο Λύκος. Μάντεψε μὴ πὺς τὸ σχέδιό της; "Εσκυψε στὸ αὐτί του (ἐξέχασε νὰ σὰς πῶ πὺς ὁ Γέρο Λύκος ἦταν λίγο βαρήκοος).

—Τὸ γάϊδαρο; Τὸ γάϊδαρο; ρώτησε μὲ τὴ στριγγιὰ φωνή της.

—Ὁ λύκος κατὰπτε τὰ σάλια του.

—Ναί, μουρμούρισε στεναζόντας.

—Ὁ πόσο νόστιμος θὰ εἶναι! Πρόσεξες τὰ μεριά του;

—"Αμ' ἡ κοιλιά του; Θὰ λειώνῃ σὰν... κοτόπουλο! Καὶ τὰ καπούλια του; "Ω, ὦ, τί θησαυρός!

—"Ωχ, ὦχ, γρήγορα, γρήγορα, δὲ βαστῶ πιὰ!

—Υπομονή, κουμπάρε, υπομονή, εἶπε ἡ ἀλεπού. Δύσκολο κυνήγι εἶναι αὐτό. Χρειάζεται πολὺ μαστοριά... Μὴν ξεχνᾶς καὶ τὸ μυλωνά.

—Καὶ τὸ καταραμένο του τὸ ραβδί! φώναξε ὁ λύκος κι' ἄρχισε νὰ τρέμῃ ὀλόκληρος. Τὸ ραβδί πὺ κάνει μπούμ! μπούμ! ("Ἦθελε νὰ πῇ ὁ κακόμοιρος ντουφέκι, μὰ δὲν ἤξερε καὶ νόμιζε πὺς ἦταν ραβδί πὺ κάνει μπούμ! μπούμ!)

—Καταραμένο ραβδί! μουρμούρισε πάλι ὁ λύκος. Ποῦ τὸ βρῆκε;

—"Ἡ κερά ἀλεπού σήκωσε τοὺς ὦμους.

—Τὰ λόγια εἶναι φτώχεια, κουμπάρε! εἶπε μὲ περιφρόνησι. "Ας ἐρθοῦμε στὸ ψαχνό.

—"Αλίμονο, ἀναστένανε ὁ Γέρο Λύκος. Τὶ ψαχνό; Δὲν ἔχει πιὰ ψαχνό.

—Θέλω νὰ πῶ κουμπάρε, τὸ γάϊδαρο. "Ακου: Θὰ σοῦ ἐξηγήσω τὸ σχέδιό μου. Γιὰ σκύψε λίγο... Νὰ μὴ μὰς ἀκούσῃ κανένας...

Ὁ λύκος ἔσκυψε τὸ κεφάλι κι' ἄκουγε τὴν πονηρὴ ἀλεπού νὰ τοῦ ἐκθέτῃ τὸ σχέδιό της. Μόλις τέλειωσε, ὁ λύκος ἀπόμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

—Τὶ μυαλό! Σπῖρτο μονάχο, κουμπάρε!

—Τὶ μυαλό! Σπῖρτο μονάχο, κουμπάρε!

—Τὶ μυαλό! Σπῖρτο μονάχο, κουμπάρε!

τῶν σκαπανέων

ἔξυπνα καὶ κούτε

Εἰς τὸ σχολεῖο:

Ὁ Δάσκαλος: Πὺς ὀνομάζεσαι, μικρέ;

Ὁ Μαθητὴς: Μιμῆς Παύλου.

Ὁ Δάσκαλος: Τὶ ἐργασία κάνεις ὁ πατέρας σου;

Ὁ Μαθητὴς: "Απέθανε.

Ὁ Δάσκαλος: Τὶ ἔκαμε πρὶν πεθάνῃ;

Ὁ Μαθητὴς: "Ἦταν ζωντανός!

—Πὺς ἤθελα νὰ ἦμουν ἀράρης, φωνάζει ἕνα πρῶτὸ ὁ μικρὸς Νίκος.

—Καὶ γιατί; τὸν ἐρωτᾷ ἡ ἀδελφή του.

—Νὰ, γιὰ νὰ μὴν ἔχω ἀνάγκη νὰ μὲ πλένουν.

Ὁ Κουφιοκεφαλῆς πάει σὲ ἐπίσκεψι τοῦ φίλου του Νίκου, μὰ ὁ Νίκος λείπει.

—Τὸ ὄνομά σας, ἐρωτᾷ ὁ ὑπρέτης.

—"Α! δὲν πειράζει! Μὲ γνωρίζει πολὺ καλὰ ὁ Νίκος.

Η ΚΑ'ΥΜΕΝΗ Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Μιά ὠραία πεταλούδα μὲ ὀλόχρυσά φτερά, στολισμένη στὰ βελούδα φτερουγίζει μὲ χαρὰ.

★

Βλέπει φῶς, δὲ συμφορά της! πέφτει πάνω θαμπωμένη καίει τὰ χρυσὰ φτερά της, ξεψυχάει ἡ καὶ μὲν.

Ντόρα Λή

—Πῶ! Πῶ! Τὶ κατάστασις εἶναι αὐτή! Ποῖος ξερρίζωσε ὅλα τὰ ἀνθη ἀπὸ τὸν κήπο καὶ τὰ ἔφερε μέσα;

—"Εγὼ, μαμά!

—Γιατί, κακόπαιδο;

—Γιατί ἔκανε πολλὴ ζέστη, καὶ φοβήθηκα νὰ μὴν καοῦν.

μπάρα! φώναξε. Κοντεύεις καὶ νὰ μὲ φτάσῃς στὴν ἐξυπνάδα. Ναί, ναί, δὲ λέω καθόλου ὑπερβολές. Τὸ σχέδιό σου εἶναι ἔξοχο! "Ετσι ὁ γάϊδαρος δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ μὰς ξεφύγῃ. Τὸν νοιώθω κίόλας στὸ στόμα μου.

Καὶ ξαφνικὰ, ἀπ' τὴν πολλὴ χαρὰ, ὁ Γέρο Λύκος ἄρχισε ἕνα τραγοῦδι γρήγορο, τρελλό, πὺ θὰ ἐξυμνοῦσε ὅλο τὸ δάσος ἂν δὲν τὸν πρόφτανε ἡ ἀλεπού.

—Σσσι! Τρελλάθηκες, κουμπάρε; τοῦ φώναξε. Τρέχα νὰ ἐτοιμαστῇς

κι' ἂς μὴ χάνομε καιρό. Πῶ κι' ἐγὼ νὰ πάρω ὅ,τι μοῦ χρειάζεται...

Καὶ δὲ θ' ἀργήσω διόλου...

"Ἡ ἀλεπού μόλις τὰ εἶπε αὐτὰ ἄρχισε νὰ τρέχῃ εὐχαριστημένη. Κι' ὁ λύκος, πὺ ἦταν πῶς δυσκίνητος, ἔ-

πλώθηκε μπροστὰ ἀπ' τὴ σπηλιά του κι' ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ τώρα ἕνα παλιὸ ἥρωικὸ τραγοῦδάκι, πὺ τοῦ ἄρεσε πολὺ, γιατί τοῦ ἔδινε κουράγιο γιὰ νῆες ἥρωικὲς ἐκστρατείες.

«Μαῦρη εἶναι ἡ νύχτα στὰ βουνὰ στοὺς κάμπους πέφτει χιόνι κι' ὁ λύκος ξεσπαθώνει ξεσπαθώνει...»

"Ἡ ἀλεπού σήκωσε τὴν φουντωτὴν οὐρά της κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Κοίταξε κατὰ πὺς φύσσε ὁ ἀνεμος καὶ πῆρε τὸν ἀντίθετο δρόμο.

«Πρέπει πολὺ νὰ προσέχω, συλλογίστηκε. Οἱ καταραμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι καὶ τὰ διαβολέμενα σκυλιὰ τους ἔχουν τέτοιαν ὁσφρησι! "Ας πᾶμε καλύτερα ἀντίθετα μὲ τὸν ἀνεμο».

Θυμήθηκε ἡ παμπόνηρη τὶς συμβουλές τῆς γιαγιάς της, πὺ ἤξερε ὅλα τὰ μυστικά τοῦ δάσους.

«Πρόσεχε, πρόσεχε, παιδί μου, τῆς ἔλεγε, ὅταν βγαίνῃς κυνήγι νὰ μὴν πηγαίνῃς ποτὲ σύμφωνα μὲ τὸν ἀνεμο. Γιατί ἐμεῖς τὰ σαρκοφάγα βγάζομε δυνατὴ μυρωδιά κι' ὁ ἀέρας τὴν παίρνει καὶ τὴν πηγαίνει στὰ σκυλιὰ καὶ στοὺς ἀνθρώπους.

Κι' ἔτσι τοὺς προειδοποιεῖ κι' ἐτοιμάζονται προτοῦ μὰς ἀνακαλύψουν μὲ τὰ μάτια τους. "Ἡ μύτη τους, ἡ μύτη τους εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐχθρός μας!».

«Καλὴ μου γιαγιά, δὲ σὲ ξεχνῶ

ποτέ!» μουρμούρισε ἡ θειὰ "Αλεπού κι' ἄρχισε τὶς λοξοδρομίες. "Επὶ τέλους ἔφτασε καὶ στὸ μύλο. Στάθηκε κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ μυλωνᾶ, τέντωσε τὸ αὐτί. Ὁ μπάριμα Θωμὰς ροχάλιζε καὶ γιὰ νὰ ροχαλίξῃ θὰ πῇ πὺς κοιμῶταν. Κι' αὐτὸ εὐχαρίστησε πάρα πολὺ τὴν ἀλεπού μὰς.

—Ὁ, πὺς μοῦ ἄρεσει αὐτὸς ὁ γλυκύτατος ὀδοντοῦς! μουρμούρισε. Δὲν ὑπάρχει ὠραιότερη μουσική. Μὰ πὺ νᾶναι ὁ κύρ Μέντιος;

"Εψάξε ἐδῶ, ἔψαξε ἐκεῖ, τὸν ἀνακάλυψε τέλος ξαπλωμένο κάτω ἀπὸ τὴν κερασιά. Θυμᾶται τὸ φεγγάρι κι' ἔκανε μελαγχολικοὺς στίχους, μετρώντας τὸ ρυθμό

τόκ - τόκ - τόκ. Τόκ - τόκ - τόκ!

μὲ τὸ δεξί του μπροστινὸ ποδάρι.

Κάπου κάπου τὸν ἐπίανε μεγάλος ἐνθουσιασμός, ξεχνοῦσε πὺς ἦταν μόνος καὶ νύχτα κι' ἄρχιζε νὰ τοὺς ἀπαγγέλλῃ δυνατὰ, σὰ νὰ εἶχε μπροστὰ του πλήθος ἀκροατήριον πὺ τὸν χειροκροτοῦσε.

—Σὰς εὐχαριστῶ, φίλοι μου, σὰς εὐχαριστῶ, ἔλεγε καὶ χαιρετοῦσε δεξιά κι' ἀριστερὰ χαμογελώντας.

"Αφοῦ ἐπιμένετε τόσο πολὺ θὰ σὰς τοὺς τραγουδήσω. Σιγὰ - σιγὰ ὅμως νὰ μὴν ἐυπνήσω τὸν καπνιστὸν μπάριμα Θωμὰ πὺ κοιμᾶται...

(Ἀκολουθεῖ)

Για να μαθαίνετε

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Ο κατάσκοπος.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Παρανόησις.

Η μητέρα (θυμωμένη): Πού είναι το βαρόμετρο, Νίτσα;
Η Νίτσα: Μη θυμώνεις μαμάκα μου. Μου είπες ότι όσο ανεβαίνει το βαρόμετρο τόσο καλλιεργείται ο καιρός κι' εγώ το πήγα στα κεραμίδια.

Απορία.

Η οικογένεια του μικρού Γιώργου κάθεται σ' ένα σπίτι που είναι κοντά σε ανθρακαποθήκες, και η μαμά του παραπονιέται διαρκώς για την μουντζούρα.

Προκειμένου ν' αλλάξουν σπίτι, ο Γιώργος ρώτησε: — Δεν μου λές μαμά μου τώρα που θ' αλλάξουμε σπίτι, με τί μουντζούρες θά μουντζουρωνώμαστε;

Γραμματική.

Ο Δάσκαλος: Πώς κάνει ο δυτικός του παῖς;
Η Λέλα: Οι διδμοί, δάσκαλε!

Γιατί νά τ' αλλάξει.

— Κατινούλα άλλαξες το νερό της γυάλας με τα χρυσάφια;
— Μά μαμά, δεν ήπιαν ακόμη εκείνο που τους βάλαμε χθές!

Αι γνώσεις του Θεού.

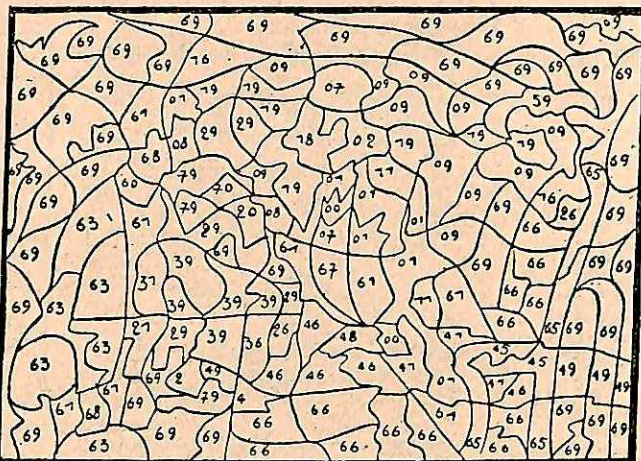
Η μικρή Τζένυ πήγε με την μαμά της στο Παρίσι. Μία μέρα επισκέφθηκαν μία εκκλησία.

— Πές, Τζένυ μου καμιά προσευχή στο Θεό, της λέει η μαμά της.
— Καί η Τζένυ σιγά-σιγά.
— Μά καταλαβαίνει μαμά ο Θεός εδώ ελληνικά;

Τραγωδία...

Ο Τοτός παρουσιάζεται στο ταμείο του θεάτρου και ζητεί θεωρείον.
— Για την 'Ηλέκτρα; τον ρωτά ο ταμίας.
— Όχι καλέ, για μένα!
— Η 'Ηλέκτρα μας είναι ακόμη μικρό!

Στερεώσατε ένα διαφανές χαρτί επάνω στο σχέδιο και έχοντες υπ' όψιν τον πρώτο απ' τους δύο αριθμούς

που υπάρχουν στα κομμάτια, χρωματίσατε τα μέρη της εικόνας ως εξής:

Όπου υπάρχει:

1 με μαύρο, 2 με καστανό, 3 με μπλε σκούρο, 4 με βιολετί, 5 με κίτρινο, 6 με πράσινο, 7 με κόκκινο, 8 με κόκκινο ανοικτό, 9 με μπλε ανοικτό. Τα μέρη που έχουν 0, θά μείνουν λευκά.

Επειτα στερεώσατε άλλο διαφανές και χρωματίσατε, οδηγούμενοι αυτή τη φορά από τον δεύτερο αριθμό κάθε κομματιού.

Πυραμίδ.

Ορίζοντες
1η σειρά: Φω-
γην, 2α σειρά:
ρά: Απαντα,
3η σειρά: Κά-
****+**** να, 4η σειρά: Πολυτε-
****+**** λές πάτωμα, 5η σειρά: Πο-
ταμός της Πολωνίας, 6η σειρά:
— Ηρώς του 1821.

Καθέτως, οι σταυροί:
Ανδρικών όνομα, όπως έπε-
κράτησε να λέγεται.

Μ. ΠΕΚΟΥΣΗ

Αίνιγμα.

Χωρίς καμιά μεταβολή
τ' όνομά μου δυο δηλοί:
γνωστό μεγάλο ποταμό
και ζω πανάγριο, ωμό!
Σ. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 28ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ορίζον-
τως 1 Ίωαννίνα, 2 ρο—Νάος,
3 ύλη—λά, 4 δέσ—οκά, 5 αρ—
σά, 6 Ίος (Ιός), 7 δσα—Σ.Ο.
Σ., 8 μένος—Σω, 9 το—άρων,
10 Δ.Α.Σ.—Ίησους, Καθέτως 1
Ίουδαίος, 2 Λέρος—τά, 3 Άρης
—Σάμος, 4 νό, 5 ναί, 6 Ινα—
δρη, 7 νά—Σός, 8 Άξιδ—νό,
9 κακός, 10 Όσσα—σώος.

Δικτυωτόν: Μάκνος, Κά-
ταγμα, Νιγηρία.

Μεταγραμματισμός.

Αν κανείς δεν με πειράξει
βλέπει Πέρση, βασιλιά
Αν τη μέση μου αλλάξει
πάει στού πλοίου τὰ βαθεία.
Σ. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ

Τριπλή άκροστιχίς.

Τὰ πρώτα γράμματα τών
κάτωθι ζητούμενων λέξεων,
αποτελούν χώραν της Βο-
ρείου Αμερικής, τὰ δεύτε-
ρα γράμματα τοποθεσίαν
δπου έδοξάσθη ο Άθανάσι-
ος Διάκος και τὰ τρίτα
γράμματα Κράτος της κεν-
τρικής Αμερικής.

1) Άγριον ζών, 2) Προ-
τόν της θαλάσσης, αλλά και
δρυκτόν, 3) Κοντός ανθρω-
πος, 4) Βασίλισσα της Έλ-
λάδος, 5) Πόλις της Συρί-
ας, 6) Νήσος του Αιγαίου
(δημ.), 7) Έξάρτημα της
φωτογραφικής μηχανής και
μέρος του αυτοκινήτου.

ΑΝ. Α. ΧΑΛΑΣ

Συλλαβόγριφος.

Νότα, αίσθησις
και γράμμα
κάμουν πόλιν
έν τῷ ᾄμα.

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Σε κάποιο μεγάλο έργο-
στάσιο αεροπλάνων είχε ά-
νακαλυφθή μιὰ σημαντική
κλοπή: Έκλαπη τὸ σχέδιο
της καμπίνας ενός βομβαρ-
διστικού αεροπλάνου, νέου
τύπου. Κάποιος επιτήδειος
κατάσκοπος θά είχε κάνει
άσφαλῶς την κλοπή του
σχεδίου, που ήταν χαραγμέ-
νο σ' ένα χαρτί διαστάσεων
2Χ2 μ. Οἱ ὑποψίες του ά-
στυνομικού που έκανε τις ά-
νακρίσεις έπεσαν άπ' την
άρχη επάνω στον τροφοδό-
τη του εργοστασίου, του ό-
ποιου η κατάθεσις φάνηκε
ύποπτος. Καί δεν ήταν ά-
δικες, γιατί τὸ περίφημο
σγέδιο βρέθηκε, διπλωμένο
στα τέσσερα, σε κάποια γω-
νία της κουζίνας του τρο-
φοδότη.

Ο τελευταίος όμως ισχυ-
ρίζετο ότι είναι άθώος.

—Τὸ χαρτί αυτό, είπε,
μου τὸ έδωσε νὰ τὸ φυλάξω
κάποιος γνωστός μου, ό κ.
Σ. Πριν τὸ παραδώσει σέ
μένα, που δεν έγνωρίζα άλ-
λωστε περί τίνος έπρόκειτο,
τὸ είχε κρυμμένο μέσα στο
καπάκι του ρολογιού του.
Γιὰ νὰ χωρέσει εκεί τὸ χαρ-
τί, τὸ δίπλωσε δέκα φορές
δπως φαίνεται άλλωστε άπ'
τὰ σημάδια που άφησε τὸ
δίπλωμα.

—Θά έπρεπε νὰ βρῆτε άλ-
λο τρόπο νὰ δικαιολογηθῆ-
τε, έπεν ό άστυνομικός.
Σας συλλαμβάνω.

Γιατί έκρινε ένοχο ό ά-
στυνομικός τὸν τροφοδότη;

Με δυο ψαλιδιές.

Νά κι' ένα δύσκολο προ-
βληματάκι!

Τὸ δοχείο που φαίνεται
στο σχήμα πρέ-
πει με δυο ψα-
λιδιές νὰ κοπῇ
σέ τρία κομμά-
τια κατὰ τέτοιο
δμως τρόπο,ώ-
στε όταν ένα-
θούν έπειτα τὰ
κομμάτια νὰ
σχηματισθῇ ένα
τέλειο τετρά-
γωνο! Τὸ ζήτη-
μα είναι που θά γίνουν οἱ
ψαλιδιές.

Πριν άρχίσετε τούς ὑπο-
λογισμούς σας, αντιγρά-
ψατε τὸ σχέδιο σ' ένα δια-
φανές χαρτί, κόψτε το γύρω
γύρω και εργασθῆτε επάνω
σ' αυτό.

Πάντοτε 82.

184	361
176	918

Είναι ένα από τὰ παιγνί-
δια που στηρίζονται σε κά-
ποιο «κόλπο» και που προ-
καλούν τὸν θαυμασμό άλ-
λά κάπου-κάπου και τὴν
άποδοκιμασία τών άλλων...

Σ' ένα κομμάτι διαφανές
χαρτί, σχηματίζετε τὴς
γραμμές και τούς αριθμούς
του τετραγώνου που παρα-
θέτομεν. Οἱ γραμμές θά γί-
νουν με μελάνη και οἱ ά-
ριθμοί με μολύβι. (Προσο-
χή όμως. Γράψετε τούς ά-
ριθμούς 1 όπως τὸ 1. Έ-
χει μεγάλη σημασία).

Επειτα δίδετε στο «θύ-
μα» σας μιὰ γομολάστιχα
και του λέτε:

—Έχεις δικαίωμα νὰ
σῆσης έξη αριθμούς από
τούς δώδεκα που υπάρχουν
στα τετράγωνα. Αλλά πρέ-
πει νὰ τούς σῆσης κατὰ
τέτοιον τρόπο, ώστε οἱ έξη
αριθμοί που θά μείνουν στα
τετράγωνα νὰ δίδουν, όρι-
ζοντίως και καθέτως πάν-
τοτε άθροισμα 82 (τὸ 82 θά
βρεθῇ δύο φορές όριζοντί-
ως και δύο καθέτως).

Ο φίλος σας θά προσπα-
θήσει νὰ λύσει τὸ πρόβλημα,
άλλά χωρίς άποτέλεσμα.
Στὸ τέλος θά σας καλέσει
νὰ του ὑποδείξετε τὴ λύσι.
Σῶντε τότε τὸ 4 στο πρώ-
το τετραγωνίδιο, τὸ 3 και
τὸ 6 στο δεύτερο, τὸ 7 και
τὸ 6 στο τρίτο, τὸ 9 στο
τέταρτο. Θά μείνουν τότε
στα τετραγωνίδια οἱ αριθ-
μοί 18-1-1-18 που είναι
άδύνατον νὰ δώσουν άθροι-
σμα 82 (18+1=19, 1+18=19...).

Αλλά... αν γυρί-
σετε τὸ χαρτί από τὸ πίσω
μέρος, θά δῆτε (άφου τὸ
χαρτί είναι διαφανές...) τούς
αριθμούς 81-1-1-81...
Προσθέτετε και βρίσκε-
τε πάντοτε άθροισμα 82.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ορίζοντίως: 1 Μόλις πρό όλιγου (άρχ. έπίρ-
ρημα) — Υγρόν άπαραίτητον διά τὴν ζωήν μας, 2 Αἰγυπτί-
ακή Θεότης του ή-
λου — Πρόθεσις,
3 Υπάρχει σ' όλες
τις αἰθούσες τών
σχολείων, 4 Πα-
ράγεται μετά τὴν
κρούσιν δύο αντι-
κειμένων — Έθνι-
κός ευεργέτης
(κλητ.) και Ιστο-
ρική μονή στην Ά-
ραβία, 5 Δικός
σου, 6 Έίδος άντω-
νυμίας, 7 Χρονική
υποδιαίρεσις, 8 Ά-
ριθμός — Τὸ αὐτο-
κίνητο δεν έχει μιὰ
άλλα τέσσαρες, 9
Παλατόν, 10 Καν-
θός — Ο πλανή-
της μας, 11 Οἱ γυμνασμένοι καλά έχουν ώραϊον... —
Πλανήτης του ήλιακού μας συστήματος.

Καθέτως: 1 Έξουσία — Πρώην, 2 Η πρώτη λέ-
ξις του 2 όριζοντίως — Περιφημος Ίρλανδός συγγραφεύς,
3 Διαλυθέν κράτος της Εύρώπης, 4 Άγγελιαφόρος τών
Θεών — Μουσικόν όργανον, 5 Υἱός του Νωε, 6 Μηχανή
που κατήργησε τούς αντιγραφείς, 7 Όμοιωματικόν
(δημ.), 8 Απαραίτητο στο φαγητό — Μέρος του τσαμπιού
του σταφυλίου, 9 Τὸ μεγαλύτερον τείχος του κόσμου, στην
Κίνα, 10 Μετά (δημ.) — Η δεύτερα λέξις του 10 όρι-
ζοντίως, 11 Πέρατα — Ο κάτω κόσμος.

Γ. ΜΠΑΤΣΑΝΗΣ

Άκροστιχίς.

Τὰ πρώτα γράμματα τών
κάτωθι ζητούμενων λέξεων
αποτελούν Διάδοχον Εύρω-
παϊκού Κράτους:

1) Νήσος του Αιγαίου.
2) Βιβλικόν πρόσωπον. 3)
Σῶμα διαφανές. 4) Πόλις
Έλληνική. 5) Μέρος εύχά-
ριστον στην έρημο. 6) Νή-
σος Έλληνική.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Τετράγωνον.

**** 1η σειρά: Νήσος
**** του Αιγαίου πελά-
**** γους, 2α σειρά:
**** «Πάτερ...», 3η σει-
ρά: Πρωτεύουσα γειτονι-
κού της Έλλάδος Κράτους,
4η σειρά: Είναι ό πατέρας,
ό παππούς, ό θεός κλπ.

Και καθέτως τὰ ίδια.

Ι. ΚΑΤΣΙΒΑΛΗΣ

Κρυπτογραφικόν.

12345678 = Χώρα Αφρικής.
7231 = Βασίλισσα.
163678 = Έλλ. πόλις.
3121 = Τροφή νηπιών.
132161 = Γυναικ. όνομα
8457 = Τὸ νέκταρ...
21376 = Δειλά ζωά.
3484678 = Πολλές τρίχες.
Α. ΔΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ

Δευτεροστιχίς.

Τὰ δεύτερα γράμματα
τών κάτωθι ζητούμενων λέ-
ξεων αποτελούν μιάν από
τάς Μούσας.

1) Άδελφός της Ίσμήνης
και της Αντιγόνης, 2) Κρά-
τος της Εύρώπης, 3) Νο-
μός της Πελοποννήσου, 4)
Στήνεται κατὰ τὰς ήμέρας
υποδοχών και έορτών και
περνά κάτω από αὐτήν ό
Βασιλεύς, ό Πρωθυπου-
ργός κλπ., 5) Θεός τών άρχ.
Έλλήνων, 6) Τὸ σπίτι του
γαϊδάρου, 7) Πρωτεύουσα
νησιωτικού κράτους, 8) Ά-
δελφός της Ίφιγενείας, 9)
Ποταμός της Θεσσαλίας.

Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 28ου ΦΥΛΛΟΥ
Δευτεροστιχίς: Ήρα-
κλής (Κητος, Κρήτη, ΝΑουσα,
ΊΚαρος, Πλαταιά, ΜΗλος, Ά-
Σια).

Τετράγωνον: Βάσις, άρ-
νι, άνήρ, Άρα.
Μαγ. εἰκόνη: Βάσω (νὰ
διαΒΑΣΩ).

Μεσοστιχίς: Σάβρα (Θά-
σος, τρατά, πέγκο, ΝέΡων, Ά-
Βαν).

Κρυπτογραφικόν: Μπό-
ταρης, Όμηρος, τόπος, μπότσα,
πατάτα, Τάρας, ράσα, δραμα,
ποτά.

Μεταγραμματισμοί:
Νέος, δέος, Θεός — Κράτος, Ά-
κατος, άρατός — Τάνα, Κανά,
Ναά.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Όλόκληρα...

Ο Γιώργος προσελήφθη
σ' ένα κατάστημα μουσικόν
όργάνων.

Μία πελάτις: Έχε-
τε κομμάτια πιάνου;

Ο Γιώργος: Όχι κυ-
ρία, έμείς έχουμε όλόκληρα
πιάνα!

Υπήρχε διαφορά.

Η μαμά στην Έλενίτσα:
— Κάποιος χτυπά... πη-
γαίνω νὰ δῶ, αλλά μην τρέ-
ξεις πάλι από πίσω μου.

— Όχι μαμάκα, θά τρέξω
έμπρός σου!

Συνωνυμία...

Ο Δάσκαλος: Τι
γνωρίζεις περί του Ποσει-
δώνος;

Ο Νίκος: Ότι μιὰ
φορά μ' έδάγκασε.

Ο Δάσκαλος: Ποι-
ός;!!

Ο Νίκος: Ναί, καλέ,
ό Ποσειδών... Τὸ σκυλάκι
της θείας μου.

Δύο λύσεις...

Η Γεωργίτσα ρωτά τη
μαμά της:

— Καλέ μαμά τὰ χέρια
μου είναι λερωμένα... νὰ
τὰ πλύνω ή καλύτερα νὰ
βάλω τὰ γάντια μου;

Δικαιολογημένη προτι- μησις.

— Κωστάκη, ποιόν από
τούς άρχαίους βασιλείς
συμπαθείς περισσότερο;

— Τόν Φαραώ, θεϊέ μου.

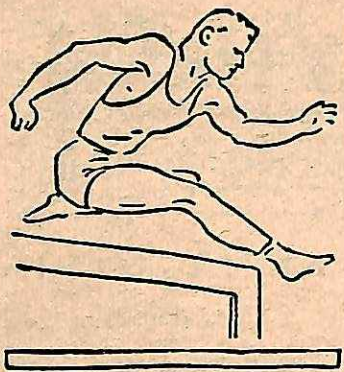
— Γιατί;

— Γιατί αυτόν τόν έμαθα
εὐκολότερα!

Τί έβαλε...

Ο πατέρας: Έβα-
λες γνώσι, Νίκο, νὰ καθή-
σης μέσας;

Ο Νίκος: Όχι, μπα-
μπά. Έβαλα τὰ παπούτσια
μου για νὰ βγῶ έξω.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Την πρώτην ημέραν των αγώνων δεν θα γίνη τίποτε άλλο από την τελετήν του Σταδίου, η οποία θα είναι θεαματικωτάτη και αγωνισμα του δρόμου 2.000 μ. μετά φυσικών εμποδίων.

Την 30ην 'Απριλίου θα γίνουν αθλητικοί αγώνες εις το Στάδιον και σκοπευτικοί εις το 'Εθνικόν Σκοπευτήριον της Ε.Ο.Ν.

Την 1ην Μαΐου θα γίνουν αθλητικοί αγώνες εις το Στάδιον, αγώνες αθλοπαίδων εις το Γυμναστήριον της Ε.Ο.Ν. και αγώνες σκοποβολής εις το 'Εθνικόν Σκοπευτήριον της Ε.Ο.Ν.

Την 2αν Μαΐου θα συνεχισθούν οι αγώνες αθλητισμού, αθλοπαίδων και σκοποβολής και θα γίνουν ημιτελικοί συναντήσεις ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος της Ε.Ο.Ν. εις το γήπεδον του Παναθηναϊκού.

Την 3ην Μαΐου θα συνεχισθούν οι αγώνες του Σταδίου και θα γίνη τελική συνάντησις του ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος της Ε.Ο.Ν.

Την 4ην Μαΐου θα συνεχισθούν οι αγώνες του Σταδίου και θα γίνη αγών πορείας. Τέλος την 5ην Μαΐου θα συνεχισθούν και θα λήξουν οι αγώνες του Σταδίου με την άνοιξη των βραδείων, την ανάκρουσιν των ύμνων ('Εθνικού, 4ης Αυγούστου και Νεολαίας) και την ύποστολιν της Σημαίας της Ε.Ο.Ν.

Εις το γήπεδον 'Ηρακλείου Κρήτης ή όμως ποδοσφαίρου της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. 'Ηρακλείου, έγκισσε την παρελθούσαν Κυριακήν την ομάδα της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Χανίων με 5-0.

ΑΓΩΝΕΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Την πρώτην εις την παρελθούσαν Κυριακήν έτελέσθησαν οι αθλητικοί αγώνες της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρω-τεούσης, των Διοικήσεων 'Αγιάτων Σχολών και Ταγματών 'Εργασίας.

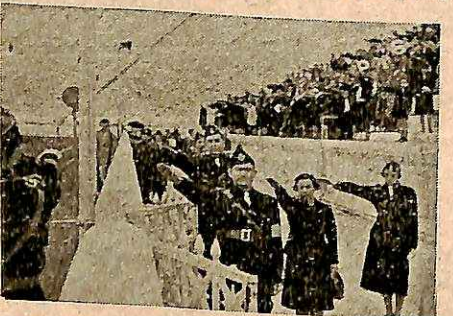
Αι αθλήτριαι Φαλαγγίτισσαι θα μετάσχουν εις αγώνας πρωταθλημάτων αθλητισμού στίβου και εις αγώνας σκοποβολής.

Εις τους αγώνας αυτούς θα συμμετάσχουν αντιπροσωπευτική ομάδα όλων των Περιφερειακών Διοικήσεων 'Αρρένων και Θηλέων, συγκροτηθείσα ήδη κατόπιν ειδικών προκριματικών αγώνων.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ

Η τελετή της έναρξης των αγώνων με έξαιρετικόν έορταστικόν πρόγραμμα θα γίνη εις το Παναθηναϊκόν Στάδιον την Δευτέραν ημέραν του Πάσχα.

Τόσον κατ' αυτήν, όσον και καθ' όλας τας

Από τους αγώνες των Δ. Α. Σ. 'Αρρένων και Θηλέων.

ημέρας των αγώνων, ή είσοδος εις το Στάδιον και εις όλους τους χώρους των άλλων αγώνων θα είναι ελευθέρα. Οι αγώνες εις το Στάδιον θα γίνουν όλας τας ημέρας από της 29ης 'Απριλίου μέχρι της 5ης Μαΐου. Καθ' έκαστην πρωΐαν θα γίνονται οι προκριματικοί — διότι ή συμμετοχή είναι μεγάλη — και τα άπογεύματα οι τελικοί αγώνες.

Ν. Νομού Λαρίσης, του Δημάρχου Λαρίσης και της Περιφερειακής Διοικήτριας, έτελέσθησαν οι προκριματικοί αγώνες διά την συγκρότησιν της αντιπροσωπευτικής ομάδος κλασικού αθλητισμού Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων Νομού Λαρίσης ως και της τοιαύτης σκοπευτικής, αίτινες θέλουν αντιπροσωπεύει τον Νομόν Λαρίσης εις τους Β' Πανελληνίους 'Αγώνας της Ε.Ο.Ν. 'Ελλάδος. Τα άποτελέσματα των αγώνων κρίνονται ως ικανοποιητικώτατα διά την καλήν αντιπροσώπευσιν του Νομού μας εις τους έν λόγω αγώνας.

ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Α' Κατηγορία Φαλαγγιτισσών:

1. Δρόμος 100 μέτρων. — 1) Ράλλη Γλυκερία (Λαρίσης) 14" 8) 10. 2) Καλογήρου Εύαγγελία (Βόλου) 15" 3) Ράμου Βασιλική (Βόλου) 15" 4) 10.

11. 'Αλμα εις μήκος. — 1) Καλογήρου

Από τους αγώνες των Δ. Α. Σ. 'Αρρένων και Θηλέων.

Εύαγγελία (Βόλου) 4.34. 2) Ράμου Βασιλική (Βόλου) 3.30.

111. 'Αλμα εις ύψος. — 1) Λέλα Καστάνου (Βόλου) 1.24.

IV. Ρίψις μπάλας. — 1) Καλογήρου Εύαγγελία (Βόλου) 31.50.

V. Σκοποβολή δι' όπλου 'Υπουργείου Παιδείας από 50 μέτρων άτομικώς. — 1) Βελισσαρούλη Πηνελόπη (Λαρίσης) 175. 2) Τελειωνοπούλου Τούλα (Λαρίσης) 170. 3) Κουκούλη Μαρία (Λαρίσης) 168. 4) Γάκου 'Αγγελική (Λαρίσης) 166. 5) Παπαγεωργίου (Λαρίσης) 160. 6) Ριζοπούλου 'Ιωάννα (Λαρίσης) 156.

VI. Σκοποβολή ομαδικώς. — Νικήτρια άνεδείχθη ή ομάδα Α' άποτελούμενη έκ των 1) 1) Ριζοπούλου 'Ιωάννας, 2) Τελειωνοπούλου Τούλας, 3) Κουκούλη Μαρίας, 4) Παπαγεωργίου, 5) Αύγουστίνου Αικατερίνης. 'Επιτυχία 785'.

Β' Κατηγορία Φαλαγγιτισσών: Δρόμος 60 μέτρων. — 1) Τελειωνοπούλου Τούλα (Λαρίσης) 8" 4) 10. 2) Ράλλη Γλυκερία (Λαρίσης) 8" 5) 10. Μπάλλα 'Ελευθερία (Λαρίσης) 8" 9) 10. 4) Μπαξεβάνου (Λαρίσης) 9" 5) 10. 5) Καραντάου (Βόλου) 9" 2) 10. 6) Λαζάρου (Λαρίσης) 9" 5) 10.

'Αλμα εις μήκος. — 1) Τελειωνοπούλου Τούλα (Λαρίσης) 4.57. 2) Ράλλη Γλυκερία (Λαρίσης) 4.49. 3) Αθαράκη (Βόλου) 4.12. 4) Μπαξεβάνου (Λαρίσης) 4.11. 5) Τζαμτζή (Βόλου) 4.10. 6) Δράκου (Λαρίσης) 3.75. 'Αλμα εις ύψος. — 1) Καραντάου (Βόλου) 1.28. 2) Τζαμτζή (Βόλου) 1.24. 3) Καραντάου (Λαρίσης) 1.23. 4) Καλατζή (Βόλου) 1.20.

Σκυταλοδρομία 4x50. — 1) 'Ομάς Λαρίσης 29" 9) 10. 2) 'Ομάς Βόλου 30" 2) 10. Ρίψις μπάλας. — 1) Ράλλη (Λαρίσης) 30 μ. Γενική βαθμολογία:

1) 'Υποδιοικήσις Λαρίσης βαθμοί 77. 2) 'Υποδιοικήσις Βόλου βαθμοί 59. Μετά το πέρας των αγώνων έγένετο ή άπονομή των διπλωμάτων και μεταλλίων εις τας νικήτριας.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Επί τη τετάρτη έπέτειά από της ανάληψως της Κυβερνήσεως της χώρας υπό του 'Εθνικού Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξά έγένοντο θερμαι έκδηλώσεις αφοσίωσης και λατρειας προς Αυτόν, και πίστεις εις το μέγαλον του 'Εθνικόν 'Εργον, από την 'Εθνικήν 'Οργάνωσιν Νεολαίας. 'Επειρα είναι τα τηλεγράφημα έκδηλώσεως των αισθημάτων αυτών της Νεολαίας μας προς τον Αρχηγόν της, από όλους τους Σχηματισμούς της Ε.Ο.Ν., από βαθμοφόρους, από Φαλαγγίτας, Φαλαγγιτισσας και Σκαπανάκια ακόμη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Κατ' έντολήν του 'Αρχηγού, δι' άποφάσεως του κ. 'Υπουργού Κρατικής 'Υγείνης και 'Αντιλήψεως, το όποιον δι' άποτελή το βήμα της έκδηλώσεως των σκέψεων των έπιτελών της Ε.Ο.Ν. και των συνεργατών αυτής, καθώς και των συνδεδεικνών κρίκων προς συντονισμόν των κατευθύνσεων διά την προαγωγήν της άποστολής της 'Οργάνωσεως.

Τό έν λόγω δελτίον θα πραγματοποιείται θέματα άφορώντα την Διοίκησιν έν γενεί, παιδικήν ψυχολογία, ύγιεινήν του παιδιού, παιδικήν έγκληματοκίτητα, παιδικά δικαστήρια, παιδικόν θέατρον, παιδικήν μόρφωσιν, έπαγγελματικόν προσανατολισμόν, προβλήματα ιδεολογικής διαφωτίσεως, προβλήματα άφορώντα την χώραν μας, μελέτας έπιστημονικάς κ. ά.

Κατά την πρώτην εφαρμογήν του προγράμματος τούτου θα εφαρμοσθούν άφ' ένός μέν γενικά μέτρα προπαιδευτικού της ύγιεινής, άφ' έτέρου δέ ειδικά κατά τόπους μέτρα, διά χρησιμοποίησιν των έκάστοτε πηγών της Ε.Ο.Ν. Τοιούτοτρόπως έν τώ πρώτω χρόνω ένεργείας ιδρύονται πύργους ύγειονομικής έκπαίδευσής και άγωγής νέων έν 'Αθήναις, Κομοτηνή, Καβάλλα, Κοζάνη, Λαρίση, Πάτρας, Τριπόλει, Σύρω και 'Ηρακλείω Κρήτης.

Από τό έπομένω έτους θα ιδρυθούν και άλλοι άνάλογοι πύργες.

Εις έκαστον πύργον θα ύπηρετή εις ιατρός, μία καθηγήτρια οικιακής και εις έργοδόχους διά μικρά έξυγιαντικά έργα.

Οργάνωσιν

Την παρελθούσαν Τετάρτην, 10ην τρέχ. μηνός, έλαβε χώραν μεγάλη συγκέντρωσις φοιτητών Φαλαγγιτών της 'Υποδιοικήσεως Πανεπιστημίου.

Κατά την συγκέντρωσιν ταύτην ώμίλησεν ο πρεσβύτερος και συνεργάτης Χρυσού Σήματος Ε.Ο.Ν. κ. Β. Παπαδάκης με θέμα «Η 'Ελληνική Πατρίς».

Έν έπιλόγω ό όμιλητής έτόνισεν ότι «ή 'Ελληνική Νεολαία όφείλει να συνεχίση την άπό πάντες χιλιάδας έτών ιστορίαν της 'Ελλάδος, άκολουθούσα τας άρχάς, αι όποιαι έτέθησαν υπό του Κράτους της 4ης Αυγούστου».

Ο Λόγος της Δ.Α.Σ.Α. εξέδραμε την παρελθούσαν Κυριακήν εις Μαλακάσσαν με έπί κεφαλής τον διοικητήν του. 'Επίσης Φαλαγγίται της 'Υποδιοικήσεως 'Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου εξέδραμον την ίδίαν ήμέραν εις την Αίμυνην του Μαραθώνος.

Αι έκδρομαί αύται γίνονται βάσει του όπδ της Δ.Α.Σ.Α. έκπονηθέντος προγράμματος στρατιωτικής προπαιδεύσεως και ιδεολογικής διαφωτίσεως.

Έλθόντα τα μαθήματα της Σχολής 'Υγειονομικής 'Υπηρεσίας της συσταθείσης υπό της Διοικήσεως 'Ανωτάτων Σχολών 'Αρρένων και ήδη από της προσεχούς έξοδόμαδος οι παρακολουθήσαντες τα μαθήματα της ως άνω Σχολής θα άρχίσαι τας διμύλιας των εις άπάσας τας 'Υποδιοικήσεις της Δ.Α.Σ.

Την παρελθούσαν έβδομάδα ό Διοικήτης της Διοικήσεως 'Ανωτάτων Σχολών 'Αρρένων μετέβη έκ έπεθεώρησε τα νέα γραφεία της 'Υποδιοικήσεως Πανεπιστημίου, ή όποια έγκαταστάθη εις τας αίθουσας της Πανεπιστημιακής Λέσχης.

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΑ'ΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Όπως άνηγγέθη από τό προηγούμενον τεύχος, ό 'Εθνικός Κυβερνήτης και Γενικός 'Επιθεωρητής της Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξά ένέκρινεν όπως τό Β' Συνέδριον των Περιφερειακών Διοικήσεων της Ε.Ο.Ν. 'Ελλάδος συνέλθη εις 'Αθήνας από της 19ης μέχρι της 28ης Μαΐου.

Επ' εύκαιρία του Συνεδρίου, την 28ην Μαΐου θα γίνουν τα έγκαίνια της 'Εκθέσεως της Ε.Ο.Ν. 'Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης εις τό Ζάππειον.

Εις την 'Εκθεσιν αύτην θα συμμετάσχουν με έκθέματα — έργα λαϊκής τέχνης όφειλόμενα εις τα μέλη της Ε.Ο.Ν. — όλοι αι Περιφερειακά Διοικήσεις 'Αρρένων και Θηλέων της 'Εθνικής 'Οργάνωσεως Νεολαίας.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Ε.Ο.Ν.

Η Κεντρική Διοίκησις της Ε.Ο.Ν. θα άρχίση προσεχώς την έκδοσιν τριμηνιαίου Δελτίου Διοικήσεως, το όποιον δι' άποτελή το βήμα της έκδηλώσεως των σκέψεων των έπιτελών της Ε.Ο.Ν. και των συνεργατών αυτής, καθώς και των συνδεδεικνών κρίκων προς συντονισμόν των κατευθύνσεων διά την προαγωγήν της άποστολής της 'Οργάνωσεως.

Τό έν λόγω δελτίον θα πραγματοποιείται θέματα άφορώντα την Διοίκησιν έν γενεί, παιδικήν ψυχολογία, ύγιεινήν του παιδιού, παιδικήν έγκληματοκίτητα, παιδικά δικαστήρια, παιδικόν θέατρον, παιδικήν μόρφωσιν, έπαγγελματικόν προσανατολισμόν, προβλήματα ιδεολογικής διαφωτίσεως, προβλήματα άφορώντα την χώραν μας, μελέτας έπιστημονικάς κ. ά.

Ο ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΓΡΙΩΝ ΟΠΩΡΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Επικειμένης της περιόδου των έμβολιασμών όπωροφόρων δένδρων, ένετάλησαν οι κατά τόπους σχηματισμοί της Ε.Ο.Ν. όπως έλθουν εις συνεννόησιν με τας γεωργικάς ύπηρεσίας και μεριμνήσουν διά την παρακολούθησιν των μαθημάτων και εργασιών των μεταδετικών σχολείων έμβολιασμών υπό των μελών της Ε.Ο.Ν., όπου πρόκειται να καταρτισθούν ταύτα.

Όυτά τα μέλη της 'Οργάνωσεως θα έκπαιδευθούν εις την έξημέρωσιν των άγρίων δένδρων άνεξόδως, άργότερον δέ θα δυνήσθουν να προσφέρουν τεραστίως ύπηρεσίας εις την προσπάθειαν έξημερώσεως άγρίων δένδρων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Η κίνησις της Π.Δ.Θ.Π. όπως πάντοτε είναι ζωηροτάτη.

Ο Πύργος Κοινωνικής Προνοίας της Π.Δ.Θ.Π. μετά την λήξιν των θεωρητικών μαθημάτων ήρχισε τας έπισκέψεις του εις διάφορα έδρανα κοινωνικής προνοίας μετά των ύπευθύνων κυρίαν Χρυσήν και Σαβδόπουλου.

'Επεσκέφθησαν μέχρι τούδε:

1) Τον Βρεφοκομικόν Σταθμόν Μοσχάτου, 2) Τον Παιδικόν Σταθμόν 'Αδελφών Παπαστράτου.

3) Τό Κέντρον Νεότητος και Πρότυπον Κέντρον Παιδικής Χαράς, 4) Τό Δημότικόν Βρεφοκομείον και 5) Τον Παιδικόν Φωλιόλ Χολεργού.

Τα άποτελέσματα των έξωτερικών αγώνων σκοποβολής της Π.Δ.Θ.Π. είναι ως έξης:

Ομάδες 1) με κεραιμίναν των 22 από άποστάσεως 50 μέτρων:

1η) 'Υποδιοικήσις Θηλέων 'Αθηνών. 2α) 'Υποδιοικήσις Θηλέων Νότου.

Ατομικοί με κεραιμίναν των 22 από άποστάσεως 30 μέτρων:

1) Βελισσαρούλου 'Ελένη της Π.Δ.Θ.Π. 2) Σιγαλάς της 'Υποδ. 'Αθηνών. 3) Βαλέκη της 'Υποδ. 'Αθηνών. 4) Χρυσόχαρη της 'Υποδ. Νότου. 5) Δημακοπούλου της 'Υποδ. 'Αθηνών. 6) Καπλήν της 'Υποδ. Νότου.

Τακτικώτατα γίνονται έπιθεωρήσεις εις τας 'Υποδιοικήσεις υπό του Κυβερν. 'Επιτρόπου μετά της Περ. Διοικήτριας Θηλέων Πρωτεύουσής.

Εις τόν Πειραιά έγινε τό μνημόσυνον των άπολεσθέντων ναυτεργατών, εις τό όποιον παρήστη ή Α. Ε. ό 'Αρχηγός μας.

Κατά την έπισκεψιν του εις τόν Συνεικ-

σμόν Δραπετσώνος ή Α. Ε. ό 'Αρχηγός μας έπεσκέφθη και τόν 'Υπομέτα της 'Υποδιοικήσεως Πειραιώς.

Μικρά σκαπάνισσα προσέφερεν όλίγα άνθη εις ένδειξιν εύγνωμοσύνης διά την τιμήν που τους έκαμεν ό Πατέρας μας.

Τέσσαρες 'Υπομείς της 'Υποδιοικήσεως Νότου εξέδραμον την Κυριακήν 7ην τρέχοντος μηνός εις Βάρκιζαν, άδελφωμένες με πρόσωπα άκτινοβολούσα από χαρά, γιατί θα ζούσαν μία μέρα όλες μαζί σάν μία οικογένεια, σάν ένα άτομο, σάν μία ψυχή.

Εχόρευσαν έλληνικούς χορούς, πηρήφανες 'Ελληνοπούλες του Νέου Κράτους, γεμάτες σφρίγος και χαρά, που την βλέπαν ζωγραφισμένην στά πρόσωπα τους, στις κινήσεις τους, στις φωνές τους. Με την δύσι του ήλιου γύρισαν στάς 'Αθήνας ψάλλουσας τα ώραια τραγούδια και τούς ύμνους της Ε.Ο.Ν. μας.

Εις τόν 4ον 'Υπομέτα της 'Υποδιοικήσεως Βορρά έσχηματίσθη μία χορωδία από Φαλαγγιτισσας με τίς πιο ώραιες φωνές, ή όποια θα ψάλη την Μεγάλην 'Εβδομάδα εις τόν Ναόν του 'Αγ. Δημητρίου Κηφισιάς. Την χορωδίαν διευθύνει ό κ. Αδριάνης, εύγενώς προσφερθείς.

Η Διεύθυνσις Τύπου του ΙΙΙ Γραφείου της Π.Δ.Θ.Π. προκηρύσσει διαγωνισμόν διά την συγγραφήν πεζού ή ποιημάτων με θέμα γιά τις Φαλαγγιτισσες 'ΟΙ άγίες ημέρες του Πάσχα» και γιά τις Σκαπάνισσες «Η άνοιξη».

Η «ΧΙΟΝΑΤΗ»

Με παιδιά της 'Εθνικής 'Οργάνωσεως Νεολαίας — Φαλαγγίτισσας της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων — θα δοθή εις τέσσερες έως πέντε παραστάσεις εις τό «Ρεζ» ή «Χιονάτη» του 'Αντερσεν. Σκηνοθέτης είναι ό κ. Μουζενίδης. Η μουσική είναι του κ. Πονηρίδη, οι δε σκηνοίχοι χοροί διδασκονται από τας κυρίας Ματέι και Σακελλάρου. Αι δοκιμας ήρχισαν και προχωρούν με έπιτυχία.

Η ΣΤΕΓΗ ΤΟΥ ΦΑΛΑΓΓΙΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Συνεκροτήθη ή διοικητική έπιτροπή της Στέγης του Φαλαγγίτου Πειραιώς με πρόεδρον τον κ. Δ. Παπαλεονάρδον έμπροσθοιούχον, άντιπρόεδρον τον κ. Γ. 'Εμμανουήλ διευθυντήν σχολής μέσης έκπαίδευσως, γ. γραμματέα τον κ. Τ. Βαυλοδήμον καθηγητήν και μέλη τους κ. κ. Ε. Γιαννινοπούλου διευθυντήν 'Υποκαταστήματος 'Εθνικής Τραπεζής έν Πειραιεί, Ε. Λαδόπουλον μηχανικόν και Π. Κάσσην Ιατρόν.

Η ως άνω 'Επιτροπή, άμα τη συγκροτήσει της, άπέστειλε τό κάτωθι τηλεγράφημα εις τόν 'Εθνικόν Κυβερνήτην:

«'Αρχηγέ, Αισθανομεθα βαθύτατα την ήθικην άνάγκην να έκφράσωμεν την άμετρον εύγνωμοσύνην μας εις την προσωπικότητά Σας διά την άνάθεσιν των εύγενών και ιερών καθηκόντων μας ως μελών της διοικητικής έπιτροπής της Στέγης του Φαλαγγίτου Πειραιώς.

Εις την έξαιρετικην αύτην τιμήν, δι' ής περιέλαττε ήμους, θα άπαντήσωμεν διά της συνεχούς και επιμόνου εργασίας μας εις την έθνικην αύτην υπόθεσιν, την όποιαν ανέλαβον μεθ' όλων των δυνάμεών μας».

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

'Υπό της Διευθύνσεως της Πολιτικής Διαφωτίσεως και Διαπαιδαγωγικής Κεντρικής Διοικήσεως όργανώθη προχέως Κυριακήν έκπαιδευτική και ψυχγωγική έκδρομή εις Μπαλαγιάς της Σχολής Μηχανικών «'Αρχιμήδης».

Αμα τη άφίξει των εις Αίμυνην Μαραθώνος οι Φαλαγγίται έπεσκέφθησαν τα αύτόθι έργα, γενομένης και ειδικής διμύλιας.

Καθ' όλην την διάρκεια της έκδρομής έπεκράτησε ζωηρός ένθουσιασμός. Την 2αν μ. μ. έπεσκέφθη αύτους ό Κυβερνητικός 'Επιτροπος Ε.Ο.Ν. κ. 'Αλέξανδρος Κανελλόπουλος, γενομένης δεκτός έν μέσω ένθουσιωδών έκδηλώσεων και ζητωκραυγών.

Οι έκδρομεις επάνηλθον εις 'Αθήνας την 9ην έσπερίαν.

— Περαιτωθείσης της σχετικής αναδιοργανωτικής προεργασίας, άρχονται λίαν προσεχώς τα μαθήματα του Ι Τμήματος των Σχολών Πολιτικής Διαφωτίσεως Β' Κατηγορίας.

Η Β' Κατηγορία των Σχολών Πολιτικής

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Διαφωτισμός περιλαμβάνει τμήματα συγκροτούμενα από Φαλαγγίτας—μαθητὰς ἢ ἀποφοίτους τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως καὶ μόνον (ἀπὸ Ε' Γυμνασιακῆς τάξεως ἢ ἀντιστοίχου τάξεως σχολείων Μέσης Ἐκπαίδευσως καὶ ἀνω).

Ἡ μέχρι τοῦδε δράσις τῶν Σ. Π. Δ., βασικὸς σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ διαμόρφωσις ἀρίτων στελεχῶν πολιτικῆς διαφωτισμῶς, ἀπεδείχθη λίαν γόνιμος καὶ δημιουργικῆς. Ἡ δὴ ἡ προσπάθεια, συστηματικὴ ἀκόμη περισσότερο, βαίνει πρὸς τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν ἐπιδιωξεῶν τῆς.

Εἰς τὸ 1 Τμήμα θὰ συμμετάσχουν ἅπαντα γενικῶς τὰ Τάγματα τῆς Π.Δ.Α.Π. διὰ τριῶν Φαλαγγιτῶν ἢ βαθμοφόρων ἑκάστον, ἅπαντες καταλλήλως ἐπιλεγόμενοι, ὥστε αἱ δυνατότητες τῶν προκρινόμενων νὰ ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ εἰδικῆς φύσεως ἔργου τῆς πολιτικῆς διαφωτισμῶς.

Κατόπιν εὐγενεὺς προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, εἰς τὰς 26 λήξαντος μηνὸς ὁμάς 35 βαθμοφόρων Φαλαγγιτῶν τῶν Περιφ. Διοικήσεων ὅλης τῆς Ἑλλάδος, μετ' ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ ἀμετάκλητου ἀξιωματοῦχοῦ τῆς Ε.Ο.Ν., ἐπεσκέψανται διὰ ἐγκαταστάσεως καὶ συνεννοήσεως ἐν Σαλαμίνι Βασιλικὸν Ναυστάθμιον, ὡς καὶ τὰ ὁρμούντα ἐν τῷ Στενῷ τῆς Σαλαμίνος πολεμικὰ πλοῖα καὶ ὑποθρύχια.

ΔΩΡΕΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Συντεχνία Ἀρτοποιῶν Ἀθηνῶν προσέφερεν ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Ε.Ο.Ν. δραχμὰς δεκαπέντε χιλιάδας (15.000).

Ἐπίσης ὁ καθηγητὴς τοῦ Α' Γυμνασίου ἠθλέων κ. Γ. Φραγκιδάκης, συνεργάτης Χρυσοῦ Σημάτος, ἐδωρήσεν εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. 150 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του «Τὰ Ἑλληνικὰ ἱστορικά, πολιτικὰ βοηθήματα εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς διαφωτισμῶς».

Οἱ κάτωθι πολῖται προσέφερον ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ ἀντίστοιχα ποσά:

Σπύρος Νιάρχος δρχ. 2.500, Ἐμμανουὴλ τοῦς Ἀκρίτας δρχ. 25, Ἐλένη Φραγκισκάτου δημοδιδασκάλας ἐκ Πρεβέζης δρχ. 760. Ἐπίσης ὁ Συνδεσμός ἐμπόρων γεωργικῶν τροφικῶν προϊόντων προσέφερε δρχ. 10.000.

ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΦΑΛΑΓΙΤΩΝ

Πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ χωρίον Σισάνιον Κοζάνης ἐξερράγη πυρκαϊὰ προελθοῦσα ἐκ τοῦ ἀπετεφρώθη. Τὸ πῦρ ἠπείλανε πρὸς στιγμὴν ποτελεσματικὴν ἐπέμβασιν τῶν Φαλαγγιτῶν, τοῦ πῦρ ἐνετοποίηση καὶ Γεωργίου Α. Ζιώθου δὲ ὑπὸ τῶν διακινδυνεύσαντων τὴν ἐκ τοῦ σταυροῦ καὶ τρία μεγάλα ζῶα.

Ἡ ἐφημερίδα «Ἐστία» ἐσχολήσας μετ' ἀθρήτων τῶν ἐπιδεικνύμενων ἀπὸ μέρους Φαλαγγιτῶν τοῦ Σισανίου Σιατίστῃς αὐτοθύσιαν εἰς ἃ ἂν ἐπρόκειτο. Ἐγραψε—νὰ διατυπώμεν ἄλλο ἢ νὰ συγκρίνωμεν τὰ ἔργα εἰς τὰ ὁποῖα κατεγίνοντο τὰ παιδιὰ πρὸ ὀλίγων ἐ-

Ἀπὸ τῆς δαφνοδρομίας Ἀλαμάνος—Λαμίας.

τῶν μετ' ἐκείνα πού καταγίνονται σήμερον.

Πρὸ ἡμερῶν εἰς Παλούκια Σαλαμίνος ἐκινδύνευσαν νὰ πνιγῶν δύο κυρίαί, εὐρισκόμεναι ἐπὶ τῆς μικρᾶς γεφύρας τῆς ἀποδόθρας, ἡ ὁποία τυχαίως κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν κατέρρευσεν.

Αἱ δύο κυρίαί θὰ ἐπνίγοντο ἀσφαλῶς ἂν δὲν ἔτρεχον ἐκεῖ αἱ Φαλαγγίται Ἀντωνίου Καραγιάννη καὶ Ἀθανασίου Σκαρλάτου, οἱ ὁποῖοι μετ' προφανὴ κίνδυνον τῆς ζωῆς τῶν ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἔργον τῆς διασώσεως.

Πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ Φαλαγγίτας ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀττικοβοιωτίας ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσειάν του.

Π. Δ. Θ. ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ὅλοι οἱ σχηματισμοὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἠθλέων Ἀττικοβοιωτίας ἐπάρσαν τὴν ἐπέτειον τῆς Ἑθνικῆς Παλιγγενεσίας μετ' πρωτοφανὴ ἐνθουσιασμόν. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸν ἐορτασμόν ὑπῆρξεν ἀδρόα καὶ ἐνθουσιώδης τὸν τῶν Φαλαγγιτιστῶν δυνάμει καὶ τῶν Σκαπανιστῶν.

ΛΕΒΑΔΕΙΑ.—Αἱ Φαλαγγίται καὶ αἱ Σκαπανιστὴς τοῦ Σχηματισμοῦ μετέβησαν τὴν πρῶταν τῆς 25ης Μαρτίου εἰς τὴν δοξολογίαν. Ἡκοιούθησε κατάθεσις στεφάνου εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων ὑπὸ βαθμοφόρου. Κατόπιν ἡ δύναμις, ἄφω ἤκουσαν τὸν λόγον τοῦ καθηγητοῦ κ. Τριανταφύλλου, παρήλασε πρὸ τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως.

ΑΦΙΔΝΑΙ.—Αἱ Φαλαγγίται τοῦ Σχηματισμοῦ ἐργάσθησαν πυρετώδως διὰ τὴν διοργάνωσιν τοῦ ἐορτασμοῦ. Τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς μετέβησαν ἐν ὁμάτῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Κατόπιν κατέθεσαν στεφάνον εἰς τὸ Ἡρώον τῶν πεσόντων καὶ ἤκουσαν τὸν Τοπικὸν Διοικητὴν Ἀρρένων, ὅστις ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας. Ἡκοιούθησε παρέλασις πρὸ τῶν ἐπισήμων καταχειροκροτηθεῖσα. Τὸ ἀπόγευμα αἱ Φαλαγγίται μετ' ἐθνικὰς ἐνδυμασίας ἐχόρευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν ἐθνικοῦς χοροὺς.

ΚΟΥΒΑΡΑΣ.—Καὶ ἐν Κουβαρᾷ ὁ ἐορτασμός τῆς Ἑθνικῆς ἡμέρας ἔγινε μετ' πρωτοφανὴ ἐπισιμότητα καὶ ἐνθουσιασμόν. ἔγινε παρέλασις καὶ στέμμις τοῦ Ἡρώου ὑπὸ τῆς Φαλαγγίταις Σ. Μιχαηλίδου. Τέλος Φαλαγγίταις μετ' τοπικὰς ἐνδυμασίας ἐχόρευσαν ἐθνικοὺς χοροὺς.

ΣΑΛΑΜΙΣ.—Ἡ δύναμις ἠθλέων Σαλαμίνος μετέβη τὴν πρῶταν τῆς 25ης Μαρτίου εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ παρεκοινοῦσεν τὴν δοξολογίαν. Ἐπικολούθησε μεγαλειώδης παρέλασις, κατὰ τὴν ὁποῖαν διεκρίθησαν αἱ Φαλαγγίταις. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐγένετο ἐορτὴ ὑπὸ τῆς Ὁργανώσεως ἠθλέων, εἰς τὴν ὁποῖαν παρήσαν οἱ γονεῖς τῶν Φαλαγγιτιστῶν καὶ ἄλλοι πολλοί. Ἀπυγέλησαν ποιήματα καὶ ἐτραγουδήθησαν πατριωτικὰ ὅσπια. Ἡ Διοικητὴρ Σαλαμίνος ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΙΟΝ.—Αἱ Φαλαγγίταις μετέβησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατόπιν κατέθεσαν στεφάνον εἰς τὸ Ἡρώον, ὅπου καὶ ἔγινε σήμερ τελετὴ μετ' ἀπαγγελίας ποιημάτων ὑπὸ Σκαπανιστῶν καὶ πατριωτικὰ ὅσπια. Ἐπικολούθησε παρέλασις. Τὸ ἀπόγευμα ἐχόρευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου ἑλληνικοὺς χοροὺς ἐν μέσῳ ζωρῶν ἐκδηλώσεων συμπάσης καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

ΚΕΡΑΤΕΑ.—Τὴν πρῶταν τῆς 25ης Μαρτίου ὅσπια ἡ δύναμις τοῦ Σχηματισμοῦ μετέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐπειτα παρήσαν μετ' ὑποδείγματικῇ τάξει καὶ ζωηρότητι. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας κατέθεσε στεφάνον ἐκ μέμα τῆς ἰδίας Ὁργανώσεως ἠθλέων ἡ Διοικητὴρ τοῦ Σχηματισμοῦ Κερατέας. Τὸ βράδυ ἔγινε φαντασμαγορικὴ λαμπαδηφορία διὰ μέσου τῶν ὁδῶν τῆς κομποπόλεως.

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ.—Καὶ ἐν Ἀσπροπύργῳ ἐωρτάσθη ζωηρότατα ἡ Ἑθνικὴ ἡμέρα. Κατὰ τὰς πρώτας πρωτὰς ὥρας ἐγένετο παρέλασις μετ' τυμπανοκρουσιῶν καὶ ὁσπίων. Κατόπιν αἱ Φαλαγγίταις μετέβησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὸ ἀπόγευμα κατέθετο στεφάνον ὑπὸ βαθμοφόρου, καθὼς καὶ εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Ἡρώου Κερατῆαν Μελέτη. Τὸ βράδυ αἱ Φαλαγγίταις ἐχόρευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν ἐθνικοὺς χοροὺς.

ΦΥΛΗ.—Μετ' ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν καὶ μεγαλεῖον ἐωρτάσθη καὶ ἐν Φυλῇ ἡ 25η Μαρ-

τίου. Αἱ Φαλαγγίταις ἐδωσαν ζωρῶν τόνον εἰς τὴν ἐορτὴν, μετ' ὅταν παρήσαν καὶ τὰ ὅσπια τῶν. Τὸ ἀπόγευμα ἔγινε ὥρα καὶ σήμερ πατριωτικὴ ἐορτὴ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὸ βράδυ ἔγινε λαμπαδηφορία.

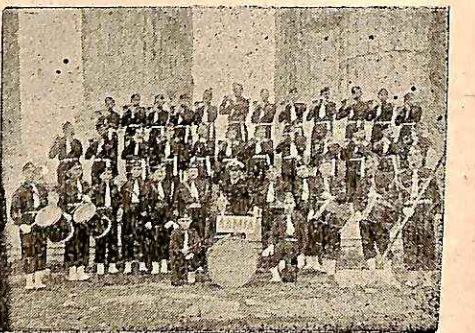
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.—Καὶ ἐφέτος θὰ ἐορτάσθῃ εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν τοῦ Μεσολογγίου ἐπιθετικώτατα καὶ μετ' ἐπισιμότητα ἡ ἐπέτειος τῆς ἱστορικῆς ἐξόδου.

Εἰς τὸν ἐορτασμόν τούτων θὰ συμμετάσχῃ καὶ ἡ Ἑθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας μετ' ὅσπια σχηματισμοῦ Αἰτωλοακαρνανίας διὰ παρατάξεων, παρελάσεων καὶ πατριωτικῶν παραστάσεων. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπιτροπὸς Νεολαίας κ. Ἀλ. Ν. Κωνσταντίνου θὰ παραστή εἰς τὰς ἐορτάς καὶ θὰ ἐκφωνήσῃ λόγον τὸ Σάββατον τὸ ἀπόγευμα 20ῆν Ἀπριλίου, μετὰ τὴν ἐπιτάφειον δέψιν, εἰς τὸ Μνημεῖον τῶν Ἡρώων.

Εἰς τὸ «Σπίτι τοῦ Φαλαγγίτου» τῆς ἱερᾶς πόλεως Μεσολογγίου κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Μάρτιον ὁ Δήμαρχος κ. Χρ. Εὐαγγελιάδης ἔκαμε σείσαν διαλέξεις μετ' ὅσπια ποιητὰς Διονύσιον Σολωμὸν, Κώσταν Κρυσηλῆν, Γεώργιον Ζαλοκώσταν, Σπυρίδωνα Γ. Τρικοῦτῃν, Κωστὴν Παλαμῖν, Γεώργιον Δροσίνην, Γεώργιον Ἀθανασίου—Νόβαν, Ἀθανάσιον Κυριαζὴν καὶ Μιλτιάδην Μαλακάσην.

Ἐπίσης ὁ κ. Εὐαγγελιάδης ὠμίλησεν εἰς δύο συγκεντρώσεις τῆς 111 Φάλαγγος περὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τοῦ σεβάσμιου τῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς διδασκάλους.

ΛΑΜΙΑ.—Μετ' ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμόν ἐωρτάσθη ἡ ἐπέτειος τῆς Ἑθνικῆς Παλιγγενε-

Τὸ μουσικὸν τμήμα Ε.Ο.Ν. Λαμίας εἰς τὰς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

σίας εἰς ὅλα τὰ Τμήματα τῆς Περιφ. Διοικήσεως.

Κατὰ τὰς προηγουμένας ἡμέρας τῆς Ἑθνικῆς ἐορτῆς παρεπείρετο ζωηρότατὴ κίνησις εἰς ὅλας τὰς μονάδας. Εἰς τὴν ἑδρὰν τῆς Περιφ. Διοικήσεως ἰδιαίτερον ἐντύπων ἔκαμεν ἡ δαφνοδρομία, ἡ ὁποία ἔγινε τὴν παραμονὴν διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς Ἀλαμάνης μέχρι τῆς πλατείας Διάκου, ὅπου ἔγινε ἡ στέμμις τοῦ ἀνδριάντος.

Τὴν ἡμέραν τοῦ ἐορτασμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον συμμετέσχεν ὅσπια ἡ δύναμις ἀρρένων καὶ ἠθλέων, ἐθαυμάσθη τὸ παράστημα καὶ ἡ πειθαρχία τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανιστῶν καὶ κατεδείχθησαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς συντελουμένης εἰς τοὺς λόγους ἐργασίας.

Εἰς τὰς ἑδρας τῶν Ὑποδιοικήσεων καὶ τῶν Φαλαγγῶν ἐδόθησαν διάφοροι ἐορταῖ, ἔγιναν ἐπιτυχεῖς παρελάσεις καὶ ἐξεφώνηθησαν λόγοι πανηγυρικοὶ ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐπίσης ἔγιναν γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις καὶ ἐχορεύθησαν ἐθνικοὶ χοροί. Ὁ ἐορτασμός ἐκλείει μετ' ἀριστοτάτας λαμπαδηφορίας.

ΣΠΑΡΤΗ.—Ἡ Περιφερειακὴ Διοικητὴς Σπάρτης ἐώρτασε μετ' ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν τὴν ἐπέτειον τῆς Ἑθνικῆς μας ἐορτῆς. Ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας πρὶν αἱ Φαλαγγίται καὶ αἱ Φαλαγγίταις κατέβαλον πᾶσαν δυνατὴν προσπάθει-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

αν διὰ τὸν λαμπρότερον ἐορτασμόν τῆς 25ης Μαρτίου.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐν τῷ μητροπολιτικῷ Ναῷ ἐπικολούθησε παρέλασις ὅλων τῶν Σχηματισμῶν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐθαυμάσθη τὸ παράστημα καὶ ἡ ἐν γένει ἐμφάνισις τῶν Τμημάτων Ἀρρένων καὶ ἠθλέων.

Μετ' ὅταν ἰδὼν ἐνθουσιασμόν ἐωρτάσθη ἡ 25η Μαρτίου εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις Γυθείου, Πεισιπλεως Βοιών καὶ Ἡεροκαμπίου, ὅπου ἐπικήθησαν πατριωτικὰ ἔργα καὶ ἐγένοντο λαμπαδηφορίαι κλπ.

Φαλαγγίται τοῦ Σχηματισμοῦ Λιθερᾷ προέβησαν κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐξοδόδα εἰς τὴν δαφνοδρομίαν 2.000 πεύκων, 300 κυπαρίσσιων καὶ 300 ἀμυγδαλέων. Ἐπίσης ἐκαλλιέργησαν ἀγρὸν παραχωρηθέντα εἰς αὐτοὺς.

Εἰς τὸ χωρίον Βαρεῖν Φαλαγγίται καὶ Σκαπανεῖς ἐκαλλιέργησαν ἑκτάσιν 2½ στρεμμάτων διὰ αὐτοῦ.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.—Ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Καστορίας ἐωρτάσθη μετ' ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμόν ἡ Ἑθνικὴ μας ἐορτὴ.

Τὴν παραμονὴν τῆς μεγάλης ἡμέρας ὠμίλησεν εἰς μεγάλῃ συγκεντρώσειν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανιστῶν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπικολούθησεν ὡραιότατὴ παρέλασις Φαλαγγιτῶν, Φαλαγγιστῶν, Σκαπανιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν, μετὰ δὲ τὴν παρέλασιν ὠμίλησεν ὁ κ. Γενικὸς Ἐπίτροπος.

Τὸ ὅσπιας ἔλαβε χώραν λαμπαδηφορία. Ἐπ' ἐκκαιρία τῆς Ἑθνικῆς ἐορτῆς ἐγένοντο θεατρικὰ παραστάσεις εἰς δαφνοδρομίαν, ἱεροπληγὴν, Ἀργὸς Ὀρεοκτικόν, Μεσοποταμίαν καὶ Βυσιανὴν.

Ἡ 167η Φάλαγξ ἠθλέων παρακολουθεῖ μετ' ζωρῶν ἐνδιαφέροντος μαθητὰς οἰκοκυρτικῆς, ὑγιεινῆς κλπ.

ΔΡΑΜΑ.—Κανονικῶς λαμβάνουν χώραν αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανιστῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρμάς.

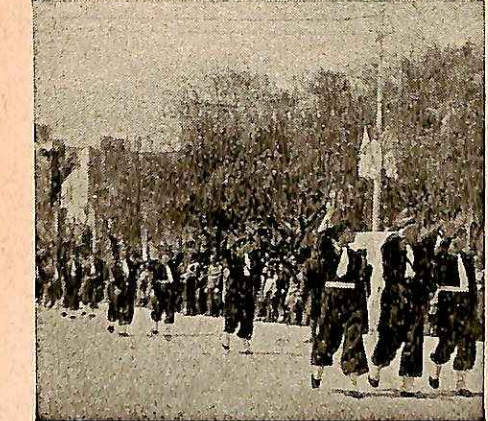
Ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. Δράμας Νομάρχης κ. Κ. Δήμας, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως κ. Σ. Δημητρίου καὶ τοῦ Α' Ἐπιτελοῦ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως, μετέβη εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς Προσπολέως, Μικροπόλεως καὶ Γραμμένης, ὅπου ἐξήτασε τὰς ἀνάγκας τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 28ην Μαρτίου ἔλαβον χώραν συγκεντρώσεις τῶν ἐργαζομένων Φαλαγγιτῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 243ης καὶ 281ης Φαλαγγῶν.

ΚΑΒΑΛΑ.—Τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν Καβάλαν ἐγένοντο, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἠθλέων κ. Κολαντζῆ, τὰ ἐγκαίνια τῆς Στέγης Φαλαγγιτιστῶν.

Μετὰ τὰ ἐγκαίνια ὁ κ. Κολαντζῆς ἀπέστειλε πρὸς τὸν Γενικὸν Ἐπιτελεστικὸν τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Γ. Μεταξῶν τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Ἀναφῶρων τέλεσιν παρουσία μου ἐγκαίνιων

Παρέλασις Φαλαγγιτῶν Σύρου τὴν 25ην Μαρτίου.

Λέσχης Φαλαγγιτιστῶν ἐν Καβάλλᾳ, ὑποβάλλω αἰσθημάτων εὐγνωμοσύνης Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. ἠθλέων. Ὑπουργὸς—Γενικὸς Διοικητὴς Ε. Κολαντζῆς.

ΚΟΜΟΤΙΝΗ.—Μετ' ἐκείνου ἐνθουσιασμόν ἐωρτάσθη ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ὁδοῦ τῆς ἐπέτειος τῆς Ἑθνικῆς μας Παλιγγενεσίας.

Τὴν 24ην καὶ περὶ ὥραν 5ην ἀπογευματινὴν σύσσωμος ἡ Νεολαία τῆς πόλεως μας παρετάχθη πρὸ τοῦ Δημαρχείου, ἐνθα ἐγένετο ἡ ἐπαράσις τῆς σημαίας. Τὸ θέαμα τὸ ὁποῖον παρουσίαζεν ἡ σφριγῆ Ἑλληνικῆς νεότης μετ' ὅσπια καὶ λευκὸν χρώμα ἦτο συγκινητικώτατον.

Μετὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου ἐπικολούθησεν ἐμπνευσμένος λόγος καθηγητοῦ συνεργάτου τῆς Ε.Ο.Ν., τὸν ὁποῖον ἐκαύσαν ζωηραὶ ζητωκραυγαὶ τῶν παρισταμένων.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Λέσχην τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. ἠθλέων ἐορτὴ μετ' ἐκείνου πρόγραμμα.

Τὴν ἐορτὴν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας τῶν ἡ. Α. Ε. ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικητῆς ἠθλέων, ὁ κ. Δήμαρχος καὶ ἅπαντες οἱ βαθμοφόροι ἀρρένων καὶ ἠθλέων.

Τὴν 25ην Μαρτίου ἀπὸ τῆς 8ης πρωτῆς ὥρας ἡ Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων, συνοδευόμεναι ὑπὸ τῆς μουσικῆς, περιήλθε τὰς κεντρικώτερας ὁδοὺς πειναιόσας τὸ ἑωθινόν.

Τὸ ἀπόγευμα καὶ περὶ ὥραν 3ην μ. μ. εἰς τὸ Στάδιον ἐγένετο ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν μεταξὺ ὁμάδων Ὁδοῦ—Καβάλλας, ὅστις ἔληξε μετ' νίκην τῆς ὁμάδος Κομοτινῆς.

Μετὰ τὸν ἀγῶνα ἐπικολούθησε τελετὴ εἰς τὸ Γυμνάσιον Ἀρρένων, τὴν ὁποῖαν ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας τοῦ ὁ κ. Ὑπουργοῦ—Γενικοῦ Διοικητοῦ ἠθλέων, ὡς καὶ ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν ἀρχῶν.

Τὸ πρόγραμμα, πλουσιώτατον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, ἐνεθουσίασε τοὺς παρακολουθήσαντας θεατὰς, οἵτινες ἐξητοκραύγασαν καὶ κατεχειροκρότησαν τοὺς ἐκτελεστὰς.

Εἰς τὴν ἑσπέρην δόξῃ τοῦ Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ ἠθλέων μετ' ἐπιτυχίαν ἐξαίρετικὴν τὸ θεατρικὸν ἔργον «Ἐλλάς».

Ἐορταῖ καὶ παρελάσεις ἔλαβον χώραν ἐπίσης εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Εἰς τὴν πόλιν μας ὁ ἐορτασμός τῆς Ἑθνικῆς μας ἐορτῆς ὑπῆρξεν ἐνθουσιώδης καὶ μεγαλοπρεπής. Κατὰ τὴν παρέλασιν τὴν γενόμενὴν τὴν ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου παρήλασαν πλέον τῶν 5.500 Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιστῶν, Σκαπανιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν.

Μετ' ὅταν ἰδὼν μεγαλοπρέπειαν καὶ ἐνθουσιασμόν ἐωρτάσθη ἡ Ἑθνικὴ μας ἐορτὴ καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν ὁδοὺν τοῦ Πομποῦ Ἡρακλείου.

Κατὰ τὴν 27ην Μαρτίου, πρῶταν τῆς Τετάρτης, ἐγένετο συγκεντρώσις Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιστῶν εἰς τὸ θέατρον Πουλακάκη, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐγένοντο ὁμιλίαι ἐθνικοῦ περιχομένου.

Ὁ Περιφερειακὸς Ὑποδιοικητὴς Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν Ἡρακλείου συναγωνιστὴς Φραγκάκης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Φαλαγγάρχου τῆς 322ας Φάλαγγος Καστελλίου Πεδιάδος καὶ τοῦ Ὑ

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σ 451 «25ης Μαρτίου», ποίημα υπό ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΝΑΓΑΚΟΥ. — Σ 452 «Ελλάδα!», ποίημα υπό ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΤΗ. — Π 270 «Το Ιτέακι», πεζό. Σ 453 «Αλγού-στιανό άστέρι», ποίημα υπό ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ. Σ 454 «25ης Μαρτίου 1821», ποίημα υπό ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΓΚΕΛΛΑΡΗ. — Σ 455 «Στό βωμό της 25ης Μαρτίου», ποίημα υπό ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΠΗΛΙΩΤΗ. — Σ 456 «Είμαι μικρή περήφανη», ποίημα υπό ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΑΛΕΞΑΚΗ. — Σ 457 «Στους ήρωες», ποίημα υπό Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΥ. — Σ 458 «Η γη ή 'Ελληνες», ποίημα. 'Εστάλη υπό Ν. Γ. ΠΑΡΧΑ. — Π 271 «Από τα χρόνια της σκλα-θιάς», διήγημα υπό Β. ΚΑΝ. — Σ 459 «Διά την άρχαία και Ιστορικήν Μαρώνεια», ποίημα υπό ΦΩΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ. — Σ 460 «Στάδιον ζωής», Σ 461 «Στόν 'Αρχηγόν», ποίημα υπό ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΕΤΤΙΝΗ. — Σ 462 «Ο πληγμένος», υπό ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΑΛΑΝΗ. — Π 272 «Αγωνιστές του 21», άρθρο υπό ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΥ. — Σ 463 «Διά την Α. Μ. τόν Βασίλεα», ποίημα. ΑΝΩΝΥΜΟΣ. — Π 273 «Μελισσοκομία», πραγματεία υπό ΔΗΜΟΥ ΛΑΖΟΥ (γιατά τα γεωργικά θέματα άρχο-

ΜΑΘΗΤΑΙ

Όσοι είσθε συνδρομηταί, μη ξεχάσετε να μάς γνωρίσετε έγκαιρώς την άλλωγή της διευθύ-σεως σας όταν θα άρχίσουν αί θεριναί διακοπαί τών σχολείων.

λείται μόνον ο ειδικός συντάκτης του περιοδι-κού. Το χειρόγραφο σας θα σάς τό επιστρέ-ψωμε ευχαρίστως αν τό χρειάζεσθε και τό ζητήσετε. Λόγω της μεγάλης έκτασώς του, Γράψατέ μάς σχετικάς. ΖΗΚΟΝ ΚΩΝΣΤ. 'Η κομωδία σου «Εύθυμα έπιστολάς» έπρεπε να υποβληθή στην άρμόδια ύπηρεσία της Κεντρι-κής Διοικήσεως και όχι στη 'Νεολαία». Την διεβιάσαμε έμεis. — ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ ΔΗΜΟ-ΠΟΥΛΟΝ. 'Ελάθετε τη χειρόγραφη έφημερίδα σου. Την εδιάθεσαμε από την άρχή ως τό τέ-λος. 'Εύπνια γραμμένη. Συγχαρητήρια. — ΤΗΛ. ΜΑΛΙΝΟΝ. Στείλε μάς κάτι άλλο συν-τομώτερον. Τά μακρά ποήματα — 82 δεκαεπ-τασύλλαβοι — και καλά άν είναι, δεν μπορεί να δημοσιευθών λόγω οικονομίας χώρου. — ΔΗΜ. ΚΟΥΤΡ. Καθηγητήν Γυμνασίου, Λιδωρίκιον. 'Ε-λάθετε τό ποίημα τού μαθητού σου 'Ιωάννου Κοκκιωτού, καθώς και τήν φωτογραφία του. 'Ε-διαβάσθηκε στην 'Επιτροπή, η οποία συγχαίρει τόν νεαρόν ποιητήν γιατά τα πατριωτικά αισθη-ματά του και τήν πίστην του προς τό Κράτος της 4ης Αδωσύτου. 'Η δημοσίευσίς του στην «Νεολαία» είναι δύσκολη λόγω τού μήκους του. Συστήσατε στόν μαθητή σας ν' άποσπύγη τίς άκροστιχίδες, που ένν δεν προσφέρουν τίποτε απολύτως στην αξία τών ποιήματος, προβάλλουν δυσκολίες στην όλη τεχνική τού ποιήματος και δεσμεύουν τήν έμπνευσι τού ποι-ητή. — ΙΑΣ. ΔΕΠΟΥΝΤΗΝ. 'Ελάθετε τά τρία πεζά: «Στό εικονιστάς», «άδω φάμπρικες» και «Ο τραγουδιστής». Δημοσιεύομε στη στήλην αυτή τό δεύτερο:

ΔΥΟ ΦΑΜΠΡΙΚΕΣ

Κοντά στη μεγάλη φάμπρικα τού σκονιού έ-στησε τά σύνεργα του κι' ο κύρ-Στάθης άπ'τόν 'Ανεμόμυλο. Πίσω από τό φράχτη τού δρόμου, σ' ένα χαράκι κοντά στό σπιτικό του δουλεύει όλημερίς κι' έχει και παραχέρι τίς δύο κοπέλ-λες του. Γυρίζανε 'κείνες τίς ρόδες κι' ο πατέρας νοιά-ζοτανε τό σκονί τό γινόμω του... Και τραγουδι-λέγανε νησιωτικό και τό σκονί καλοδουλεμένο, άγοραζότανε άπ' τίς γύρω μαγαζιά... Εύλογία Θεού στό σπιτικό τού κύρ Στάθης, τού καλού νοικοκύρη. Μεσημέρι. Χαρούμενη ή σφύριχτρα ακού-οτανε άπ' τη μεγάλη φάμπρικα. Κοπέλλες κι' τάνε άπ' τη μεγάλη φάμπρικα. Κοπέλλες κι' τό όλο κοπέλλες ντυμένες μέ άπλότη γιομίζανε τό όλο κοπέλλες ντυμένες τίς χώρα πηγαίνανε κι' άλλες φόρο κι' άλλες από τήν χώρα πηγαίνανε κι' άλλες από τού πρόσσι. Τράχανε μέ γέλιο οι πώ μικρές κάτω άπ' τά δέντρα και χαρούμενες τίς κου-θέντες τών πώ μεγαλύτενε άγκάλιαζε ή θάλασσα. Κάθε μεσημέρι έζω άπ' τη μεγάλη φάμπρικα

και σ' όλο τό φόρο ήτανε πανηγύρι... Τό μερο-δούλι άζαινε, γιατί τό σκονί καλοδουλεμένο, άγοραζότανε άπ' τίς μεγάλες άγορές στη Με-σογεία.

Κοντά στη μεγάλη φάμπρικα τού σκονιού έ-στησε τά σύνεργα του κι' ο κύρ-Στάθης άπ'τόν 'Ανεμόμυλο. Φάμπρικα κι' άργαστήρι δου-λεύουνε όλημερίς τό στέρεο σκονί. 'Η φάμπρι-κα μέ τίς σύγχρονες μηχανές της και τ' άρ-γαστήρι μέ τά πατώγωνα μέσα του. Κι' ο Θεός της δουλειάς εύλογεί και τά δυό. — ΚΑΝΕΛ-ΛΟΝ ΛΕΩΝΙΔΑΝ. Τά ποιήματά σου και τό διήγημά σου «Ο θαλασσοδύκος» είναι γραμμέ-να στό ίδιο χαρτί και τό χειρότερο και στις δύο όψεις. Γράψε τά τακτικά και έναστέλλε τα. — ΜΗΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Σάν ένας από τούς τακτικώτερος άναγνώστες και συνεργάτες της «Νεολαίας» έπρεπε να έξήρης πόσην ύλη και γράμματα λαβαίνωμε κάθε μέρα άπ' όλα τά μέρη της 'Ελλάδος και τού έξωτερικού και να μη βιάζεσαι να πάρης άπάντησι. 'Ο,τι μάς στέλλεται παίρνει τη σειρά του — μάλιστα μέ αύξοντα αριθμό — διαβάζεται προσεκτικά, μ' ένδιαφέρον και άγάπη και κρίνεται μέ τη μεγα-λύτερη έπιεικεία. Τό τελευταίο γράμμα σου, της 20ης Μαρτίου, δέν θά τό έστειλες, άν εί-χες ύψ' όψιν σου άλ' αυτά. 'Οχι, οι περιλήψεις και οι μεταφράσεις τών χαρακτηριστικώτερων περικοπών τών άρχαίων δραματών δέν όφείλον-ται στόν κ. Γρυπάρη, όπως γράφεις, αλλά στόν τακτικό συνεργάτη της «Νεολαίας» κ. Μιχαήλ 'Αναστασίου, καθηγητήν και έξαίρετο λογοτέ-χνη, συγγραφέα τού μυθιστορήματος «Μέ τόν Νικηφόρο Φωκά» και τού «Οί τρεις φίλοι». Δη-μοσιεύομε έδω τό ποίημά σου «Ιόδοος»:

Ός ήταν πάλι να διαβώ πάνω σε μία βαρκούλα πελάγη μακρινά, τ' άγαπημένου μου νησιού να φτάσω μίαν άκρούλα σε γνώριμα βουνά...

Τού κάμπου ν' άφουγκράζωμαι τό σάλαγο, κι' άν-τάμα τού πέλαου τη βοή με ένα κλάμα κι' έτσι βουβά κι' άθέλητα να πάρη σαν άνεμου πνοή.

Νά 'νευρετώ σε σπίτι μου πού ρημαγμένο

στο κάμα, στη βροχή, λές και τού χρόνου πού περνά τό νήμα σ' άρ-γολέκεις μ' αιώνια άπαντοχή.

Στό νού να μουρβουν θύμισες της περασμένης [νιότης] ή πρωτινή ζωή, νάμαι μακριάπ' την ξενιτιά μέ τόν πικρό καύμό [της] τή μισηρή χλαολή.

Ό! μίαν αύγή, χαρούμενα σάν έρθουν χελιδόνια και βγά' ή γής άνθ, και κελαιδοῦν πονετικά τήν άνοιή τ' άηδόνια, — νησί μου, 'πά στό κλάνια — κούτα σου θά βρεθώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ ΠΡΟΒΑΤΑΝ. 'Από τό ποιη-μά σου «Είς τήν μαγευτικήν Κέρκυραν» δημοσι-εύομε τό πρώτο τετράστιχο:

Ό σ' ού πανέμορφη θεά, τού κάλλους της άρμω-νίας, τριγύρω σου χαρά σκορπάς, άγάπη, ευωδία, κοιμάσαι σ' άναφυλλιά στής θάλασσας τ' άγκάλες κάτω στους κάμπους σου πετά άρράτη μυρωδιά.

Πρόσεξε τόν πρώτο στίχο: «Τού κάλλους της άρμονίας. Πιάσ' σου κύπτα σ' αὐτή τό έτ' σ' άγκάλες;» Τό επίθετο «άόρατη» δέν στέκει στη θέσι πού τόβαλες. Χαρακτηρίζομε ως άόρατο κάτι πού πιάνομε ή τρώγομε (άφή, γεύσις), όχι κάτι πού πιάνομε ή τρώγομε άποστάσει. Τό «Ο γέρο θμώς κάτι πού σφραγίζομε και στις δύο όψεις σκαπτάς» είναι γραμμένο και στις δύο όψεις τού χαρτιού. — Ζ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΝ. Τό διή-γημά σου «Ο γέρο-Δημήτριος» άκατάλληλο γιατά τήν «Νεολαία». Στείλε μάς κάτι άλλο χωρίς «ταθέρνες», «εδιαζύνες», «αυτοκτονίες» και άλλα τέτοια. — Δ. Ν. ΠΛΑΤΗΝ. Τό ποίημά σου «Πατρίδα μου» πρέπει να τό έπεξεργασθής. Πρόσεξε τό τελευταίο έξάστιχο. 'Αν τό ένα-στέλλεις σημειώσε κάπου Σ 468. — ΚΑΛΛ. ΠΑ-ΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Οι μαγικές εικόνες έδόθησαν στόν άρμόδιο συντάκτη. — Μ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥ-ΛΟΝ. 'Από τό άρθρο σου δημοσιεύομε στη στήλην αυτή τό τελευταίο μέρος:

«Τά παιδιά της 'Ελλάδος, δδγνούμενα από τό φωτεινό φάρο τού νέου μας πατρίδα, άνα-τό καλύπτουν κι' άποφεύγουν κάθε παγίδα πού θά τους έφε-νε στην καταστροφή. Αυτή είναι ή ση-μερινή νεολαία, δημοφιλήρημα τού μεγάλου μας Κυβερνήτου! 'Ας καυχάται λοιπόν ο 'Αρχηγός, μέντας για τό έργο του και άς στηρίξη τήν άπο-στολήν όλης του της ελπίδες σάν παιδιά του,

«Η 'Ελληνική νεότης θά άποδείξη άλλη μιά φορά τήν ευγενή της καταγωγή». ΜΙΜΗΝ ΓΑΛΑΤΑΝ. Περιένομε κάτι καλύτερο. — Β. ΠΑΤΟΥΡΑΝ. Γιατά άπ' αυτά πού μάς γρά-φεις γιατί δέν άπευθύνομε σ' άρμόδια γρά-φεία της Διοικήσεως; 'Αν βρισκόσουν στην έ-παρχία τό πράγμα κάτωθι θά εδικαιολογείτο. 'Ερ-δον όμως είσαι έδω, μπορείς να πές ο ίδιος άυτοπροσώπως να συζητήσεις μέ τούς άρμόδι-ους ή να στείλεις μιά σχετική άναφορά. 'Η «Νεολαία» δρώ μέσα σε καθωρισμένα πλαίσια. 'Όσον για τό σύστημα της «προτεραιότητος», τούτο άφορά άποκλειστικά τήν αύταξί τού περιοδικού. — ΓΕΩΡΓ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΝ. Τό δημοσίευομε σ' αυτή τη στήλη:

ΣΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟ ΜΑΣ

Λαμπρό τ' άστέρι σου έφεξε τήν άγία τούτη μέρα, τά θρέμματα τ' αύριανά να δδγην πατέρα.

Ό κάθε μιά άχτίδα του δίνει χαρά κι' έλπίδα, κι' όλα τριγύρω μάς μιλούν για Σέ, για τήν Πατρίδα.

Ό ανήσυχος τήν 'Ελλάδα μας, τήν έκαμες λουλούδι κι' όλοι για Σένα τραγουδούν τ' Αύγουστου τό τραγούδι.

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΥΡΟΚΑΚΟΝ. Τό άρθρο σου «Τό μεγάλο φάρι τρώει τό μικρό» είναι γραμμέ-νο και στις δύο όψεις τού χαρτιού. Τό «Εντυπώ-σεις από τη διαμονή μου στη Σύρο» χωρίς γε-νικό ένδιαφέρον. Κάπου γράφεις: «'Ανέντυσα βαθεία. 'Ερρίξα μιά τελευταία ματιά στόν ού-ρανό, στή θάλασσα, στό άπειρο και πήρα πάλι τό δρόμο για να ξανάδρω τη ρουτίνα της ζωής κάτω στην πόλη τού 'Ερμού, στό άστου τού θα-ρύδου και της σκόνης». Έδω σου παρατηρούμε ότι στην 'Ερμούπολι ούτε θέρους άπάρχει, έ-πειδή δέν υπάρχει μεγάλη κίνησης τροχοφόρων (τράμ, λεωφορεία, αυτοκίνητα, κάρα, πού δη-μιουργούν τόν θόρυβο της πόλεως) κι' ούτε σ' κ' ο νη, έπειδή όλοι οι δρόμοι της 'Ερμούπο-λεως είναι πλακοστρωμένοι. Για θυμίσου καλύ-τερα. — ΜΑΘΗΤΙΑΝ ΣΤ' ΤΑΞΕΩΣ. Τό πολ-υταξίου προτύπου της Ραλλείου Παιδ. 'Ακα-δημίας Θηλέων Πειραιώς. 'Ενεργήστε. Σας ευχαριστούμε για τό περιεχόμενο της έπιστολής σας. — ΦΩΚ. ΡΑΥΜΟΝΔΟΝ. Γνωρίσατέ μάς τόν τίτλο τού διηγήματός σας. 'Επροςέξατε τήν στήλην της ελληνογραφίας; Είναι πολύ δύσκο-λο να ληφθή κάτι και να ή άπαντίσμευση σχε-τικώς. — ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΜΕΛΙ ΣΟΥΡΓΟΝ. Τό μαθηματικό παγινίδι διεβιάσθη στόν άρμόδιο συντάκτη, ο οποίος θά σ' άπαντήσει σχετικάς. Τό «Η σημασία της 'Αναστάσεως τού Χριστού διά τήν ανθρωπότητα» λαμπρό ως έκθεσίς. — ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΝ ΚΑΤΣΙΜΠΡΑΚΗ. 'Ελήφθη τό πεζογράφο «Πρός τήν γλυκερά 'Ελλάδα μου». Μη βιάζεσαι να δημοσιεύεις. Γράφεις: «Και έ-ταν άκούω να πετάς εις τών καταγιάσανον ούρανον σου σάν να πετά ή ψυχή μου προς τη βασιλεία τών ούρανών». — ΖΩΗΝ ΜΠΙΡΔΑ. Τό ποιηματάκι πού μάς έστειλες φανερώνει ότι δέν έχεις διαβάσει ποτέ κανένα ποίημα. Ότε τό «Είς τό βουνό ψηλά έκει», ΠΑΝΑΓΙΩ-ΤΗΝ ΑΧ. ΤΣΙΠΑΡΗΝ. Οι πνευματικές άσκη-σεις έδόθησαν στόν άρμόδιο συντάκτη. Τό ποι-ημά σου δημοσιεύεται έδω:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σέ είπαν ζωή, και πνεύμα μέ άγιο πόθο, και φωτοδότην άνέσπερη λαμπάδα, Μά έγώ σε βλέπω μ' όλα αυτά και νοιώθω. 'Ότι έου σαι μόνον, και μόνον ή 'Ελλάδα.

Ό Ελλάδα, τό μυστήριο και τό θαύμα, Ελλάδα, πού στά στήθη σου θά νοιώσης, 'Αμόλυτο καθαρίο τ' άγιο ναύμα, 'Απ' τό ναό της τέχνης και της γνώσης.

Σάν τό σκοτάδι ού πόνου μου σ' άστήθι, Μές τήν ψυχή μου γιναντώνει, Σ' τ' όνομα αυτό σκορπάει και βρίσκει λήθη, Τήν χαραυγή γλυκά πού ζημερώνει.

Πεθαίνεις και στην γήν σου τήν άγία, Πού κρύβεις τόν χρυσό πολιτισμό σου, Φυτρώνει, ενανθίζει ή έλευθερία, Πηγή ζωής κι' αυτός άκόμ' ο θάνατός σου.

Σέ είπαν ζωή, και πνεύμα μέ άγιο πόθο, και φωτοδότην άνέσπερη λαμπάδα, Μά έγώ σε βλέπω μ' όλα αυτά και νοιώθω. 'Ότι έού σαι μόνον, μ' όμόν ή ΕΛΛΑΔΑ. ΝΙΚ. ΜΟΣΧΟΒΟΝ. 'Ορατά γραμμένο. Δημο-σιεύομε στη στήλη αυτή ένα μέρος. Στείλε μάς κάτι πιο σύντομο. Σημαία!... 'Ενδοξη κληρονομιά από τούς προγόνους, σύμβολον έθνικων ιδανικών και πό-

(Συνέχεια της ελληνογραφίας)

θων, δείγμα άτέλειωτων και όπέρτατων θυσιών για τήν έπίτευξη τών ιδεωδών της φυλής, σ' άπ' όλη σου κάθε πατριωτική καρδιά σκιρ-τά κι' άγάλλεται. Στις γαλανόλευκες πτυχές σου, πού ή αύρα χαϊδευτικά κυματίζει, σάν να γνωρίζη ότι είσαι τό πιο άτίμητο πράγμα, βλε-πω να κλειούνται τά έθνικά ιδεώδη. Τό έλαφρό θρόισμα σου είναι ή γλυκεία φωνή πού διηγεί-ται τήν ένδοξη ιστορία σου. Τό γαλανό σου χρώμα μοιάζει μέ κομμάτι άπ' άνοιξιάτικο και

ΜΑΘΗΤΑΙ

Όσοι άγοράζετε τη «ΝΕΟ-ΛΑΙΑ» από τό σχολείο, φροντί-σετε για τίς διακοπές να έγγρα-φίτε συνδρομηταί. 'Ετοι ή «ΝΕ-ΟΛΑΙΑ» θά σ' άσ' έρχεται κάθε έβδομάδα στό σπίτι σας.

έάστερο ούρανό. ο λευκός σταυρός σου σ' δ-δγαι από νίκη σ' νίκη, μέ τούς άγνούς σκο-πούς πού διέκριναν τ' άθάνατα έργα τών όπε-ρασπιστών σου. Είσαι τό σύμβολο πού θυμίζει τη φοβερή και μεγάλη άπόφασις της έλληνικής φυλής: «'Ελευθερία ή θάνατος». 'Εσ' ένεψύχω-σες τούς γιγαντομάχους τών 'Εθνικων άγώνων. Ναι, Σ' έδημιούργησες τούς άθάνατους πολε-μιούς τού Μεσολογγίου, Σ' έδίδες δύναμι-σούς, Σουλιάτες, θύαν σάν σκελετούς γυνού-σαν τό ένδοξο χωριό τους, χωρίς τροφή, χωρίς νερό, χωρίς ύπαρσιν' μ' ήταν τόση ή άγάπη κι' άφοσίωσί τους σ' έσέ τη γλυκερά Πατρίδα, πού μόνον θύαν σ' ένεψύχοντο έχγονόσαν κάθε άλλο. Τό ήρωικό 'Αρκάδι άνεπιτάχθη σκεπα-μένο από Σέ, τήν πανώρη σημαία, πού έκυ-ματίζεις τρισένδοξη. Μέ σένα στά μάτια οι μα-χητές τού 12 και 13 περάσαν σ' άπάτητα βουνά της Μακεδονίας νικηταί και τροπαιο-χοι. Ποτίσθηκαν από τά αίματα πού σάν ποτά-μια έχύθηκαν και από τά μητρικά δάκρυα πού

Όδηγία διά τήν οικιακήν αύτοπροστασίαν κατά τού κινδύνου τών έμπρηστικών δομβών.

Υπό της 'Ανωτέρας Διοικήσεως 'Αντι-αεροπορικής 'Αμύνσε έδόθησαν προς δη-μοσίευσιν αί κάτωθι οδηγία διά τήν οι-κιακήν αύτοπροστασίαν κατά τού κινδύνου τών έμπρηστικών βομβών:

Α'.

Ό χρήσις τών έμπρηστικών βομβών κατά τούς άνεκείρους βομβαρδισμούς έχει γενικευ-θή και, δυνατόις τίς ειπείν, αί βομβάι αὐταί άποτελοῦσι τόν μεγαλύτερον κίνδυνον της από τό άέρος άπειρίας. 'Ο κίνδυνος ούτος είναι περισσότερο ύπερλογισμός εις χώρας, ως ή ήμετερα, ούτινες έχουσι πλείες πυκνοκατοικη-μένες, μέ οικίας και έν γένει κτίρια κερα-μοσκεπή, μέ σκελετόν έύλιον και πεπαλαιω-μένα και αί όποιαι επί πλέον στερούνται πυ-ροσβεστικής ύπηρεσίας ή διαθέτουνι τοιαύ-την μέ περιορισμένα έντελώς μέσα. 'Ο κίν-δυνος ούτος δύναται ν' αντιμετωπισθ' άποτελε-σματικά μέτρα και άν έμπροσθή ού άσχυος πληθυσμός μέ τήν ιδεάν της άτομικής πάλης κατά τού πυρός και πεισθή περί τού δυνατό-της πάλης ταύτης, χωρίς τήν βοήθειαν πυρο-σβεστικής ύπηρεσίας.

Όνα όμως έπιτευχθή τούτο οί πολίτες πρέ-πει να γνωρίζη: Τί είναι έμπρηστική βομβά γενικός, δηλ.: σύνθεσις αὐτής, τρόπος λει-τουργίας, δυνατότητες άς έκείνηται, τρόπος προσβολής δ' αὐτοῦ. Τίνα είναι τά λιπτά προληπτικά μέτρα. Τίνα μέσα απαιτοῦνται διά τήν καταπολέμησιν της και τόν τρόπον της καταπολέμησης αὐτής. 'Η άνάπτυξις τών ζητημάτων αὐτών όσον άφορῶ τήν οι-κιακήν αύτοπροστασίαν και ή περὶ αὐτήν σχετι-κόν πληροφορίων συνίστασι τόν σκοπόν της κοινοποιήσεως τών πυρρσών όδηγιών διά τήν καθοδήγησιν αὐτῶν τών όρνάνων της Π. Α. και άπ' έτέρω διά τήν διαφώτισιν τού άμά-χου πληθυσμοῦ.

ΕΜΠΡΗΣΤΙΚΑΙ ΒΟΜΒΑΙ

α) Γενικά περί έμπρηστικων βομβών. Τοι-ούτων βομβών έχουσι κατασκευασθ' και έ-χουσι δοκιμασθ' πολλοί τύποι εις διάφορα υμερή και βάρη και εις διάφορους συνθέσεις έμπρηστικων ούσιων, ένταῦθα δ' άσχεληθώ-μεν κυρίως μέ τήν ελκυστάν βομβάν μαγνη-

κήσαν σ' αδωκαμένα μάγουλα γιατά μέ στε-ρεώσουν τό μεγαλιό σου. — Β. Α. ΤΣΙΠΤΛΙ-ΦΗΝ. Σ' ευχαριστούμε και σ' συγχαίρομε γιατά τό μακροσκελές γράμμα σου. — ΑΝΔΡ. ΑΝ-ΔΡΕΑΔΗΝ. Στείλε μάς κανένα μικρό παρα-μυθάκι τού τύπου σου. Τό προτιμούμε. 'Η στή-λη αυτή γράφεται από άρμόδιο συντάκτη. — ΔΗΜΗΤΡ. ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΝ. Γιατί και στις δύο όψεις τού χαρτιού; Σχεδόν κάθε φορά συνιστούμε σ' άναγνώστες, πού μέσ στελέ-λουν συνεργαζία, να γράφουν μόνον από τη μία όψη τού χαρτιού. Δέν τό διάβασες ποτέ; — ΔΗΜΗΤΡ. ΜΑΓΟΝ. Σέ παραπέμπομε στην ά-παντήσι μας προς τόν 'Ανδρ. 'Ανδρεάδην. — ΑΘ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Θά δημοσιευθών μερι-κά από τά «Εύπνια και κούτα» πού μάς έστει-λες. — Ν. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΝ. Μέ λίγη πε-ρισσότερη έπίδοσι θά γράφης καλύτερα. Διά-βασε τραγούδια δοκιμών ποιητών. Γράφεις:

— 'Εξημέρωσε; 'Πο ποτέ; Τρίβει ο γεωργός τά μάτια κι' έτοιμάει τά δαμάτια να τά δώση τού φάρη.

Πρόσεξε τόν πρώτο στίχο: «Πο ποτέ». Τό ποιη-ματάκι πού μάς έστειλες μη τό άφήσης. Δού-λειμέ τό. Τού άξίζει. Θά γίνη άσυγκρίτως κα-λύτερο, άν οί τέρατος στίχοι τού 3ου και 4ου τετραστιχίου έχη τήν τελευταία συλλαβή τού-νου. Νά έχη τόν έξής ρυθμό: λά-λα λά-λα λά-λα λά. (— Έξαινω γιατά τό χωριό). Δηλαδή όπω-ς τόν 4ο στίχο τού πρώτου και 2ου τετραστιχίου. 3½ τραγούδι καταληκτικό. — Π. ΤΖΑΒΑΡΑ-ΡΑΝ. Σας ευχαριστούμε γιατά τό γράμμα σας της 27ης Μαρτίου. — ΠΑΝ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Τό «Σ' τά περασμένα» θυμίζει τούς άνόητους ψευτορωμαντικούς στίχους τών διαφόρων «τα-γκών». Στείλε μάς κάτι άλλο κατάλληλο γιατά να διαβάσθ' από άνθρώπων ψυχικός και σω-ματικός όντης. — ΜΑΡΙΟΝ ΒΑΛΑΒΑΝΙ-ΔΗΝ. Τό «Η αίτησις» στερείται ένδιαφέρον-τος. — ΒΑΡΒΑΡΑΝ Δ. ΒΕΡΓΗ. Τό «Σ' τη σημαία έλήφθη. Τί θέλεις να πής σ' αύτό τό τετράστιχο:

Τι νάν' αύτό πού μέσα του έχει ζωγραφισμένο εκείνο πού τό όνομα σταυρό τ'όχουν δοσμένο.

ΘΩΜΑΝ Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Συγκινητικό

και γεμάτο άγάπη τό γράμμα σου. 'Εδιδά-σαμε τό «Μιά παράξη σύμπτωσης». Πράγματι άξιοσημείωτο γεγονός. — ΣΟΦΙΑΝ ΑΝΤΖΑ-ΚΑ. Τό διήγημά σου «Ένα πάθημα, πού έγινε όμως μάθημα» δά είχε θέσι στόν «Κήρυ» τών Σ'καπενέων», αλλά δυστυχώς δέν μπορεί να δημοσιευθ', έπειδή είναι πολύ μεγαλό. — Κ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ. Τό έντυπο «'Ανοιξιάτικα πραινός» καλογραμμένο. — ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΝ ΦΑΡΜΕΛΑΝ. Τό «Οί ναυτικοί μας» πάει κα-λά ως τό 3ο τετράστιχο, άλλ' από κει και κάτω!

Χίλια μύρια κουδουλιών και στά ξένα τά πουλούν όπου βροῦν άγορασταί πούναι καλόπληρωταί!

ΣΕΡ. ΚΑΡΒΟΥΝΗΝ. Τό παραμυθάκι σου θά δημοσιευθ' στόν «Κήρυ τών Σ'καπενέων». — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΚΑΡΤΕΡ. Τό δημοσίευομε σ' αύτή τη στήλη:

Σ' τούς άθάνατους νεκρούς μας εύλαδικά έρχόμαστε να ψάλλομε μπρο-στά Σας μια προσευχή καλλίφωνα, μέ μάτια βουρ-καμένα [κλαμένα] Με δάκρυα να βρέξουμε τά τιμημένα σ'τά [Σας] άθάνατοι μας ήρωες!-νεκροί τό είκοσιένα.

Έρχόμαστε να ακύφουμε μπροστά σας τό [κεφάλι] γιατί ποτέ — πιστεύτε μας — ποτέ δέν [λαομάς] γιατί ποτέ — πιστεύτε μας — ποτέ δέν [λαομάς] πώς τ' αγαθά της λευτεριάς και της χα- [λαομάς] ρας τά καλήν σε Σας μόνον τρισένδοξοι πατέρες μας [χρωστούμε!]

ΜΑΘΗΤΑΙ

Μη ξεχνάτε ότι ή «ΝΕΟΛΑΙΑ» πρέπει να είναι ο άχώριστος σας σύντροφος στις καλοκαιρινές δια-κοπές.

ούσαι, ως π. χ. φωσφόρος, θεικόν νάτριο, σκληρόν μίγμα πετρελαίου και παραφίνης και άλλα.

3) 'Επικρουστήρ. 'Εσωτερικώς ή βόμβα αὐτή φέρει επικρουστήρα, όστις λειτουργεί κατά τήν πρόσκρουσιν αὐτῆς εἰς τῆς αέρει-ας της ύλης μεταβίβει τό πῦρ εἰς τό άνα-φλεκτικόν γέμισμα.

δ) Λειτουργία της βόμβας μαγνησίου. 'Α-μα πρόσκρουση ή βόμβα επί τού στόχου δέν έκρήννεται, άλλ' άναφλέγεται τό άναφλεκτι-κό της γέμισμα και λόγω της άναπτύσσου-μένης θερμότητας τῆς και άναφλέγει τό έξωτερικόν περίβλημα και έκ τών όπών άε-ρισμοῦ έκτινάσσει προς πάσας τάς διευθύ-σεις τεμάχια πολυποικίλης μήξης άναφλε-γομένης και κατακαίονμένης μέχρις άποστά-σεως 15 μ. και πλέον. Τήν μεγίστην δρα-στηριότητα ή βόμβα αὐτή τήν παρουσιάζει κατά τόν χρόνον τών πρώτων 50", καθ' όν άναφλέγεται ο θερμότης όπό πείσιν έντός τού περιωρισμένου χώρου τού έκ μαγνησίου έξω-τερικού περιβλήματος, έπειτα συνεχίζεται ή καυσίς τό τελευταίον, ήτις δύναται να όπερ-δῇ και τά 15". Συμφώνως προς ταῦτα ή βόμβα αὐτή δέν είναι εύκολον να καταπολε-μηθ' κατά τά πρώτα 50" και ή προσέγγισις της δέν να γίνεται μετά προφύλαξεως.

ε) Δυνατότητες. 'Η βόμβα μαγνησίου έχει περιορισμένην διατρητικήν ικανότητα, δύνα-ται δηλαδή να διατρήσῃ μίαν κεραμοσκεπή στήλην ή στήλην έκ πλακιδίων στήριζομένην επί έύλινων δοκῶν ή και στήλην έκ κυματοειδούς σιδηροῦ έλασματοῦ (λαμρίνης), αλλά δέν δύναται να διαπεράσῃ στήλην έκ σκυροκονιά-ματος ή έκ σιδηροπλάστου σιτουτου. Διά να έχη τήν δυνατότητα αὐτήν, ή βόμβα αὐτή δέν να άφείθ' από μεγάλο ύψους, τοῦλάχιστον 1500 μ. 'Όταν διατρήσῃ μίαν τών άνω στε-γῶν, ή βόμβα χάνει πλέον τήν ροήν της και θά σταματήσῃ επί τού πρώτου δοπέδου όπερ θά συναντήσῃ. 'Εχει από σκόπιό κατασκευα-σθ' οὔτω ή βόμβα αὐτή, ίνα δημιουργή πυρ-καϊάς εἰς τά ύψηλότερα μέρη τών κτιρίων, διότι αἱ πυρκαϊαί αὐταί δύσκολως γίνονται άντιληπταί και δύσκολως καταπολεμούνται.

Ό βόμβα μαγνησίου μεταβίβει ταχέως τό πῦρ εις παρὰ άναφλέξιμον ύλην, ήτις θά έρρι-σκετο πλησίον της και εἰς άπόστασιν 1—1½ μ. άπ' αὐτήν, έύλινον δε δάπεδον τό καίει έντός 5 λ. και πλέον τῆς ώρας και διά της διανοιγόμενης όπῆς πέττει εἰς τό κάτω-θεν δάπεδον.

(Εἰς τό προσεχές τό Β' μέρος)

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29 (80)
20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1940 - Ε'

Η Νεοραϊά

